

Comptes

per educar en valors

Coneix
els teus
drets

Índex interactiu

Presentació	7
Introducció	11
Qui té un amic té un tresor	15
Dídac, seguirem essent el pare i la mare	27
Eduquem	35
El llibre de la Ruth	43
El món de la formiga Serafina	49
Empar	61
En Jordi l'ascensor	73
In-esperadament-2	83
La bicicleta trencada o la barbàrie de la força	89
La nena, el panda i el mico	93
La pedra entusiasta	99
L'Àngela toca el violoncel	109
Segueixo	115
Una pedra estrangera	119
Amb un somriure d'orella a orella	125
Els oblidats	131
Ditos, el regne de la felicitat i les tres coses boniques	143
El somni de Mireia	147
El somni d'en Josep	159
Història a una fira medieval d'un poble empordanès	163
El club dels valents i valentes	173
Annex: Convenció sobre els drets dels infants	185

Per conèixer més els teus drets visita la pàgina:

<http://www.coneixelsteusdrets.cat>

Clicar per tornar a índex interactiu

21 contes per educar en valors

Coneix els teus drets

Marta Fos Ferre
Anna Montes Vallecillos
Arantxa Perales Echeverría
Olga Codina Escuero
Isabel Cuberes Martínez
Ignasi Soler Cabestany
Noelia Muñoz González
Eva Olivan Riera
Lola Espasa Esteve
Josep Vallés Herrero
Sarah Gorman Maymó
Gemma Ros Galimany
Marta Curto Nàcher
Toni Rubió i Nicàs
Francesc Pérez Llamas
Bernat Iglesias Ferrer
Joan Dueñas Ferrándiz
Diana Segura Ortiz de Urbina
Laia Boadas Gironès
Lídia Puigvert Vilert
Pep Plana Farré
Eva M. Fernández Marín
Mireia Gasull Casanova

Primera edició: novembre de 2013

- © Marta Fos Ferre: *Qui té un amic té un tresor*
- © Anna Montes Vallecillos i Arantxa Perales Echeverría: *Dídac, seguirem essent el pare i la mare*
- © Olga Codina Escuero: *Eduquem*
- © Isabel Cuberes Martínez: *El llibre de la Ruth*
- © Ignasi Soler Cabestany: *El món de la formiga Serafina*
- © Noelia Muñoz González: *Empar*
- © Eva Oliván Riera: *En Jordi l'ascensor*
- © Lola Espasa Esteve: *In-esperadament-2*
- © Josep Vallés Herrero: *La bicicleta trencada o la barbàrie de la força*
- © Sarah Gorman Maymó: *La nena, el panda i el mico*
- © Gemma Ros Galimany: *La pedra entusiasta*
- © Marta Curto Nàcher: *L'Àngela toca el violoncel*
- © Toni Rubió i Nicàs: *Segueixo*
- © Francesc Pérez Llamas: *Una pedra estrangera*
- © Bernat Iglesias Ferrer: *Amb un somriure d'orella a orella*
- © Joan Dueñas Ferrándiz: *El somni de Mireia*
- © Diana Segura Ortiz de Urbina: *Ditos, el regne de la felicitat i les tres coses boniques*
- © Laia Boadas Gironès: *Els oblidats*
- © Lídia Puigvert Vilert: *El somni d'en Josep*
- © Pep Plana Farré: *Història a una fira medieval d'un poble empordanès...*
- © Eva M. Fernández Marín (text) i Mireia Gasull Casanova (il·lustracions): *El club dels valents i valentes*

© de les característiques d'aquesta edició:

Col·legi d'Educaadores i Educadors Socials de Catalunya – CEESC
C/ Aragó 141-143, 4t - 08015 Barcelona

AEGLE Edicions

Carrer Major 17-19 – 17251 Calonge

Composició, disseny de la portada i dibuixos: Estudi Comunicació

Dipòsit legal: GI.1507-2013

Impressió: Publidisa

Índex

Presentació	7
Introducció	11
Qui té un amic té un tresor	15
Dídac, seguirem essent el pare i la mare	27
Eduquem	35
El llibre de la Ruth	43
El món de la formiga Serafina	49
Empar	61
En Jordi l'ascensor	73
In-esperadament-2	83
La bicicleta trencada o la barbàrie de la força	89
La nena, el panda i el mico	93
La pedra entusiasta	99
L'Àngela toca el violoncel	109
Segueixo	115
Una pedra estrangera	119
Amb un somriure d'orella a orella	125
Els oblidats	131
Ditos, el regne de la felicitat i les tres coses boniques	143
El somni de Mireia	147
El somni d'en Josep	159
Història a una fira medieval d'un poble empordanès	163
El club dels valents i valentes	173
Annex: Convenció sobre els drets dels infants	185

Presentació

“Hi havia una vegada, perquè així és com comencen els contes que a mi m’agraden.....”.

Amigues i amics, permeteu-me que comenci dient que vull donar les gràcies als autors dels 21 contes i a la delegació del CEESC a Girona que varen tenir la idea i la varen treballar per fer-la possible. Gràcies de part meva i de totes les persones que el podran llegir i que de ben segur trobaran quelcom que els faci voler aprofundir amb “Coneix els teus Drets” i la seva difusió.

Ésser Educador Social i ocupar el càrrec de president del CEESC m’ha permès gaudir de la lectura dels contes amb anterioritat a la seva publicació i tenir el privilegi de fer-ne la introducció.

A nivell personal dir-vos que l’atenció a la infància és el que em va fer acostar, ara fa 44 anys, a l’educació social, treballant inicialment com educador suplent a la major part dels que s’anomenaven Col·lectius Infants de Barcelona, i que eren les comunitats que es varen posar en funcionament perquè acollissin a una part dels nois i noies que estaven malvivint en grans asils de l’època.

Fa pocs mesos, mitjançant les aportacions del CEESC al Pacte per a la Infància a Catalunya, entre altres coses vaig poder reclamar el desplegament de l’acolliment professional per als nois i noies que estan vivint a centres i que podrien estar en famílies, i més mitjans per atendre als nois tutelats per l’administració quan arriben a la majoria d’edat i no han pogut tornar amb la família ni s’han

pogut independitzar, com podeu veure encara em preocupa i m'ocupa el tema.

I, perquè no dir-ho, les últimes llàgrimes en solitari em sortiren fa un parell de mesos tornant a casa en el cotxe tot pensant en la difícil solució per a una noia del centre on treballa a l'actualitat i de la que n'havia assumit la tutoria con educador.

Com Educador Social puc dir que sóc un dels privilegiats que gaudeixen amb la feina que fan, però encara sóc dels que pensa que seria molt millor que no calgués haver d'atendre a la infància en centres de protecció.

Quan haureu acabat de llegir els contes, com és normal, us trobareu que uns us han agradat més que altres, que us heu identificat amb..., que ha estat a punt de sortir alguna llàgrima, que penseu fer l'esforç per escoltar més i millor i sobretot confio que penseu que algunes vegades cal una ensopegada per recordar-nos que cal mirar on som i que un altre món és possible.

Als contes trobareu diferents llocs d'Àfrica, la Xina, alguns racons de Catalunya, pobles derruïts, llocs inhòspits, habitacions que fan por, centres d'acollida. Us trobareu acompanyats d'una espurna, de gaudir la música, d'esperança per ser un país digne.

M'he apuntat que cal donar cada dia tres coses boniques, penso en l'íntima satisfacció, i en que el temps acaba posant a cadascú al seu lloc.

Pares i mares, educadores, mediadors, mestres, amics..., relacionats amb punts d'unió, protecció adulta, drets intrínsecs, no discriminar, identitat, separació, llibertat d'expressió.

Historia, raó sepultada, desnonaments, un nou món.

Tenir esperança, sentir-se estimat.

Definitivament, teniu a les mans un petit tresor que s'ha generat a partir del treball i l'esforç de molta gent compromesa amb els valors de la solidaritat i la justícia, confio que el gaudireu. 📌

Pepín de la Rosa Casado, president del CEESC

↑ Introducció

Aquest llibre de contes i relats curts és el resultat del Concurs de contes per educar en valors “Coneix Els teus drets” que des de la Junta delegada del Col·legi d'Educatrices i Educadors Socials de Catalunya (CEESC) a Girona vam convocar per commemorar el Dia Universal de la Infància.

El 20 de novembre, data en que se celebra el Dia Universal de la Infància, coincideix amb la data de la signatura de la Declaració universal dels drets de l'infant, l'any 1959, i també amb aquesta mateixa data, 30 anys més tard, en que es va adoptar la Convenció sobre els drets de l'infant a l'Assemblea General de les Nacions Unides.

La Junta gironina del CEESC creu oportú elaborar aquesta eina per a les educadores i educadors que vulguin treballar en la línia de donar a conèixer els drets dels infants.

Una eina que sigui útil i a la vegada actual.

Aquest llibre sens dubte que ho és, perquè 21 contes per educar en valors són molts contes on poder triar i remenar i, fins i tot, adaptar.

De ben segur que un o altre ens serveix per al nostre propòsit, ja que es poden fer servir per treballar múltiples valors.

Fins i tot el format és ben variat, ja que hi trobareu des de la narrativa més clàssica fins a estils ben diferents, relats molt curtets i altres molt més llargs, amb el denominador comú que tots ells serveixen al propòsit que des

del CEESC ens va empènyer a convocar aquest concurs.

En definitiva el treball que tot un seguit de persones han realitzat perquè aquest projecte sigui possible, amb un premi que es basa en el fet de la seva difusió per a una finalitat molt concreta. La d'oferir una eina més per ajudar a difondre la Convenció sobre els drets dels infants que en el seu article 42 diu:

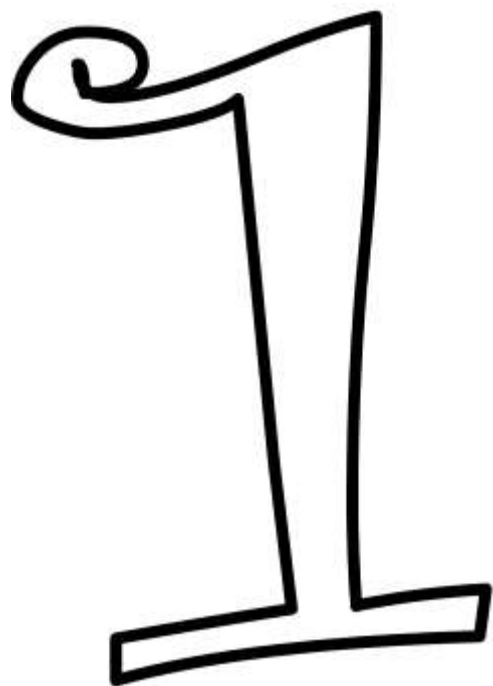
“Els Estats membres es comprometen a donar a conèixer àmpliament els principis i les disposicions d'aquesta Convenció per mitjans eficaços i adequats, tant a infants com a adults”.

Al final d'aquest llibre hi trobareu el text íntegre de la Convenció sobre els drets dels infants, que hem inclòs per arrodonir aquesta eina de treball.

Des del CEESC esperem que aquesta eina es faci servir i ajudi a construir un món millor.

Finalment, i malgrat que el nostre President ja ha donat les gràcies en la seva presentació, nosaltres, des de Girona, també les volem donar específicament a totes i tots els que heu fet possible aquest llibre, tant als autors i les autores com a l'Editorial AEGLE que de forma totalment altruista n'ha fet el disseny i la preimpressió, i també a la Junta general del CEESC que va acollir i va donar-hi suport a aquesta iniciativa que els arribava des de Girona. 📌

Junta de la delegació de Girona del CEESC

↑ Qui té un amic té un tresor

Marta Fos Ferre

A tots els països de l'Àfrica hi ha tradicions antigues i molt boniques que s'han anat transmetent de generació en generació. De totes elles però, n'hi ha una que agrada molt a tots els infants africans sigui quin sigui el país on viuen i és que cada nit, sota un cel immensament estrellat, els infants es reuneixen al voltant de l'avi més vell i savi de tot el poblat. No hi ha televisions, llums ni màquines i tot i així els nens i les nenes són molt feliços.

En un d'aquests poblats rurals i molt senzills situats al nord d'Etiòpia, hi vivia fa un any la Samri, una nena de vuit anys, molt simpàtica i tranquil·la. Es passava llargues estones escoltant atentament les rondalles i contes que el seu avi explicava davant de tothom. Ella admirava el seu avi, perquè era la persona més sàvia i vella de tot el poblat. Quan es van morir els seus pares, el seu avi la va acollir a casa seva. Només es tenien l'una a l'altre i a la Samri li agradava molt escoltar els seus contes a tot-hora del dia.

Una nit, però, l'avi es va posar molt malalt. Era molt vellet i ja no es va veure capaç d'explicar cap més conte. Abans de morir, va agafar la mà de la Samri i li va xiuxiuejar a cau d'orella un últim consell: *Qui té un amic, té un tresor.*

Des d'aquell dia, la Samri va viure en un orfenat d'Etiòpia fins a que va conèixer la seva nova família i va venir a viure en un poblet de Catalunya ara fa deu mesos.

Es va adaptar molt bé a la seva nova família i a la seva nova vida al poble i al cap d'unes setmanes d'haver arribat ja començava a parlar català.

El seu millor amic es deia Genís, un nen de vuit anys com ella, molt simpàtic i divertit. Tots dos eren molt amics des del dia que va arribar a Catalunya i vivien molt a prop.

Es van conèixer a l'aeroport del Prat. La Samri acabava d'arribar d'Etiòpia amb la seva nova família. El Genís va anar a donar-li la benvinguda i estava molt emocionat perquè coneixeria la seva nova amiga. Des que es van veure per primera vegada, es van adonar que serien grans amics.

En sortir a l'exterior de l'aeroport, la Samri estava feliç, però molt cansada perquè havia fet un llarg viatge i hi havia moltes coses noves que veia per primera vegada: la família, les fotografies i les abraçades de tothom...

En Genís ho va notar. Va anar cap a ella, li va somriure i li agafà la mà. La Samri, en veure el gest d'aquell nen tan amable, li va tornar el somriure i li va estrènyer ben fort la seva mà. Llavors va recordar les últimes paraules que li havia dit el seu avi: *Qui té un amic té un tresor*. I així va ser. Amb el pas dels dies, els dos infants es van tornar inseparables.

Les famílies del Genís i de la Samri eren molt amigues, vivien en un carrer molt bonic i assolellat situat al centre del poble. Eren gairebé veïns, només els separava una casa entremig de la seva.

La família de la Samri tenia una botiga molt coneguda de llibres al poble. Li agradava molt anar-hi, mirar els

llibres i les il·lustracions. A través de tots i cadascun dels llibres, recordava el seu avi i els contes que li explicava a Etiòpia i se sentia feliç de tenir-lo present.

Les primeres setmanes després de l'arribada de la Samri, el Genís es passava llargues estones ensenyant-li els racons més bonics del poble i fins i tot de la comarca, li ensenyava les places, els racons de joc, els carrers...

Ella quedava meravellada per l'entusiasme que mostrava el Genís per ensenyar-li cada racó del poble. Obria els ulls com a taronges escoltant les explicacions del seu amic. No entenia res del que li deia perquè a Etiòpia parlava un idioma diferent, però en comptes d'arrufar el nas, mostrava el seu millor somriure i s'agafava de la mà del seu amic tot escoltant detalladament cadascuna de les seves explicacions. I així va ser com la Samri va començar a entendre cada vegada millor el català, escoltant, aprenent i observant les simpàtiques explicacions del seu nou amic.

Un assolellat diumenge de primavera, el Genís, la Samri i les seves famílies van anar a una platja que hi ha a prop de casa seva. A tots els feia molta il·lusió aquesta sortida, ja que volien mostrar el mar a la Samri.

En arribar-hi la Samri va baixar corrents del cotxe tot i que encara no estava aparcada. El Genís sortí darrere seu preocupat per la reacció de la seva amiga. No entenia què feia la Samri corrent cap a l'aigua. A ell, li semblava la cosa més normal del món anar-se a remullar al mar i no li donava cap importància a aquest fet quotidià.

A la Samri, en canvi, li va semblar un fet extraordinari. Es va quedar quieta, immòbil, parada davant d'aquell

immens mar. Li brillaven els ulls, estava molt sorpresa, feliç i meravellada. Era la primera vegada que veia tanta aigua junta. Tot i que feia una mica de fred, el Genís no va dubtar ni un moment a apropar-se fins a l'aigua amb la intenció de remullar-se els peus. S'hi va banyar de seguida, però a la Samri li va costar una mica més entrar-hi.

Estava molt pensativa. Se sentia minúscula davant d'aquell mar tan gran ple d'aigua per tot arreu. Va tancar els ulls per un instant i un gran mar de pensaments i records navegaren malencònicament dins el seu cap. Va fer un pas endavant mentre notava com l'aigua li remullava les cames. Era una sensació nova, agradable i alhora estranya.

Amb el pensament, va viatjar molts quilòmetres enllà, fins a Etiòpia, el país on va néixer. Recordava el seu poblat, els seus pares, l'avi i la poca aigua que tenien. A Etiòpia, les dones i els infants han de caminar molts quilòmetres diàriament, carregant garrafes al coll per aconseguir una mica d'aigua per viure. L'han d'anar a buscar ben lluny, a rierols o bassals d'aigua i tornar cap a casa carregats amb molts litres d'aigua al coll. La Samri ho explicà al Genís i ell va quedar molt sorprès perquè pensava que tots els infants d'aquest món poden gaudir de l'aigua que volen. Des d'aquell moment, el Genís decidí que enlloc de malgastar l'aigua com feia moltes vegades, començaria estalviant tota l'aigua que fos possible, tancant bé les aixetes i aprofitant l'aigua de la pluja...

Després d'uns segons de malenconia, la Samri va somriure. Estava molt feliç de ser allà amb la seva famí-

lia i el seu millor amic. Va entrar a l'aigua. Hi van estar una bona estona fins a que quedaren esgotats de tant jugar i nedar. Al cap d'uns minuts, van reposar una mica mentre les dues famílies els feien fotografies per tenir un bonic record d'aquell dia.

De sobte, els dos infants van veure que hi havia un objecte molt brillant dins l'aigua a pocs metres d'allà i no van dubtar ni un segon a tornar a entrar al mar de pressa i corrents. Van trobar una ampolla de vidre amb un missatge escrit a l'interior. No s'ho podien creure, seria un missatge secret? El mapa d'un tresor? El dibuix d'algun pirata?

La curiositat podia més que l'enginy a l'hora de treure el tap, estaven tan nerviosos per obrir l'ampolla que les mans els tremolaven d'emoció i no podien obrir-la.

Van decidir demanar ajut al pare del Genís que els va obrir l'ampolla en un tres i no res. Desenrotllaren el paper amb molta cura i van descobrir-hi unes frases que no entenien. Van estar tot el trajecte de retorn cap a casa molt callats i pensatius. Intentaven desxifrar el missatge de l'ampolla però no se'n sortien.

En arribar al poble, aprofitant que era diumenge a la tarda, la Samri i el Genís van sortir a jugar a la plaça que hi ha al final del seu carrer. Es van trobar amb els seus companys de l'escola, la Júlia, el Marc, la Martina i el Nabat i es van seure en un racó de la plaça. El Genís i la Samri els van explicar la troballa de l'ampolla i els van ensenyar el paper que hi havia dins. El van mirar i remirar fins a deu vegades, ajuntaven lletres, les separaven, les combinaven de mil maneres possibles, però no podien

desxifrar el missatge de cap de les maneres. Es va fer tard i els seus amics van haver de marxar cap a casa, però els dos infants es van quedar allà uns minuts més, observant aquell curiós paper indesxifrabable.

De cop i volta algú els enlluernava. No sabien d'on venia aquella llum tan brillant, però de seguida van deduir que venia d'algun racó de la plaça. La Samri es va adonar que a l'altra banda de la plaça hi havia un avi que els observava i somreia. S'hi van acostar. L'avi no deia res, tant sols els picà l'ullet i els va donar un mirall. Els dos infants es van quedar bastant desconcertats. Per què el volien ells un mirall? L'avi marxà taral·lejant en veu baixa una cançó. El Genís i la Samri es van quedar enmig de la plaça amb el paper del missatge i el mirall. Quin avi més misteriós, estaven molt encuriosits per saber qui era aquell senyor tan amable que els havia donat un mirall sense ni tant sols conèixer-los.

Quan ja gairebé s'havien donat per vençuts intentant desxifrar el missatge de l'ampolla, el Genís es va fixar en el mirall que tenia la Samri a les mans. Hi reflectia el paper del missatge i ho podia llegir bé! Llavors van descobrir el secret: les frases estaven escrites amb les lletres invertides. Estaven molt contents perquè a través del mirall, que reflectia la frase correcta, havien pogut desxifrar el missatge. El Genís i la Samri van ordenar totes i cadascuna de les lletres molt contents gràcies a l'ajut d'aquell mirall i van poder llegir:

Mira fixament la lluna. Fes-li un petó a l'aire i...

Els dos infants es van mirar alhora i van somriure. Van agafar el paper, l'ampolla i el mirall i marxaren cor-

rents cap a casa la Samri.

Com que l'endemà feien festa a l'escola, el Genís es va quedar a dormir a casa de la seva amiga. Les seves famílies els miraven divertides, sense saber perquè estaven tan esverats i contents els dos infants. En acabar el sopar, van córrer tots dos cap a l'habitació de la Samri i van tancar la porta.

Van entrar en una petita cabana feta tota de llibres que el seu pare i ella havien construït en un racó de l'habitació, al costat de la finestra. Els dos infants esperaven expectants i molt emocionats que la lluna arribés al punt més alt del cel. Havien tingut sort perquè aquella nit hi havia lluna plena.

Quan van veure que la lluna estava en el punt més alt del cel, van mirar-la fixament tal i com deia el missatge del paper. Llavors el Genís i la Samri es van agafar de la mà i enviaren un petó ben dolç i ensucrat cap a la lluna.

De cop i volta, sense entendre què havia passat, els dos infants es van trobar que estaven al bell mig de la lluna. No s'ho podien creure. La Samri girà el cap i va veure que al fons de tot de l'espai hi havia la Terra. Que petita que es veia des de lluny!

En un obrir i tancar d'ulls, una mirada que els resultava familiar els va picar l'ullet. Era l'avi que havien trobat aquell dia a la plaça i que els havia regalat tan amablement el mirall. No s'ho podien creure!

L'avi els va convidar a seure al seu costat i els explicà el seu secret tan misteriós. Aquell avi vivia totes les nits de l'any a la lluna i de dia al mateix poble que ells. Era l'encarregat de cuidar els fils invisibles de l'amistat.

Havia rebut molt poques visites des de feia molts anys. Gairebé ningú havia trobat l'ampolla al mar i si ho havien fet no havien pogut desxifrar el missatge, ni amb l'ajut del mirall. L'avi estava molt content de veure que tenia una visita molt i molt especial. Els dos infants estaven expectants.

L'avi els va explicar que, quan ell era un nen, també va trobar l'ampolla en una platja catalana. En arribar a la lluna es va trobar un vellet d'origen xinès que controlava un fil invisible vermell que, tal i com diu una llegenda xinesa, és un fil invisible que va des de la lluna a la terra i que uneix als amics que estan predestinats a trobar-se. Aquest misteriós fil invisible es pot tensar, enredar però mai es pot trencar.

La llegenda diu que les persones destinades a ser amics no se separaran mai, passi el que passi.

L'avi, quan era nen, va decidir quedar-se a la lluna i donar un descans al vellet d'origen xinès que havia treballat tot aquell temps allà. Aquell nen però, quan el vellet xinès va marxar, va decidir fer un petit canvi. Va posar-hi fils de més colors perquè hi haguessin molts més amics arreu del món. I així ha estat més de setanta anys cuidant tots i cadascun dels fils invisibles de l'amistat.

L'avi era un expert amb els fils de colors. Si veia que se'n trencava algun, de seguida corria a arreglar-lo, hi feia una llaçada i el problema estava resolt, no fos cas que l'amistat entre dues persones es perdés per sempre.

Els dos infants estaven emocionats. Quina feina més bonica que feia aquell avi! En acabar d'escoltar aquella emocionant història, els infants van anar amb l'avi fins a

un petit cràter. Una vegada més, van quedar sorpresos i meravellats. Aquell avi controlava tots els fils que unien els amics de tot el món. No s'ho podien creure. Quin avi més valent i treballador!

L'avi se n'anà un moment i deixà sols els dos infants davant d'aquella meravella de fils de tots colors. Eren invisibles a la terra, però allà dalt es podien veure tots i cadascun dels fils. La Samri, però, es va adonar d'una cosa que la va deixar bastant preocupada. Els fils que es veien des d'allà, estaven agrupats per colors. Els vermells amb els vermells, els grocs amb els grocs, i així amb tots els colors.

Van tenir una idea i es van afanyar a fer-ho abans que tornés aquell avi tan amable i els enxampés. Van agafar fils de diferents colors i els van entrellaçar entre ells. El Genís i la Samri somreien davant d'aquell espectacle multicolor. Ara sí que eren autèntics fils d'amistat, tots els colors barrejats. Així, per tot arreu hi hauria amics i amigues de tots colors sense distinció de races, llengües ni països. L'avi va tornar al cap d'uns minuts. No es podia creure el que tenia allà davant. Milers de fils de colors units i brillant com mai. Es va emocionar i va plorar d'alegria.

Al cap d'una estona l'avi va dir al Genís i la Samri que havien de tornar cap a casa, s'estava fent molt tard i havien d'anar a dormir. El sol sortiria al cap de molt poques hores. Per tornar a casa seva, l'avi va agafar un fil de color blanc molt brillant i especial i el va lligar al dit xic dels dos infants i els va dir unes paraules que recordaran tota la vida: *Els fils d'aquells qui són amics, mai*

s'esborren. El Genís i la Samri van començar a caminar per la lluna, agafats de la mà i de cop i volta desaparegueren.

Al cap d'unes hores, els dos infants es van despertar a l'habitació. Havien descansat molt bé i, en veure's, van somriure amb molta complicitat. Recordaven l'aventura del missatge a l'ampolla, dels fils de colors i de l'avi tan amable que vivia a la lluna de nit i a Catalunya de dia.

Abans de sortir del llit, però, van veure un fil blanc que brillava molt i que unia els seus dits xics. Era el fil de l'avi. Van tornar a somriure i al cap d'uns segons el fil es va tornar invisible, però els infants notaven que el fil màgic continuava allà unint la seva gran amistat.

Després d'esmorzar sortiren a jugar amb els seus amics. Mentre anaven cap allà es van adonar d'un fet que els va sorprendre molt. Estaven molt sorpresos i decidiren anar a fer un tomb pel poble per comprovar si la seva idea havia funcionat. Van veure molta gent als carrers, gent de diferents països, races i cultures somrient i conversant els uns amb els altres. El Genís i la Samri van recordar l'avi de la lluna i van marxar corrents cap a la plaça on l'havien trobat el dia anterior per veure si l'avi era allà.

En arribar-hi, van notar que des de l'altra banda de la plaça l'avi els enlluernava amb un altre mirall. Hi van anar, el van saludar i l'avi els picà l'ullet. Abans d'acomodar-se, l'avi mirà als dos infants i els va donar un últim consell, *Qui té un amic té un tresor.* La Samri emocionada, va tancar els ulls i per uns instants recordà el seu avi. 📌

↑ **Dídac, seguirem essent el pare i la mare**

Anna Montes Vallecillos

Arantxa Perales Echeverria

És de nit i ens trobem en una habitació, es tracta de l'habitació de Dídac. Dídac és un nen de 8 anys. Els pares de Dídac, acaben de sortir de la seva habitació, després de ficar-lo al llit, fer-li un petó i desitjar-li bona nit. En aquests moments es troba en el seu llit, arropat i parlant amb el Pep, el seu fidel osset de peluix. De totes les seves joguines, Pep és el que més li agrada, amb ell comparteix les seves coses des de fa temps, i això justament fa ara mateix, però aquesta nit, per a Dídac és diferent, sabrem perquè a través d'ell....

Avui em costa dormir. Fins i tot abraçat a tu, Pep. Et tinc des que tenia dos anys. El meu fidel osset Pep. Recordes, aquella vegada que em costava tant dormir perquè m'havia barallat amb el meu amic Jordi? Em vaig abraçar a tu, i vaig aconseguir adormir-me, de seguida. Avui no puc...

En arribar del col·legi, a casa ja hi era el pare. M'he posat molt content. Llavors, la mare m'ha dit que deixés les coses del col·legi a l'habitació. Que baixés ràpid que tenien alguna cosa important per explicar-me. Jo he pensat, que serà això tan important... serà que, finalment, tindrà un germanet?

Quan he baixat, el pare i la mare estaven asseguts al sofà, junts, molt seriosos. M'han dit que m'assegués al

costat d'ells. Jo he pensat per què estaran tan seriosos, si a la fi em diran el que tant temps porto demanant-los.

La mare m'ha agafat de la mà, m'ha dit que ells m'estimaven molt i que sempre seria així. Jo he somri-gut. Llavors el pare ha mirat a la mare, no deien res. La mirava trist, es miraven tristos. I llavors ho han dit.

Mira Dídac, el pare i la mare se separaran. Res canvi-arà, saps?, nosaltres t'estimem igual. D'un temps cap a aquí hauràs vist que el pare i la mare es barallen, ja no estan contents. Per això, després de pensar-ho i parlar-ho molt, hem decidit separar-nos per estar bé. Perquè tots estiguem contents. Seguirem essent els teus pares i res no canviarà gens, t'ho prometem, t'estimem molt. Vols pre-guntar-nos alguna cosa?

I aquí estic, al llit, abraçat a tu, sense poder dormir. És veritat, que la mare últimament no reia tant i que el pare estava més seriós. Sí, es barallaven. L'altre dia em va caure la sopa, i van començar a discutir. Els hi he pre-guntat si era per culpa meva. Que tindrè més cura, que ja no em cauria la sopa. M'han dit que no, que per res era culpa meva. Que tot el contrari, que això no tenia res veure amb mi. I que m'estimaven molt. Què volen que els preguntis? No sé què preguntar. Què es pregunta en aquests casos, Pep?

...i per fi entre aquestes dubtes Dídac aconseguix adormir-se.

...a la nit següent...

Saps Pep, avui me n'he recordat del dia en el que el meu amic Jordi em va explicar que té dues cases. La del pare i la de la mare. Tots els divendres porta una motxilla

amb la seva roba per anar a casa del seu pare. No ho entenc, no té roba a casa del seu pare? Jo vull que el meu pare i la meva mare em comprin roba, però no vull anar amb una motxilla plena de roba. Jordi m'ha explicat que quan va fer la comunió, va tenir dues festes, la del seu pare i la de la seva mare, així que va tenir el doble de regals. Tenir tants regals està bé, però jo prefereixo que el meu pare i la meva mare estiguin junts a la meva comunió. I què passarà amb el meu aniversari a partir d'ara? Sempre ho hem celebrat els tres junts. M'agrada fer-ho així... Els hi preguntaré demà.

A més, els meus pares han parlat amb la mestra, els ha preguntat si passava alguna cosa a casa, perquè diu que he estat tot el dia estrany al col·legi, els hi ha dit que he estat distret i apagat... i la mestra té raó, és que no he aconseguit escoltar el que ha dit a classe perquè m'he passat el dia pensat en el pare i en la mare, i en allò que em van explicar, tinc com un nus a la panxa....

Avui el pare i la mare m'han dit que demà aniran a un mediador, diuen que van a parlar amb ell sobre com serà a partir d'ara les nostres vides. No sé què és un mediador, però sembla que podria ajudar-nos, potser al final no se separin...

...i amb aquesta idea Dídac es dorm abraçat a Pep...

.... a la nit següent....

Saps Pep? avui no ha estat un bon dia, el pare i la mare m'han vingut a recollir al col·legi, i estaven enfadats entre ells, ho he notat perquè no es parlaven ni es miraven a la cara, avui han anat al mediador, jo creia que els anava a ajudar a estar bé. No m'agrada veure'ls així, no

m'havien dit que se separaven per estar bé i tots fel·ços?... Jo tampoc he tingut un bon dia al col·legi. M'he enfadat amb el Jordi, m'ha fet una broma i li he cridat. Després li he demanat perdó, ell no en té la culpa de com em sento. M'ha fet una broma, i he notat com una calor molt estranya i m'he posat vermell... i li he cridat. La meva professora ha vingut, hem parlat, i m'ha tranquil·litzat. No sé Pep, no he pogut parar la ràbia, així que ha sortit. Per sort després, el Jordi i jo ens hem abraçat. Crec que avui tinc moltes ganes de plorar...

Quan hem arribat a casa el pare i la mare m'han dit que tindrè una altra casa on estaré amb el pare, m'he en recordat del Jordi i els hi he preguntat si jo també hauria d'anar amb una motxilla amb la roba i les meves cosetes, i saps ? m'han dit que no, que tindrè una altra habitació, amb tot el que necessiti. També els hi he preguntat quants dies estaré amb cadascun d'ells, i m'han dit que encara no ho sabien, però que no em preocupés perquè tornariem a parlar d'això en poc temps, a mi tot això se m'està fent llarg. M'han dit que primer havien de parlar dels dies amb el mediador. Jo, Pep, vull estar amb els dos, i m'agradaria que el pare em seguís portant al col·legi i que la mare em recollís, igual que ara.

...després d'uns dies...

Pep, avui el pare i la mare han volgut tornar a parlar amb mi, diuen que ja no aniran més a parlar amb el mediador, perquè diuen que ja han parlat de tot el que havien de parlar. Avui ja no estaven enfadats, parlaven els dos i es miraven als ulls. Ens hem assegut, abans de sopar i els tres hem fet un calendari de colors, i ara ja sé

quan he d'estar amb la mare i quan he d'estar amb el pare, estic content perquè estaré amb tots dos, m'han preguntat que em semblava i això m'ha agradat molt.

Estava preocupat perquè pensava que ja no podria veure als avis, i sí que els podré veure igual, perquè vindran com cada dimecres a buscar-me quan surti del col·legi i podrem anar a berenar al parc com fem sempre. I m'han dit que el pare em seguirà portant al col·legi als matins i la mare seguirà recollint-me quan surti.

M'agrada que vulguin saber com em sento, perquè ni jo mateix sé de vegades que em passa. Ara ja no em preocupa què passarà demà i si estaré amb el pare o no, o quan podré tornar a estar amb la mare. Demà vaig amb el pare perquè anem a comprar una habitació per a la casa nova, el pare m'ha preguntat com m'agradaria que fos i m'ha dit que la podrem pintar com a mi m'agradi, a mi el que m'agradaria es que poguéssim pintar l'Spiderman.

La mare també estava contenta perquè tindrè una nova habitació. Ah! i quan estigui amb la mare, podré trucar al pare sempre que vulgui i quan estigui amb ell també podré trucar a la mare, això també m'ha agradat molt.

M'han tornat a preguntar si tenia dubtes, ara ja no en tinc, però si en torno a tenir els hi preguntaré perquè el pare i la mare volen que estigui feliç i content i m'han respost a tot el que els he preguntat, i sembla que aquest mediador ens ha ajudat perquè el pare i la mare ja no estan enfadats.

...i com que Dídac ja està molt més tranquil i segur, aviat agafa el son...

...dies després...

Ens trobem en una nova habitació, es tracta d'una habitació amb un dibuix a la paret de l'Spiderman, és la nova habitació de Dídac, el seu pare acaba de sortir d'ella, després de fer-li un petó de bona nit....

Bé Pep, què et sembla la nostra nova habitació? A mi m'agrada molt! Però estic una mica nerviós, tu no? És la nostra primera nit a la nova casa.

Ha estat una mica estrany estar amb el pare sols, però he pogut trucar a la mare per donar-li la bona nit, com em van dir que podia fer. Però, encara que estava content per poder parlar amb la mare, quan m'he acomiadat d'ella i he penjat el telèfon m'he posat una mica trist. Ja estarà dormint la mare?

El pare m'ha llegit un conte abans de dormir i m'ha preguntat com estava. Li he dit que bé. Segur?, m'ha preguntat...i m'he posat a plorar. M'ha abraçat molt fort i m'ha dit que m'estimava molt.

Quan he parat de plorar, li he dit que em sentia trist i estrany. M'ha dit que a ell li passava alguna cosa semblat. Li he preguntat que per què li passava el mateix, i m'ha dit que era perquè tot era nou, diferent...i que els canvis de vegades espanten una mica. Doncs sí, si que espanten Pep...Li he dit que trobava a faltar a la mare. No sabia si podia dir-li això...no volia que es pensés que no volia estar amb ell. M'ha dit que és normal que trobi a faltar a la mare, i que, a més, és un sentiment que està bé, perquè significa que l'estimo molt. També estimo molt al pare, perquè m'ho ha explicat tot molt bé, m'he sentit més tranquil. M'ha tapat amb el llençol, i s'ha quedat al meu costat...

I d'aquesta manera Dídac, aconsegueix adormir-se en la seva primera nit, a la seva nova casa... la seva nova habitació i el seu inseparable Pep...

Alguns mesos més tard...

Dídac està a la seva habitació, és la nit del dia del seu aniversari....

Pep, t'ho has passat bé? Jo molt bé, han vingut els meus amics del col·legi, el Jordi, l'Ariadna, la Júlia... i també els cosins... que bé. Has vist com he apagat totes les espelmes alhora? Estic molt content perquè estava tota la família i el regal que la mare i el pare m'han fet, m'ha agradat molt, com cada any. Estic molt content perquè estaven tots els qui estimo i sobretot perquè la mare i el pare han organitzat aquesta festa per a mi.

No han estat uns mesos fàcils, tu ja ho saps Pep... De vegades he pensat que tot era un somni i que el pare i la mare seguien junts. Que sort haver estat amb tu Pep... m'has sabut escoltar, m'has acompanyat en el dies que he estat més trist i t'has mantingut imparcial... mai he hagut de triar entre el pare i la mare. Un dia el pare i la mare em van dir que el mediador els havia ajudat molt i crec que tu, d'alguna manera molt semblant, has sabut ajudar-me com ell ho va fer amb el pare i la mare.

I amb aquests pensaments Dídac, és queda adormit... abraçat a Pep, de vegades feliç i altres no tant, amb la seva nova vida, però, amb la seguretat que el més important per als seus pares és ell, només ell. 📌

↑ Eduquem

Tot infant té dret a una escolarització, sense distincions
Olga Codina

L'Edu era un jove morenet de cabells negres i amb un floc de cabells blancs que li queia al bell mig del front; era de constitució forta i tots els seus companys deien que estava tan reforçat físicament que semblava un bloc de ferro.

A la família de l'Edu, mai els havia mancat res, tenien tot el que desitjaven, diners, poder, una bona situació social. L'Edu s'havia format com a mestre en una de les millors escoles del poble de Quem i tot i la seva jove edat, havia esdevingut un mestre molt famós.

L'Edu ensenyava tot tipus de matèries, des de llegir, escriure, matemàtiques i els seus alumnes aprenien amb molta rapidesa perquè els sabia motivar.

Es deia que al poble de Quem, tots els ciutadans tenien un bon nivell cultural gràcies a les classes que impartia l'Edu com a mestre.

A uns quants quilòmetres del poblet de Quem hi havia un barri més pobre i més petit anomenat Vull aprendre, on tots els seus habitants tenien un defecte de naixement; tenien un problema a les articulacions de les cames, però ells mai es queixaven, ja que era un defecte que patien generació rere generació i amb el pas del temps ja s'hi havien anat acostumant. Quan caminaven les cames els feien un soroll nyec, nyec, nyec!!, molt i molt fort, que era molt desagradable.

Perquè no els fessin soroll les articulacions de les cames, tots els habitants de Vull aprendre es feien unes fregues a les cames amb un oli molt especial, era un oli quasi màgic que els feia desaparèixer el soroll de nyec, nyec, nyec!! Aquest oli l'extreien d'uns arbres molt vells de fulles vermelles anomenats anakos.

Tots els ciutadans es feien fregues amb l'oli d'ana-kos, aquest oli tenia una durada màgica d'una hora aproximadament, per tant si volien sortir fora del poblet i passar desapercebuts tenien dues opcions: emportar-se una botelleta amb l'oli màgic i anar-se fregant les cames de tant en tant o bé estar menys d'una hora i tornar al seu estimat poblet de Vull aprendre abans que desaparegués l'efecte màgic de l'oli.

La majoria dels habitants de Vull aprendre no sabien ni llegir ni escriure, el seu poblet era tan pobre que no tenien cap mestre ni cap escola per poder anar a estudiar; l'única opció que tenien per formar-se, poder ser educat i estudiar era desplaçar-se fins a l'escola del poble més proper, el poble de Quem, però, malauradament, els quedava massa lluny i haurien d'anar massa carregats amb ampolles d'oli màgic i s'haurien d'anar fent fregues constantment, la qual cosa els deixaria sense forces per poder fer el camí de tornada.

En Jeroni era l'encarregat de preparar l'oli màgic per a tota la gent del poble, vivia en una barraca de fusta al bell mig del bosc i destil·lava la resina dels anakos, hi afegia farigola, marduix, sàlvia i fonoll, ho deixava coure tot un dia i, finalment, ho repartia en ampolles de vidre que les tapava curosament amb un tap de suro, perquè no

perdessin els seus poders, el resultat final era una poció màgica que ajudava a mantenir la gent del poble sense el soroll de nyec, nyec, nyec!! a les cames.

En Jeroni tenia un fill de deu anys que es deia Cat. En Cat era un xic escanyolit, molt blanc de pell i els seus cabells eren tan rossos que semblaven fils d'or, li agradava molt aprendre coses noves i sentia una gran passió pel treball que realitzava el seu pare, però tenia clar que de gran no voldria haver de treballar en el mateix ofici del seu pare.

Un dia en Jeroni mentre estava treballant li va preguntar al seu fill,

—*Bon dia Cat*, va dir en Jeroni

—*Hola pare bon dia*, li va respondre.

—*He estat pensant en el teu futur fill meu i m'agradaria saber si voldries seguir rellevant-me en el meu ofici?*, li va preguntar en Jeroni.

—*No, pare, la veritat és que voldria tenir un altre treball*, li respongué.

—*Què t'agradaria ser de gran?, fill meu*, li va preguntar en Jeroni.

—*Pare, voldria ser mestre*, li va respondre molt seriós.

—*Mestre!!! Ai, ai, ai, Cat, ara si que m'has sorprès, però si al poble no hi ha ni mestres ni escoles, com vols ser mestre!!*, va respondre en Jeroni.

—*Pare, m'agradaria anar cada dia al poble de Quem, per poder estudiar i aprendre amb el professor Edu*, li va respondre.

—*Però si ens queda molt lluny i seria molt costós perquè t’hauries d’endur molt d’oli màgic per poder entrar al poble desapercebut*, li va respondre el pare.

—*Sí, pare ja ho sé però ets tu qui fabriques l’oli màgic i me’n podries donar més i així tindria temps per poder anar i venir cada dia a les classes del mestre*, li va respondre.

—*D’acord fill meu, si és el que desitges et donaré més oli perquè puguis arribar fins al poble de Quem*, li va respondre en Jeroni.

—*Gràcies Pare, t’estimo!!*

Al matí següent, en Cat va anar fins a l’escola de Quem per poder començar el curs amb el mestre Edu.

—*Bon dia noi, que hi fas aquí*, va dir el mestre.

—*Bon dia mestre, m’agradaria poder ser un alumne seu i venir a les seves classes i aprendre matemàtiques, idiomes i moltes coses més per poder arribar a ser un bon mestre com vostè*, va respondre en Cat.

D’acord noi, abans de començar només et faré una pregunta: ets “perfecte”?, li va dir amb un to de veu molt fort.

—*Si mestre Edu, sóc “perfecte”*, li va respondre.

En Cat va mentir al seu mestre, li va dir que era perfecte per poder anar a l’escola i aprendre igual que els altres nens, perquè el mestre Edu només volia als alumnes que, físicament, no tinguessin cap problema.

Cada dia abans de començar les classes, i perquè no es fes palès del sorollet del nyec, nyec, nyec!! de les arti-

culacions, en Cat, se les fregava amb l'oli màgic que li donava el seu pare, en Jeroni.

Un dia en Cat, tenia un examen i amb les presses i els nervis es va oblidar de dur l'oli màgic i de fregar-se les cames i, de sobte, al mig de la classe es va sentir el nyec, nyec, nyec!!! tan característic. De sobte, el mestre Edu en sentir el soroll va descobrir que havien estat les cames d'en Cat i que l'havia enganyat en dir-li que era perfecte, com que no podia suportar donar classes a nois/es que no fossin perfectes, l'Edu va acomiadar en Cat de l'escola i va dir que no el volia tornar a veure mai més.

En Cat va marxar plorant!!!

Però, no es va donar per vençut, volia ser mestre i per damunt de tot volia aprendre, així que cada dia en Cat anava a l'escola, però com que no el deixaven entrar, escoltava totes les classes des de l'altre costat de la porta de ferro de l'escola, s'amagava perquè no el veiessin i anava prenent notes i estudiant.

En Cat era constant en anar cada dia a l'escola, estudiava i varen passar anys i anys, pluges i més pluges, llunes i més llunes. La humitat i el pas del temps varen oxidar la porta de ferro de l'escola del mestre Edu.

Amb el pas del temps en Cat es va anar fent gran i va esdevenir mestre del poblet de Vull aprendre, va crear una escola i va ensenyar a tots els nois i noies que tenien problemes de nyec, nyec a les articulacions i també va obrir la seva escola a tothom que ho desitgés, sense fer distincions.

Un dia en Cat va tornar a l'escola de l'Edu i va veure que la porta estava feta un nyap!! Aquella porta que li

havia fet la guitza i que no li varen permetre franquejar durant els seus anys d'estudiant, ara estava trencada. 📌

4

↑ **El llibre de la Ruth**

Isabel Cuberes Martínez

La Fatou vivia en un petit poblat rodejat de muntanyes.

Tenia set anys el dia que va conèixer la Ruth. Quan va arribar per primer cop, la Fatou i els seus amics la van seguir tot rient. Els feia gràcia la seva pell i els seus ulls clars i aquells estranys vestits de colors apagats.

En el poblat de la Fatou tots tenien la pell i el cabell foscos i es vestien amb colors vius.

Però, no gaire temps després, la Ruth ja formava part de la comunitat. Li agradaven molt els nens i les nenes i sabia una pila de jocs i de cançons.

A la nit seia al voltant del foc, com una més, a escoltar les històries que els homes més vells explicaven sobre aventures de temps antics.

Un dia la Fatou li va preguntar a la Ruth si ella sabia alguna història de la seva terra. Li va dir que sí i li va prometre que aquella mateixa nit els hi en explicaria una.

La Fatou estava impacient, asseguda al costat dels seus amics la va veure arribar amb un llibre sota el braç. El va obrir i sense aixecar la vista va començar a explicar la seva història.

Des d'aquella nit, la Ruth esperava el seu torn per llegir una història més d'aquell llibre que a la Fatou li semblava màgic. Encara que coneixia un munt d'històries del seu poblat mai s'hagués imaginat que es poguessin ficar tantes dins d'un llibre.

La que més li agradava a la Fatou era una que parlava d'una princesa raptada per un drac. La Ruth li havia ensenyat un dibuix d'aquest conte, on sortia una princesa de pell blanca i cabells grocs com la Ruth. Però a la Fatou li agradava imaginar-se que la princesa era de pell i cabells foscos com ella.

Però un dia la Ruth va haver de marxar. Els va explicar que havia de tornar a la seva terra.

Un matí quan la Fatou va entrar a la cabanya de la Ruth va veure que ja no hi era, però va trobar el llibre de contes. Va pensar que la Ruth se l'havia oblidat i va córrer pel camí per tornar-li, però no va aconseguir atrapar-la.

Aquella nit va portar el llibre a la reunió del voltant del foc pensant que algú podria llegir les històries, però en el poblat ningú no sabia llegir. La Ruth es va sentir molt trista però després va prendre una decisió.

Es va acostar a la seva mare i li va dir:

—*Mare, necessito anar a l'escola. Haig d'aprendre a llegir.*

—*Però Fatou... l'escola està a la ciutat, a tres hores de camí.*

—*M'és igual. Em llevaré d'hora. Mare, si us plau!*

La mare de la Fatou va mirar la seva filla als ulls i no va poder dir que no.

Encara no havia sortit el sol quan, a l'endemà, amb el llibre de la Ruth sota el braç, la Fatou va emprendre el camí cap a la ciutat.

En arribar a l'escola, es va acostar a una dona que li va semblar que era la mestra:

—*Hola, em dic Fatou i necessito llegir aquest llibre.*

La Malika, que així es deia la mestra, va quedar impressionada d'aquella nena tan espavilada i del llarg camí que havia fet.

Un matí, pocs dies després, quan sortia del poblat un dels amics de la Fatou li va preguntar:

—*Fatou, on vas cada matí?*

—*A l'escola*

—*Puc anar amb tu? Ja he demanat permís als pares.*

—*Es clar!*, va contestar la Fatou, contenta de poder fer el llarg camí acompanyada.

La història es va repetir. Cada dia eren més els nens i les nenes que enfilaven el camí cap a la ciutat. La mestra havia de buscar cadires i taules per poder acollir els nous companys.

Uns mesos després, un senyor amb bigoti i amb una cara molt seriosa va entrar a la classe. Volia parlar amb la Fatou.

Ella es va espantar. Segurament a aquell senyor tan estirat no li agradava el que estava passant i, tot i que la Fatou havia après molt en aquell temps, no podia llegir el llibre de la Ruth.

Quina sorpresa va tenir quan el senyor li va dir que havien decidit que era millor que hi hagués una escola al seu poblat ja que tants nens i nenes volien aprendre i que Malika s'havia ofert a ser la mestra.

Tothom al poblat, homes, dones, nens i nenes, van col·laborar en la construcció de l'escola que poc temps després va poder obrir les seves portes.

La nit de la inauguració van voler fer una gran festa per celebrar-ho. Amb música, balls i, al final, el més esperat de tot: la Fatou va agafar el llibre de la Ruth. Volia llegir la història del drac que a ella li agradava tant però una altra història va cridar la seva atenció. Era l'últim conte del llibre i la Fatou no recordava que la Ruth l'hagués llegit mai.

Tenia un dibuix d'una nena amb la pell i els cabells foscos. Tothom es va sorprendre quan la Fatou va llegir el títol: "El llibre de la Ruth"

Tothom menys la Fatou. Ella sempre havia sabut que era un llibre màgic. 📖

↑ **El món de la formiga Serafina**

Ignasi Soler Cabestany

Fa molts i molts anys, els homes i els animals s'entenen quan parlaven, perquè a tots els agradava d'escoltar-se i enraonar quan era el seu torn.

La Serafina, va néixer en un formiguer prop d'un estany, al costat de la masia de ca l'Estrach.

Els pares de la formiga Serafina, es llevaven molt d'hora i anaven a buscar menjar. Tornaven molt tard i la formigueta, que era molt petita, els veia un momentet i només amb un ull, ja que l'altre el tenia molt cansat i se li tancava per culpa de la son. La Serafina, els feia un petó i els deia:

—Com esteu pares? us ha anat bé el dia? Expliqueu-me coses del món de fora del formiguer!

Sempre els hi deia fluixet com la remor que fa el vent al passar entre els arbres.

Als pares no els agradava explicar-li coses de fora, ja que, en aquell formiguer, estava prohibit. Si les formigues soldat se n'assabentaven, castigaven a qui en parlava.

Però el pare de la formiga Serafina, sempre tenia una estoneta per explicar-li una història a la seva filla, a cau d'orella sobre el món de fora, no fos cas que les formigues soldat ho sentissin! La formigueta s'adormia somniant amb el dia que ella també podria sortir del formiguer!

Quan la Serafina es despertava, els seus pares ja eren a treballar. En aquell formiguer es treballava tres-cents

seixanta-cinc dies l'any, que és el mateix que dir que sempre treballaven.

No hi havia ni dilluns, ni dimarts, ni dimecres, ni dijous, ni divendres, ni caps de setmana, ni ponts i... de vacances ni parlar-ne!

Sempre era el dia de la Reina, i com que la Reina deia que s'havia de treballar cada dia, les formigues obreres, treballaven de sol a sol tots els dies.

L'àvia de la Serafina en tenia cura d'ella i se l'estimava molt, com tots els avis i àvies del món s'estimen els seus fills i filles, néts i nétes.

Al matí, a trenc d'alba, l'àvia la despertava, es rentaven la cara i tot seguit es vestien l'uniforme de color negre i finalment esmorzaven. Els dies que no tenien res per esmorzar havien d'anar a l'escola sense menjar. Això passava poques vegades. L'àvia tenia una amiga molt velleta, la senyora Dolors que sempre tenia alguna cosa per oferir-li. La velleta Dolors sempre deia a la Serafina:

—*A tu et convé més que a mi menjar!*

Tot seguit, se li apropava a l'orella i amb un fil de veu li deia fluixet:

—*Els joves sou el futur, cal que conegueu els vostres drets.*

La Serafina no entenia res d'això dels drets. Estava drete i seia quan li semblava. Potser la vella Dolors es referia a gent que sempre estava drete, els botiguers per exemple, cal que sàpiguen que també poden seure! Pensava la jove formiga.

La Serafina anava a l'escola de bon matí fins a pràcticament al vespre. A l'hivern quan sortia de l'escola i tornava a casa, ja no veia la llum del sol que entrava pel forat del formiguer, per això a ella també li semblava que treballava com els seus pares, de sol a sol.

La Serafina i les seves amigues entraven a l'escola pel darrera, per una porteta petita i estreta. Per aquella porteta entraven totes les filles de les formigues obreres. Els fills, anaven a una altra escola que ella no sabia on era.

Un dia, l'àvia es va despistar, i va anar pel davant de l'escola. La Serafina es va quedar estorada, sorpresa i garratibada! Va obrir uns ulls com unes taronges: la porta era gran i daurada amb tot de formiguetes molt ben vestides, reien molt i semblava que s'ho passaven molt bé jugant al pati amb uns aparells que mai havia vist!

Ràpidament, una formiga soldat molt gran i malcarada de males maneres va renyar a l'àvia. Ella es va disculpar tot fent mitja volta i amb el cap cot va tibar a la Serafina de la mà. Amb pas tremolós van anar cap a la seva entradeta petita, fosca i trista.

La classe de la formiga Serafina era al pis de baix tenia molt poca llum i era freda i humida. Les formiguetes no tenien joguines per jugar, ni llibres per llegir, ni llibretes per aprendre. I ni parlar-ne d'una xarxa per estar connectats amb formigues d'altres formiguers!

Només tenien un llibre amb quatre pàgines. A cada pàgina hi havia un dibuix amb una fletxa: una fletxa rec-ta, que significa seguir endavant, una fletxa a la dreta, que volia dir anar a la dreta, una fletxa a l'esquerra que

indicava anar a l'esquerra i finalment una creu que volia dir t'has equivocat de camí torna enrere.

Aquests dibuixos de les fletxes, són els cartells que posen les formigues exploradores quan troben menjar, per indicar a les formigues obreres per on han de passar per anar a buscar-lo.

A la formiga Serafina li semblava molt avorrit i inútil, que cada dia li ensenyessin les mateixes coses. Totes elles per treballar i no per aprendre.

De mica en mica, la Serafina va descobrir que hi havia quatre tipus de formigues i que, entre elles no parlaven mai. Cada classe de formiga sempre anava als mateixos llocs i mai es barrejava amb les altres formigues.

El primer grup i més poderós eren les formigues aristòcrates, que sabien llegir, escriure i feien les lleis. La que manava més era la Reina.

Les de segona classe, eren les formigues soldat. Tot i que no eren gaire intel·ligents, eren molt forçudes i s'encarregaven de fer complir les ordres de la Reina i dels aristòcrates dintre del formiguer i, a vegades, feien la guerra amb formigues d'altres formiguers.

La formiga Serafina els hi tenia molta por, ja que els seus pares li explicaven coses molt terribles de formigues soldat.

Les formigues exploradores eren el tercer grup. La seva missió era descobrir on hi havia menjar i posar els cartells indicadors per tal que les obreres el trobessin. Anaven molt ràpid per tot arreu, ja que fora del formiguer hi havia molts perills, i sempre corrien per tal

d'evitar que les cuques i els ocells se les mengessin o bé que les persones les trepitgessin!

I, per últim, les formigues obreres eren les encarregades d'anar a buscar el menjar i portar-lo al formiguer, per a totes les formigues. Es passaven tot el dia traginant grans de blat, ordi, civada, blat de moro, molles de pa i trossos de fulles.

Sempre estaven vigilades per les formigues soldat. Si alguna obrera intentava escapar, la buscaven i mai més ningú la tornava a veure al formiguer.

Un bon dia la formiga Serafina es va carregar de valor i li va preguntar a la seva mestra, la senyora Hortènsia:

—*Si el món de fora del formiguer és tan gran, com ens ho farem per entendre'l si solament sabem quatre senyals?*

La senyora mestra Hortènsia, que així se l'havia d'anomenar, es va mirar la formigueta de fit a fit i amb cara de pomes agres li va dir amb veu de tro:

—*No pateixis Serafina, ja hi ha formigues que l'entenen per tu. Només t'has de preocupar d'obeir a les formigues soldat i callar. És l'únic que hauràs de fer a la vida.*

En aquell moment va tocar el timbre de l'esbarjo. Segurament aquell timbre va salvar a la jove formiga d'un parell de clatellots, ja que la senyora mestra Hortènsia, no suportava que li fessin preguntes.

L'esbarjo era molt avorrit, no tenien cap joguina, només les fulles que queien a terra a la tardor, tot i que es-

tava prohibit agafar-les. Tot, absolutament tot, era de la formiga Reina i de les formigues aristòcrates.

La Serafina i les seves amigues no les podien ni tocar, però, quan la senyora mestra Hortènsia no les veia, jugaven a fer files de fulles. Files tan llargues com les que feien els seus pares i mares per anar a treballar. Al costat de les fulles hi posaven pedres grosses que representaven les formigues soldats i, si feia vent i alguna fulla marxava, agafaven les pedres i les tiraven sobre les fulles fins a que les trencaven. Això, a la formiga Serafina no li agradava, tothom s'imaginava el que passava, quan alguna formiga treballadora sortia de la fila.

L'esbarjo era obligatori. Sempre s'anava al pati tant si feia fred com calor, si nevava o plovia. Sempre, absolutament sempre, anaven al pati. Mentrestant, la senyora mestra Hortènsia pujava unes escales i obria una porta que estava tancada amb clau, i quan obria, la Serafina i les seves amigues sentien moltes rialles i olors estranys i molt bons que no sabien de què eren.

Això durava un instant ja que la senyora mestra Hortènsia tornava a tancar ràpidament la porta amb clau.

Les formigues es quedaven soles, no podien marxar ni escapar-se ja que l'escola estava envoltada d'unes parets molt altes amb filferro de punxes a dalt de tot.

Un dia que feia molt fred, una amiga de la formiga Serafina, a l'hora del pati, va demanar a la senyora mestra Hortènsia si es podia quedar dins de l'escola ja que li feia molt mal el cap i no es trobava bé.

La senyora mestra Hortènsia li va dir que no, que ella havia d'anar al pis de dalt i que no hi havia ni termòme-

tre ni medicaments per a les filles de les formigues obres.

L'endemà, l'amiga de la formiga Serafina no va anar a l'escola, ni al dia següent ni a l'altre. Ningú sabia què li havia passat, ni on vivia, ja que estava prohibit estar més de tres formigues en una casa i, és clar, dos pares i un fill ja fan tres formigues. Ningú sabia res dels seus veïns.

Els dies, les setmanes, els mesos i els anys van anar passant i, la Serafina es va anar fent gran.

Cada vegada hi havia menys menjar i, la jove formiga anava a esmorzar a casa de la vella Dolors més sovint. L'àvia ja no l'acompanyava, perquè era molt gran i li feien mal tots els ossos de tant treballar. Però sempre l'esperava a casa i li feia dos petons i una forta abraçada.

La vella Dolors li parlava sovint dels Drets, dels Drets dels Infants, li va explicar a la Serafina que pel sol fet de ser una nena, bé una noia ja, tenia uns drets. I ningú per cap raó ni circumstància els hi podia negar.

La vella Dolors li va explicar que els drets de les formigues són iguals que els drets de les persones, ja que formigues i persones els van redactar juntes quan encara s'entien.

Els Drets dels Infants i de les formigues tracten sobre diferents punts: de no discriminar, de la identitat, de la separació dels pares, de la reunificació familiar, de la participació, de la llibertat d'expressió, de la llibertat d'associació, de la protecció de la vida privada, de l'accés a una informació adequada, de la protecció contra els abusos, de l'ajut als infants amb discapacitat, de la salut i serveis mèdics, del nivell de vida, del desenvolupament,

de l'ajut a les minories, del dret al lleure i a la cultura, del treball i de l'educació.

La cara de la formiga Serafina va anar canviant, es va adonar que vivia en un formiguer on no hi havia cap dret!

La vella Dolors li va dir a la jove formiga que no expliqués a ningú les seves converses, ja que si les formigues soldat ho sabessin se les emportarien i les engarjolarien.

La Serafina va guardar el secret durant molt de temps, mentre aprenia i entenia tots els Drets dels Infants.

La vella Dolors, d'amagat, li va ensenyar a llegir i escriure, perquè, quan la Dolors era jove, en aquest formiguer, les coses eren molt diferents! Li va explicar, que abans no hi havia les formigues aristòcrates i, que l'àvia de la Reina actual, era molt bona amb totes les formigues i tothom se l'estimava molt. En aquell temps totes les formigues tenien drets i deures. Fins i tot les terribles formigues soldat eren les encarregades d'ajudar i protegir a les obreres! I no com ara que el que feien era perseguir-les i castigar-les si no feien el que la Reina manava.

La velleta Dolors tenia un llibre, una agenda podríem dir. Li havia donat la seva mare, amb el compromís de que continués escrivint-hi la història del formiguer.

Quan la formiga Serafina ja va saber llegir i escriure, li deixava a estones perquè el llegís. De quantes coses es va assabentar la jove formiga!

Un bon dia, la velleta Dolors, es va posar molt malalta i veia que les forces se li acabaven, li va dir a la Serafina:

—Em costa molt d'escriure i no em recordo gaire de les coses, et vull fer un regal molt especial, t'entrego aquest llibre que em va donar la meva mare. Te'l regalo amb el compromís i la responsabilitat de que tu continuis escrivint la historia del formiguer.

La formiga Serafina, li va dir que sí. Que entomaria aquesta responsabilitat amb molta il·lusió i li va donar les gràcies per haver pensat en ella. Es van fer una forta abraçada. Les llàgrimes van rodolar galtes avall.

Tots sabem, que guardar un secret costa molt. Doncs bé, a la formiga Serafina, també li costava. Va guardar el secret durant molt i molt de temps, però un dia a l'hora de l'esbarjo quan la senyora mestra Hortènsia va pujar per les escales i va desaparèixer darrera d'aquella porta que desprenia rialles i agradables olors, la formigueta va reunir a totes les seves amigues i els hi va parlar dels Drets dels Infants. I, això un dia rere l'altre.

Totes estaven molt contentes de saber-ho, però no es podien arribar a creure que no tinguessin ni un sol dret. De mica en mica la sorpresa es va anar convertint en indignació.

Les amigues de la Serafina ho anaven explicant a les altres formigues. Cada dia, a l'hora d'esbarjo, totes les formigues en parlaven i debatien sobre la seva situació i què podien fer per millorar-la.

Un bon dia, la senyora mestra Hortènsia va dir a les joves formigues:

—Demà, quan feu les files com cada matí, us vindrà a saludar la Reina per desitjar-vos sort en la vostra nova etapa de formigues obreres. Deixareu l'escola per anar a

buscar menjar fora del formiguer. Després desfilareu davant de la Reina. Espero que ningú surti de la fila, va dir la senyora mestra Hortènsia tot rient.

La formiga Serafina i totes les altres formigues van escoltar amb molta atenció. L'endemà...

Centenars de joves formigues van formar davant de la Reina i dels aristòcrates. La Reina va fer el discurs. Tot seguit alguns aristòcrates van dir meravelles de la reina i, finalment, abans de començar a desfilars, la senyora mestra Hortènsia, dirigint-se a les joves formigues els va demanar un fort aplaudiment.

Va començar la desfilada i, la formiga Serafina i la gran munió de joves formigues, enlloc de cantar les cançons que els havia ensenyat la senyora mestre Hortènsia deien i explicaven els Drets dels Infants mentre marcaven el pas.

Al final de la desfilada, la formiga Serafina, escollida democràticament per les seves companyes en una votació a l'hora d'esbarjo, va entregar una reflexió sobre paper a la Reina que la podríem resumir en una frase: *Aquests Drets ja els teníem en aquest formiguer quan manava la vostra àvia!*

La Reina es va quedar molt sorpresa. No sabia res de tot allò que li deien les joves formigues. Els aristòcrates vermells de ràbia no van saber què respondre a la Reina que, molt enfadada, va manar a les formigues soldat que engarjessin a les formigues aristòcrates fins a que es fes el judici per aclarir tot el que passava al formiguer.

En aquest moment la formiga Serafina i les seves amigues es van adonar que en el formiguer havia començat una revolució.

Tot això, us ho he pogut explicar perquè l'avi, de l'avi, del meu besavi, era el masover de ca l'Estrach que, un bon dia, va conèixer la reina d'un formiguer, es deia Serafina, tot i que ella es feia dir presidenta Serafina, ja que havia estat escollida pel poble en un referèndum lliure avalat per observadors d'altres formiguers. 📌

↑ Empar

Noelia Muñoz González

Empar està asseguda al sofà, enfadada. Abans el sol entrava per la seva finestra i ara l'abocador de mobles que l'Ajuntament ha posat davant del seu edifici tapa la posta de sol.

Li agradava veure com el sol entrava a la tarda a casa i s'esvaïa a poc a poc entre les muntanyes. Era un d'aquests plaers, deïa, que eren gratis. Ara, als seus 68 anys, no pot gaudir d'aquest moment i això l'entristeix. El seu nét Pau és més optimista, li diu que l'entén, però que malgrat això pot pensar en les altres coses que són gratis i que encara la fan feliç, com fer ioga amb les seves amigues, llegir o sortir a passejar amb ell.

Els dies passen i Empar cada vegada està més nerviosa, pensa que estan sent injusta amb ella i no sap ben bé què fer. Encara que està segura que tard o d'hora se li ocurrerà alguna cosa per solucionar-ho.

Pere, el fill d'Empar ve a veure-la i ella li comenta de nou el seu problema. El seu fill li recrimina que es queixi per això. A ell no li sembla que sigui una ximpleria que ella es queixi però creu que amb el context actual al país "la posta de sol" no li sembla ni prioritari, ni just, ni correcte.

Siguem sincers, a Empar li és igual les xifres d'atur, la gent sense casa i les poques oportunitats de la gent jove. Té als seus fills col·locats: Mar investigant a Gran Bretanya i Pere que amb el seu treball es guanya bé la

vida. A ella el que l'importa són les seves coses, la seva gent i poca cosa més. Això de reclamar pels seus drets ja va passar quan era jove i tenien només per anar fent. Si en el seu moment no es va queixar i va acceptar la situació que li va tocar viure, ara no li importava el que succeís al país. Això sí, el problema de l'abocador li toca molt els nassos i per això sí que es mourà, costi el que costi.

Dilluns pel matí. Empar s'aixeca disposada a assolir el seu objectiu prioritari: aconseguir el trasllat de l'abocador. Esmorza, es vesteix i se'n va directa cap a l'Ajuntament. Allà fa una queixa formal administrativa i a continuació es va al solar on ara s'amunteguen quantitats descomunals de mobles. Això li sorprèn:

—*Mobles? Mai em vaig fixar, a l'abocador només hi ha mobles! Alguns vells però uns altres no tant. És estrany...És igual, això què importa?*

Va al guarda de seguretat del solar i li demana parlar amb l'encarregat.

—*Aquest passarà a mig matí, l'informen, però no se sap si tindrà temps per atendre-la.*

—*Bé, de totes maneres esperaré, pensa.*

Mig matí. L'encarregat apareix per l'abocador amb puntualitat anglesa. Empar li exposa amb deteniment i educació la seva queixa i objectiu. Males notícies.

—*El solar és una concessió realitzada a una empresa de l'Ajuntament que va vinculada als desnonaments que es duen a terme a la ciutat.*

—*Com? No entenc gens!*

—*A veure senyora, li explico amb altres paraules: el solar ara és un abocador de mobles que es treuen de les cases desnonades, de la gent que no pot pagar les seves hipoteques.*

La dona, sorpresa, roman immòbil.

—*Això vol dir, senyora, que l'abocador, no només no el trauran d'aquí sinó que els mobles acumulats aniran en augment.*

—*Però això no pot ser!*

—*Clar que sí senyora, que no veu les notícies que el panorama cada vegada està pitjor?*

Empar se'n va cap a casa sense acomiadar-se, entre sorpresa i trista. No acaba d'encaixar el que li han dit i cada cop ho veu més complicat. Creu que la muntanya de mobles creixerà cada vegada més i més.

—*Això no m'agrada gens, es diu per a si mateixa. Bé, anem a veure què se m'acut.*

Dimarts al matí. Empar s'aixeca, esmorza i es vesteix. Es va directa cap a l'abocador. Allà el guarda de seguretat li diu que l'encarregat tornarà a venir a la mateixa hora, que fins a les dotze del matí no apareixerà una altra vegada pel solar. Toquen les dotze. L'encarregat, quan arriba, se sorprèn en veure-la puntual a la porta del solar.

—*Senyora, un altre cop per aquí?*

—*Sí, és que necessito que m'ajudi amb això. Necessito que em doni vostè un nom, que em digui amb quina persona responsable de l'abocador podria parlar. Poseu-vos en el meu lloc, per a mi aquest tema és important.*

—*Senyora jo no estic autoritzat a donar-li aquesta informació. Cregui'm, jo no puc fer res. L'única cosa que li puc aconsellar és que vagi a l'Ajuntament i posi una queixa formal administrativa.*

—*Però això ja ho he fet, va ser el primer que vaig fer abans de venir a parlar amb vostè.*

—*Doncs senyora, deixi'm dir-li que ha fet vostè tot el possible. Ara l'assumpte està en mans de l'administració local i haurà vostè d'esperar.*

—*Sí clar, com a vostè no li han tret la posta de sol més maca del món...*

Empar, frustrada i enfadada marxa cap a casa. De nou haurà de tornar a pensar què fer per solucionar la seva situació.

—*Se m'ha d'acudir alguna cosa, pensa.*

Dimecres pel matí. S'aixeca molt d'hora, avui ni esmorza. Es va directa cap al solar a veure què veu. Encara hi ha el guarda de seguretat del torn de nit, no són ni les vuit del matí. El vigilant està assegut a la seva caseta amb el cap a un costat, guanyant-se el pa amb la suor del seu front. Dormit del tot, fregit.

La dona aprofita per entrar sense que aquest se n'adoni. Camina per l'abocador de mobles mirant de prop el que normalment veu de lluny des de la seva finestra. Aquests mobles li sorprenen, no tant per pertànyer a famílies desnonades sinó per com estan disposats. Estan amuntegats, els uns sobre els altres, de qualsevol manera. Fins a aquí tot normal. Però tots tenen una característica en comú: els mobles amb portes les tenen obertes i els que tenen calaixos estan sortits. Sempre ha estat bona en

el joc de les diferències i li ha costat poc adonar-se d'aquest detall, tot i que no aconseguix entendre-ho. No aconseguix treure l'entrellat de la disposició d'aquests mobles, per què estan oberts de bat a bat?

S'apropa una mica més a ells no sense abans assegurar-se que el vigilant segueix al setè cel. Hi ha paraules marcades en llapis a les portes i els calaixos. Però el que veu no són només paraules: són frases, frases que formen un text. Escolta un soroll que l'adverteix. El guarda s'ha mogut una mica de la seva cadira i li ha caigut la gorra. Millor marxar, deu faltar poc perquè vingui el vigilant del torn del matí.

Torna a casa i es fica a la dutxa. Ha agafat fred, la matinada era un glaçó. Durant tot el dia camina rumiant obsessionada en el que significaran aquests textos. Però, com esbrinar el què posa en ells sense que s'adoni el vigilant? Pau ve a berenar a la seva casa. Li prepara un entrepà de fuet i un got de llet. El pa se li ha cremat al torrar-ho i encara que el noi no es queixa veu a la seva àvia distreta. Li pregunta a Empar què li passa però no hi ha manera que deixi anar allò amb el que està capficada. Finalment de tant insistir aquesta li acaba explicant la història al nét. Pau està entusiasmat amb el que li diu la seva àvia.

—Tinc una idea, et deixo la càmera que em vas regalar pel meu aniversari i així pots anar a l'abocador de mobles al matí i fotografiar tot això que m'estàs explicant. Crec que hauràs de matinar perquè si vols fer fotografies a molts d'aquests textos i que no et vegin, o ho fas així o al final t'enxamparan. Després jo les passo a casa

a l'ordinador, les amplio, els hi passo el Photoshop si no es veuen bé i te les imprimeixo, sí?

Empar no està del tot convençuda, no sap molt bé si sabrà utilitzar aquesta càmera, però veu al seu nét tan il·lusionat que no li sap dir que no. Pau torna a casa seva, agafa la càmera, torna a casa de la seva àvia i li ensenya com funciona.

Aquesta nit li costa dormir. Està nerviosa i il·lusionada.

—A veure com em surt l'aventura. Espero que no m'enganyin perquè si no em donarà molta vergonya.

Dijous. Les sis del matí. És l'hora.

Pau, se'n va a berenar a casa d'Empar. Porta a la motxilla les fotos de l'abocador que la seva àvia li va passar abans d'anar a l'institut.

—L'àvia fliparà, no s'ho creurà quan vegi les fotos. Bocabadada s'ha quedat al veure el que contien. Són cartes, cartes de comiat dels mobles als seus amos. Missives que contenen en elles relats de records dels moments compartits.

Calaix de tauleta de nit:

—Te'n recordes quan vas amagar en mi l'anell que li anaves a donar a la teva dona per demanar-li que es casés amb tu? Anys després vas guardar el xumet del nadó que vau tenir i quan va créixer guardaves les seves notes per signar-les i retornar-les a l'escola.

Porta d'armari de menjador:

—Sempre et queixaves de com em tancaven a cops els teus fills. Deies que l'únic una mica delicat a casa era el

teu marit i que si no fos per ell les coses us durarien el que dura un telenotícies.

Calaix d'escriptori:

—Aquí, al doble fons, guardaves les revistes de noies perquè els teus germans petits no te les descobrissin. M'agradava ser còmplice dels teus secrets d'adolescent. L'espai que estava a la vista dels teus germans guardaves els quaderns de l'institut: àlgebra, física i revistes de noies, vaja combinació!

—*Iaia, ho estàs flipant, oi? Jo també. Cal pensar que fem amb tota aquesta informació que hem trobat. Surten els noms complets i les adreces postals de tota aquesta gent. No sé com els que han recollit els mobles, els vigilants del solar o l'encarregat no s'han adonat d'això.*

—*Perquè a aquesta gent no els interessa el que s'acumula a l'abocador. Ells només s'encarreguen de que no els entri gent que vulgui portar-se la fusta per vendre-la al pes com a ferralla.*

Empar agafa llapis, paper i comença a fer un inventari de noms, adreces i mobles als quals van vinculats aquestes dades. El nét li segueix, els dos no paren d'escriure.

Nou de la nit. Escriuen l'últim nom acabant així una llista. Pau se'n va a casa seva, amb els seus pares, ja és hora de sopar. Demà pensaran què més fer.

Divendres. Pau entra a l'institut, a aquestes hores està encara al pati abans de començar les classes. Empar entra de pressa ben bé sense saludar al porter. Veu al seu nét jugant al futbol amb els seus companys de classe.

—*Paaaaau!*

—*Hola àvia, què hi fas aquí?*

—*Mira fill, m'has d'ajudar perquè jo amb això estic molt nerviosa.*

—*Amb què iaia?*

—*Amb l'enrenou de les cartes que hem trobat.*

—*Ah, sí?*

El nét escolta atent a la seva àvia, pensa sobre el que li explica i torna a pensar. La seva àvia calla, el silenci omple el pati de l'institut, les classes ja han començat. Un minut després el noi parla.

—*Molt bé, a veure què et sembla àvia: jo et gravo amb el mòbil i tu expliques la teva història, no t'enrotllis molt explicant els detalls que sinó la gent no veurà el vídeo sencer. Expliques el què t'ha passat amb l'abocador, el què has trobat i què vols trobar a tota aquesta gent. Després jo ho penjo a Internet junt amb la llista de noms i li dono “vidilla” a les xarxes socials. Amb una mica de sort la gent s'interessarà i potser trobem la manera de solucionar el tema de les cartes.*

—*Sí i després jo vaig a remoure cel i terra perquè em solucionin el tema de l'abocador que amb l'enrenou de les cartes no he pogut dedicar-hi tot el temps que voldria.*

—*Bé àvia, ara has de tenir paciència, potser més aviat del que et penses es pot solucionar.*

Hora del pati. Aula d'informàtica. Sessió de Pau. Pujar vídeo. Temps d'espera 15 minuts. El teu vídeo “Troba els mobles del teu desnonament”.mov pujant. Resten 3

minuts. El vídeo es publicarà a la següent pàgina: <http://youtele/desnonamentsabocador>

Tretze hores. Hora de menjar. Pau penja el vídeo a les xarxes socials, està nerviós i excitat. Sortirà això bé? Es pregunta. Truca a la seva àvia per avisar-la i Empar li dóna les gràcies. Ella no està del tot convençuda de que el què ha fet el seu nét serveixi d'alguna cosa. Entén el que vol fer amb el vídeo, sap el que són les xarxes socials, li van explicar en el curs d'informàtica del centre cívic, però pensa que aquestes serveixen més per mirar la vida dels parents i amics que per ajudar a la gent a aconseguir alguna cosa. Igual ella té les seves reserves respecte a Internet. Fins a que no vegi que hi ha resultats millor no em dono per satisfeta, pensa.

Catorze trenta. Pau encén l'ordinador mentre s'acaba les postres i no s'ho pot creure. El vídeo ha tingut cent cinquanta visites en aquesta estona. No pot ser. Té més "M'agrada" que quan es va comprar el vídeojoc Game-Hunter quan acabava de sortir.

Marxa a l'institut i els seus companys de classe s'apropen a ell. No és que no tingui amics però a la seva classe tampoc és el més popular. La gent s'interessa pel què ha fet i la seva tutora, en veure que hi ha gent al voltant d'ell, ve a veure què passa.

—Res profe, aquí el Pau, que ha penjat un vídeo de la seva àvia i ho estem flipant amb el tema.

Anna, la seva professora, li pregunta de què tracta i Pau li explica. Aquesta, sorpresa per la iniciativa li demana que li ensenyi el vídeo. El felicita, creu que ho podria utilitzar per a la classe de tecnologia i l'anima a fer-

ho. Sembla que el vídeo està tenint repercussió, fins i tot més de l'esperada.

La seva tutora penja el vídeo a la web de l'institut. A les nou de la nit la majoria del professorat també ha penjat "Troba els mobles del teu desnonament" a les seves xarxes socials personals i professionals.

Deu del matí del dissabte, mil vuit-centes persones han reproduït el vídeo. Empar rep la visita del seu nét que li explica tot el que ha succeït respecte la seva vídeo-peticció. La dona no s'ho acaba de creure i mira el mòbil del seu nét.

—Bé àvia, és per emocionar-se però el tema encara no està solucionat, així que ara ens toca esperar a veure què passa. Si la gent mou el vídeo per la xarxa genial, si no haurem de pensar en una altra estratègia.

No ha fet falta. Una gentada s'ha disposat a fer-ho córrer durant el cap de setmana. Les xarxes, els missatges en cadena, les peticions de signatures perquè els mobles puguin tornar als seus amos han fet que el vídeo s'hagi vist un munt de cops a tot el país. Un munt de persones disposades a fer un clic solidari perquè altres persones puguin recuperar les seves pertinences. Persones injustament tractades, com a injusts han estat tractats els seus mobles.

Diumenge al matí. Empar ha explicat la seva història a les càmeres de televisió amb naturalitat. A les tres de la tarda la seva família veu la televisió mentre menja. Pere, el seu fill, es queda bocabadat en veure a sa mare al tele-notícies.

Dilluns al matí. L'abocador comença a ser desmante-llat.

Empar des de la seva finestra veu com el sol entra per la finestra de casa i s'esvaeix a poc a poc entre les muntanyes. Li agrada. 📌

↑ **En Jordi l'ascensor**

Eva Oliván Riera

Una vegada hi havia una ascensor que no podia sortir mai del bloc de pisos on vivia. Cada dia havia de treballar, carregant gent amunt i avall.

Com podeu entendre molt bé no era un ascensor massa feliç, però el que realment l'entristia era que no tenia un nom propi. Tots els veïns i les veïnes que ell portava tenien un nom menys ell!

—*Oi que tots i totes teniu un nom?*

Un bon dia, cansat de tan pensar quin nom li agradaria per a ell va escoltar que la Susanna, una nena que vivia al bloc de pisos, explicava a la seva mare que un cavaller molt valent va matar un drac per salvar una princesa. I sabeu com es diu aquest cavaller?

—Molt bé! L'Herói d'aquesta llegenda es diu Jordi.

Així doncs, un xic més animat, l'ascensor va decidir que a partir d'aquell dia s'anomenaria com aquell valent cavaller.

Com que el nostre protagonista no pot sortir al carrer perquè és un ascensor, ha desenvolupat, i molt, el sentit de la vista i de l'oïda. El seu passatemps predilecte és opinar per si mateix sobre tot el que veu i sent, és a dir, sobre els veïns i veïnes que transporta cada dia.

A vegades s'imagina què fan un cop tanquen la porta de casa seva, com tenen decorades les seves cuines, què és el que mengen, a què juguen amb els seus fill i filles, quants televisors tenen, si s'enfaden sovint, a quina hora

es lleven, a quina hora se'n van a dormir, de quin color tenen pintades les parets dels seus dormitoris...

—Ara imagineu-vos per un moment que sou un ascensor, no tindríeu curiositat per saber què s'amaga darrera de cada porta?

En Jordi es fa sempre un munt de preguntes i com que no té ningú que les contesti, ell mateix intenta buscar les possibles respostes, tot i que no sempre se'n surt. D'aquesta manera vol aprendre si allò que veu o sent està bé o està malament.

Ara que ja comenceu a conèixer un xic en Jordi, deieu-me que us expliqui totes aquelles coses que el fan plorar.

Que el fan plorar, us preguntareu?

Doncs sí, perquè encara que sigui només un ascensor és molt sensible, té un cor molt gran ple de bons sentiments i quan veu o sent alguna cosa que pugui fer infeliç a un infant, a un nen o a una nena, a un noi o a una noia, li salten unes petites llàgrimes... Si mai veieu que al terra d'un ascensor hi ha gotes d'aigua possiblement és que aquell ascensor hagi vist o sentit alguna cosa que no li ha agradat i no ha pogut evitar deixar anar alguna llàgrima.

En Jordi s'estima molt a l'Anna, la nena que viu al 2n 2a. Té 7 anys, és menuda per a la seva edat, és força vergonyosa i gairebé sempre mira cap al terra. Ah! I té uns ulls color de mel que enamoren tothom, bé, a tothom menys a la seva mare...

—Anna, t'he dit mil vegades que no vull que et taquis a l'hora de l'esmorzar! Ara hauràs d'anar bruta tot el dia, ja t'està bé! És que mai vas en compte!

—*Ho sento mare.*

—*No, no ho sents, ets una mentidera!*

—*No ho tornaré a fer més mare.*

—*Mira Anna, estic convençuda que només ho fas per fer-me la punyeta i que t'encanta fer-me enfadar!*

Aquí és quan la mare de l'Anna li clava un parell de bolets i en Jordi es voldria tornar cec per no veure com l'Anna es frega les galtes i s'eixuga les llàgrimes que li cauen.

Sempre passa el mateix, la mare de l'Anna l'escriu de mala manera i després la pega... Aleshores en Jordi és quan es pregunta:

—*L'Anna té dret a la protecció contra els abusos de la seva mare?*

A en Jordi en Pere, el nen del 3r 1a li cau d'allò més simpàtic. Té 8 anys, amb un cabell roig abundant i amb uns rínxols minúsculs. La cara la té plena de pigues que li donen un aire de nen entremaliat que, en realitat, no és.

—*Mira Pere, que sigui l'última vegada que m'interromps mentre intento explicar-te una cosa tan interessant!*

—*És que papa, jo volia saber...*

—*Mira que ets "totxo", que no m'escoltes què t'acabo de dir?*

—*És que mai em deixes...*

—*T'he dit que callis i que m'escoltis!*

És increïble, quan en Pere va acompanyat del seu pare no pot obrir la boca, no el deixa parlar mai... Al nostre

ascensor el que li agrada escoltar és el què vol dir en Pere.

—*Creieu que en Pere té dret a dir el que pensa?*

—*I que tinguin en compte la seva opinió?*

En Jordi creu fermament que la Susanna del 2n 1a és la noia més intel·ligent que viu al bloc. Té 9 anys, és molt morena, amb uns grans ulls marrons que sempre ho observen tot. En Jordi admira la Susanna perquè quan veu que no són justos amb ella ho diu i fa tot el possible per reconduir la situació o sortir-se'n amb la seva.

—*A veure...aquest correu... estic cansada de tanta publicitat i factures!*

—*Jo també el vull mirar mare!*

—*Escolta Susanna, si hi ha alguna cosa per a tu ja ens la mirarem quan hàgim arribat a casa, entesos?*

—*No mare, no hi estic d'acord.*

—*Què vols dir? Que no me la deixaràs llegir a mi primer?*

—*Si hi ha alguna carta per a mi me la miraré jo sola i només te l'ensenyaré si decideixo compartir-la amb tu.*

—*Ja m'ho diu el teu pare: segur que la nostra filla serà advocada!*

Quan en Jordi veu aquestes situacions,riu per sota el nas i és quan es pregunta:

—*La Susanna té dret a la protecció de la seva vida privada i això inclou la seva correspondència?*

El nostre protagonista ho passa malament quan veu a en Pau del 3r 2a. El noi té 10 anys, amb un xic de sobre-pès i només parla amb monosíl·labs. En Jordi només el

veu sortir de casa seva per anar a l'escola i encara no tots els dies. Només té a la seva mare que treballa en el torn de nit en una fàbrica i no el deixa sortir mai. En Pau es passa tot el cap de setmana tancat a dins a casa seva jugant a les maquinetes.

—*Ahir te'n vas anar a dormir molt tard?*

—*Sí.*

—*Ja saps que no m'agrada que ho facis!*

—*Ja ho sé.*

—*Doncs mira, no em demanis més per anar a jugar amb els teus amics al parc perquè la resposta és NO!*

—*Com sempre.*

—*Encara vols que t'apunti a fer pintura?*

—*Sí.*

—*Doncs m'ho he estat pensant i no podrà ser Pau. Quan surtis de l'escola cap a casa, així descansas i estàs més tranquil.*

—*D'acord.*

Amb en Jordi aquestes situacions el treuen de polleuera perquè en Pau no es queixa mai, es mostra totalment indiferent, li està tot bé... És aleshores que es pregunta:

—*Que en Pau no té dret a anar a jugar amb els seus amics i amigues? I a participar en activitats culturals i artístiques si aquest és el seu desig?*

En Jordi li fa mal veure com l'Albert, del 4t 1a, cada dia està més prim. Té 11 anys, la pell bruna i el cabell molt fi de color castany. Està amb la pell i l'os, va vestit sempre amb la mateixa roba i li va molt petita. El nostre

ascensor està convençut que la seva alimentació és molt escassa i creu que passa gana cada vegada que escolta com els budells de l'Albert semblen un lleó.

—*Mare tinc gana!*

—*D'això ja n'hem parlat Albert... La mare i el pare estan sense feina, sense feina no hi ha diners i sense diners no es pot comprar menjar!*

—*Ja ho sé però és que només menjo el que em donen per dinar al menjador de l'escola!*

—*Em sap molt greu... Segurament també ens quedarem sense pis perquè no podem pagar ni el lloguer.*

—*No ploris mare...*

—*Ho sento fill, és que estem desesperats...*

En Jordi no pot suportar veure com una família no té diners ni per alimentar al seu propi fill. Si ell els pogués ajudar segur que faria qualsevol cosa! L'ascensor s'omple de llàgrimes i pensa:

—*No és just que l'Albert i la seva família passin gana, algú hauria de poder fer-hi alguna cosa!*

Ostres! Tampoc vull que penseu que tot el que veu i sent en Jordi és dolent, l'entristeix o el fa plorar... Bé hi ha una altra manera de plorar que es diu plorar d'alegria i d'aquesta manera el nostre protagonista també en sap!

Escolteu ben atentament aquestes dues petites històries que vénen tot seguit, són vivències que han emocionat, i d'allò més, al nostre ascensor:

En Jordi havia pujat i baixat moltes vegades al Mohamed del 5è 1a. Té 35 anys, la pell del color de la xocolata amb llet i un cabell espès, molt rinxolat i fosc. En

Jordi sap que el pis on viu en Mohamed té dues habitacions però ell vivia sol. Tenia un posat com si estigués sempre cansat, les espatlles baixades i el seu pas al caminar no era massa ràpid. A la seva cara hi havia dibuixada una expressió com d'avorriments algunes vegades i d'enyorança d'altres.

Finalment un dia l'ascensor va baixar al Mohamed, però aquell home no podia ser el del 5è 1a!

Estava radiant, feliç, no semblava cansat sinó molt animat, aquell dia no arrossegava els peus sinó que semblava que no li toquessin al terra! Fins i tot feia molt bona olor!

Voleu saber què havia canviat en la vida d'en Mohamed perquè hagués canviat tant?

Doncs, al cap de tres hores, quan en Jordi va tornar a veure al Mohamed no anava sol, anava acompanyat d'una dona i dos nens que eren idèntics al Mohamed!

—*Que grans que us heu fet!*

—*Pare, aquí hi ha molt soroll i hi ha més cotxes!*

—*Sí i molta més gent!*

—*No patiu fills meus, ja veureu com la vostra mare i vosaltres us hi acostumeu.*

—*Aquí també anirem a l'escola?*

—*Oi tant! Amb una petita diferència; a la vostra classe també hi haurà nenes.*

—*Ah sí? Nenes?*

El nostre ascensor aquell dia va ser feliç, molt feliç, de veure com una família es reunia després d'estar un llarg temps separats.

En Jordi sap que en Sergi del 4t 2a està molt malalt. Ja sé que us havia dit que us explicaria petites històries que posen content al nostre ascensor, però si teniu un xic de paciència veureu perquè en Jordi admira i li agrada veure a en Sergi. Continuem, aquest jove net, té 12 anys, amb uns ulls petits molt vius de color blau i amb la pell molt clara.

En Sergi va en cadira de rodes i ja fa temps que no pot anar a l'escola perquè molt sovint es posa malalt. Quan en Jordi no el veu sent com els veïns comenten:

—*Carai! Ja tornem a tenir en Sergi ingressat a l'hospital!*

—*Sí, però és un noi molt valent i segur que aviat el veiem una altra vegada per aquí!*

—*Sobretot el sentirem! Trobo a faltar sentir la música del seu piano!*

—*És tot un artista aquest vailet!*

—*De ben segur que acaba tocant a alguna gran orquestra!*

—*I què me'n dius d'aquella professora que li dona classes?*

—*Ah, sí la Glòria! Se la veu d'allò més trempada!*

—*I molt educada, sempre saluda i té un somriure a punt!*

—*Sí, en Sergi ha fet sort amb la professora que li han posat perquè pugui seguir amb el ritme de l'escola i no es perdi res del que s'hi ensenya!*

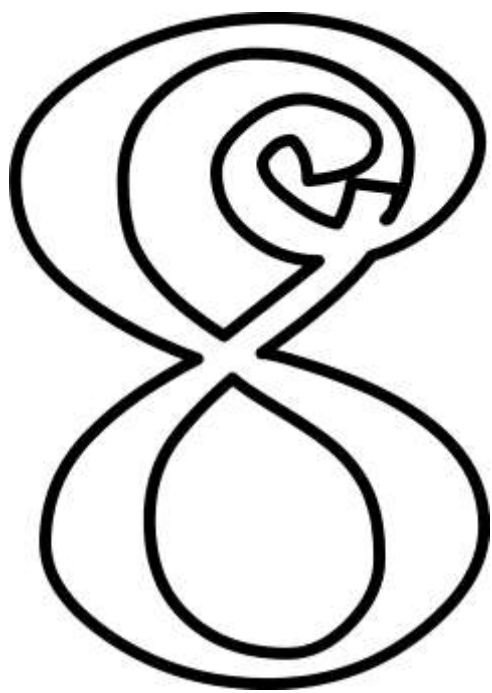
I així és, amics i amigues, com en Jordi, el nostre estimat ascensor, va veient passar els dies, les setmanes...

Desitjant que la mare de l'Anna no la renyi tant i controli aquella seva mà que va a parar a la galta de la nena; que el pare d'en Pere aprengui algun dia a escoltar al seu fill i tingui en compte el què pensa; admirant a la Susanna per la seva determinació a l'hora de defensar la seva vida privada i meravellant-se amb l'actitud de la noia; que la mare d'en Pau s'adoni que el seu fill necessita i li cal estar amb els seus amics i amigues (si és que encara li'n queda algun o alguna); que la mare i el pare de l'Albert puguin aconseguir una feina per tenir diners perquè el seu fill pugui menjar i anar vestit amb roba adequada...

Gaudint cada cop que veu al nou Mohamed feliç envoltat de la seva família perquè aquests infants tenen tot el dret d'estar tots junts amb el seu pare i la seva mare.

Emocionant-se amb la companyia sempre agradable d'en Sergi i de la seva cadira de rodes quan torna a casa després d'una estada a l'hospital, i sobretot, escoltar aquella melodia que els dits d'en Sergi fa saltar del seu piano. Content de veure com la Glòria, la professora d'en Sergi, va a casa seva a ensenyar-li aquelles coses que s'ensenyen a l'escola i que ell, per la seva malaltia no hi pot anar.

I fins a aquí arriba el relat d'aquesta història, formada per històries més xiques, algunes dolces i algunes de no tan dolces, però totes viscudes i sentides pel nostre estimat ascensor, en Jordi. 📌

↑ In-esperadament-2

Lola Espasa Esteve

El retrat del petit Timi és el d'un nen amb un do. En Timi menut, poc rialler, de mirada sincera i poruga, emmiralla un món de desprotecció sense drets. El nen Timi, poc picardiós, sovint viu en la por d'anys de tensió tribal que han trasbalsat l'alegria i la vida del seu entorn, a poc a poc.

En Timi de 19 anys de vida, té gravat dins seu, i en directe, un únic pla seqüència, el de la seva infància a Rwanda dins i fora del seu nombrós clan familiar. En Tim ja no és un nen, veu créixer les hostilitats entre veïns de diferents ètnies i procura ser un bon germà i un bon fill, sempre patidor i sensible. En Tim té una aparença fràgil, quasi transparent, però té una força, un do que el permet imaginar-se un nou món.

El jove Timi no ha provat mai de ser valent, senzillament perquè néixer i créixer als afores de Kigali, la capital, és viure en la submissió d'un poble oprimat i cal preservar la vida. Tot i que el jove Tim viu en la pobresa, és artista i té el do d'escoltar la fusta, treballar-la i transformar-la en menudes estatuetes.

El Timi menut i l'Esperance són els germans grans, quan n'eren set. Ells dos jugaven atrapant la curta infància a l'Àfrica. Es protegien des de sempre, havien nascut bessons... Bessons en quasi tot, però sobretot en sobreviure.

En Timi i la seva germana van anar a una escola del centre de la ciutat. Tot semblava quasi natural, però la separació entre els dos grans grups tribals dins l'escola, començava a la porta de l'edifici als rètols de les caselles de cada noi i noia on s'identificava la pertinença familiar. Hi havia classes per nens i nenes hutus i classes per a la resta, la minoria tutsi. El tracte dispensat dels mestres també era quasi naturalment diferenciat.

L'Esperance era molt més atrevida que en Timi i potser no patia de la mateixa manera que ell, entre nenes, ja se sap, s'ajudaven d'una altra manera. Les seves amigues hutus no se sentien més que ella. En Timi no es queixava mai, sempre callat i amb la presència transparent, obeïa i s'aïllava dins el seu món d'olors d'arbres i tallants de fusta. Eren els mestres, el senyor director, els governants, els policies, els altres homes els que havien fet créixer aquella separació cruenta i dolorosa. Tot i així, a les estones de joc eren com sempre sense segregació, junts a l'escola, al carrer, als camins, dins les cases... El joc els ajudava a oblidar i a perdonar els adults.

En Timi es lleva quasi de nit. Esculpeix les seves figures abans d'anar a l'escola.

El seu art és més preuat cada dia que passa. Ell modela la fusta i fa reaparèixer el record de persones. Persones que han desaparegut amb la guerra civil als carrers, on van perdent la vida els amics i els familiars més propers dels bessons. I en Timi té el do, el de fer sortir de les seves mans quasi transparents unes figures solides i concretes. Ell desconeix com ho fa, ho fa. I a mesura que va tallant i afinant les formes, aquestes obren ulls, somriures,

pensament, força a braços i mans aferrant-se a la vida per sempre. El jove escultor fa de pont entre la vida d'ací i d'allà. Mentre les estatuetes es van amuntegant en una prestatgeria infinita a vessar de records...

Els mesos de l'horror a la ciutat on viuen els germans van fent estralls sense treva. L'Esperance i en Tim s'escapen, se separen i es refugien fora de la franja de perill. Els germans se separen per primera vegada, la pèrdua els travessa de ple. Ell juntament amb milers d'escolars són obligats a assajar exercicis bèl·lics amb fusells de fusta. Ella fuig fora de les fronteres, enllà del país.

En Timi pren consciència del seu do i lluita per primera vegada de valent per trobar els seus drets perduts de ciutadà. I transforma el fusell de fusta en un ocell de pau. Ningú l'entén, però ell no s'amagarà mai més. Pren l'aparença sòlida que tenien els homes de la seva tribu i es nega a lluitar contra els opressors. No pot tocar el passat, només pot recordar-lo, rememorar-lo, explicar-lo a través de les seves fustes nobles. I comença a refer una nova prestatgeria infinita d'éssers, per poder viure entre els dos móns. El Timi adult construeix una passarel·la on totes les línies, fins i tot les més paral·leles, s'acaben trobant dins l'infinit.

Aquell Timi petit ja no s'espantarà més davant cap pregunta, però alhora també defugirà les fórmules grandiloqüents del guanyar o perdre. El jove artista amb les seves estatuetes recordarà la història i els detalls, no la imatge completa de la vida. Per això podrà oferir imatges que siguin més que una fotografia. Timi canvia i pensa

que la vida no està feta per ser recordada, els fragments s'esborren i es confonen. Així, la tasca del Timi escultor és traçar, sobretot, els punts d'unió, l'essència de la vida on rau, el que ell creu que hi hauria d'haver-hi.

I en Timi ciutadà esculpeix dones i homes acarant els cabells d'infants. Són retrats dels seus germans sense discriminació i dins la protecció d'una mirada adulta. Dones donant seguretat als seus nadons estimats, polits, embolcallats, alimentats...

Timi imagina, alleujat, un país governat per la llei, emparada i garantida pels seus governants, on els drets dels menuts, com els seus germans, siguin tinguts en compte.

Així doncs les seves petites escultures representatives d'aquell món nou de drets intrínsecs a la vida no hauran d'ocupar prestatgeria infinites. I en Timi aixecarà el nas i aguantarà les llàgrimes del record i podrà esculpir figures contemporànies i lliures d'un món que escolta, s'entusiasma i es compromet per la supervivència dels drets dels infants i dels pobles.

L'hivern va arribar un any més i, calladament, en Tim va fer un viatge a Holanda per retrobar-se amb l'Esperance i convidar-la al retorn. L'abraçada es va fondre i confondre entre el record i l'oblit amable de la seva història de fa 38 anys. ↑

↑ **La bicicleta trencada o la barbàrie de la força**

Josep Vallés Herrero

Són les 07:15, de 8 de novembre de 2010, al campament de protesta sahrauí de Gdaim Izik, a prop de la seva capital Aaiun, està desmantellat a la força, les lones de les cabanes estan a terra, hi ha cadàvers i roba trencada. Darrere de la destrucció de les legitimades aspiracions d'un poble reconegut per 81 països, la República Àrab Sahrauí Democràtica que fa més de trenta anys que vol ser poble, queda la barbàrie militar que deixa un rastre de morts. Això succeeix abans de reunir representants marroquins i sahrauís per intervenir a Nova York.

Entre la pols i les lones del campament, una bicicleta trencada. No una bicicleta normal, la bicicleta de la imaginació, la de miniatura, la que està feta amb filferros i una goma elàstica per cadena, la mateixa que Mohammad, nen marroquí, havia rebut al marroc de Mammia, nena celíaca sahrauí que s'havia quedat a Catalunya després de les vacances estiuenques i amb una autorització del Front Polisari.

Hores després enterraven els cadàvers dels seus oncles Abdel-Azzis i Ahmed, enfrontats per aquesta lluita d'interessos contraposats i no ben negociats, mentre els cascos blaus de l'ONU estaven en altres missions, el que els va fer descuidar aquest campament.

Mohammad i Mammia, jugaven ignorants que la bicicleta de filferros, amb cadena de goma que Mohammad

havia regalat al seu oncle, ara difunt, Abdel-Azzis jeia, dins la seva motxilla, a centenars de quilòmetres entre la sorra ensangonada del campament sahrauí de Gdaim Izik, sepultada com la raó de les persones que volen parlar i no poden. Els nens sabien que la seva pobresa i la seva cultura els unia més que separava i amb aquesta inventiva per fer joguines que els nostres fills no tenen tan desenvolupada, la inventiva de la imaginació, de crear del no-res, haguessin volgut un poc més d'inventiva dels seus oncles per solucionar el conflicte sense que el conflicte se'ls endugués d'aquest món. 📌

10

↑ La nena, el panda i el mico

Sarah Gorman Maymó

Cada dia quan la Xie-Xie surt de l'escola, va corrents cap a casa per sortir a jugar amb el seu amic Pelut. La Xie-Xie és una nena de sis anys que viu en un poblet al cor de la Xina, i en Pelut és un osset panda que viu al bosc de bambú que hi ha al darrere del jardí de casa de la Xie-Xie.

Avui la Xie-Xie ha arribat a casa més aviat del que és habitual. Demà comença la festa major del seu poble i les classes han acabat una hora abans. De camí a casa, la Xie-Xie ha passat pel davant de la gran carpa que cada any instal·la l'alcalde del poble per acollir el "Gran Circ de la Xina". Al circ hi participen sempre els mateixos pallassos, mags, ballarines i saltimbanquis. A més, també hi fan les seves actuacions els tigres, els elefants, els cocodrils i els micos.

Un cop a casa ha berenat i ha anat a buscar el seu amic Pelut. Tots dos s'han passat la tarda jugant a fet i amagar al jardí de casa de la Xie-Xie. Al vespre, després d'hores de rialles i diversió, la Xie-Xie i en Pelut han sentit un soroll tot just quan s'acomiadaven. El soroll provenia del mateix jardí de casa de la nena. S'han posat a investigar, i a mesura que s'apropaven a l'origen del misteriós so, aquest s'anava fent més intens. Han continuat buscant i finalment en Pelut s'ha trobat de cara amb un mico que plorava enfilat dalt d'un arbre.

—*Qui ets tu?*, li ha preguntat en Pelut.

—*Em dic Petit, contesta el mico.*

—*I per què plores, Petit?, s'extranya la Xie-Xie*

—*M'he escapat del circ. Allà m'obliguen a treballar molt i no m'agrada. Jo prefereixo anar a l'escola de micos amb els altres micos que tenen la meva edat.*

—*Què podem fer per ajudar-te?,* ha tornat a preguntar en Pelut.

—*M'agradaria poder quedar-me amb vosaltres. Us he estat observant tota la tarda i he vist que us ho passeu molt bé. Jo voldria ser amic vostre i poder jugar a fet i amagar amb vosaltres,* ha estat la resposta d'en Petit.

A en Pelut i a la Xie-Xie els ha semblat un molt bona idea i s'han compromès amb en Petit a acceptar-lo i formar entre els tres una petita colla.

De cop, algú ha picat a la porta de casa.

—*Obriu! Sóc el propietari del 'Gran Circ de la Xina'!*

—*I ara què fem?,* ha preguntat molt nerviós en Pelut.

—*Petit, entra a casa i amaga't sota el meu llit! Allà no et trobaran,* ha sentenciat la Xie-Xie.

Quan en Petit ja estava amagat sota el llit, la nena ha obert la porta.

—*Bona tarda, senyor. Que el podem ajudar?,* ha preguntat la Xie-Xie.

—*Veureu, aquesta tarda he perdut un dels meus micos, i sense ell no puc continuar amb el meu espectacle,* ha assegurat el propietari del circ

—*M'agradaria saber si l'heu vist.*

—*Vaja! Doncs no. Em sap molt greu però no podem ajudar-lo. Hem estat aquí tota la tarda i no n’hem vist pas cap de mico*, ha afirmat en Pelut.

—*Bé, moltes gràcies. Si en teniu notícies desitjaria que m’ho féssiu saber.*

—*I tant! No en tingui cap dubte*, ha dit la Xie-Xie.

Ha convidat a marxar al senyor propietari del circ i ha tancat la porta al seu darrere.

S’ha afanyat a explicar a en Petit que el propietari del circ el buscava. I el mico els ha estat molt agraït per haver-lo encobert.

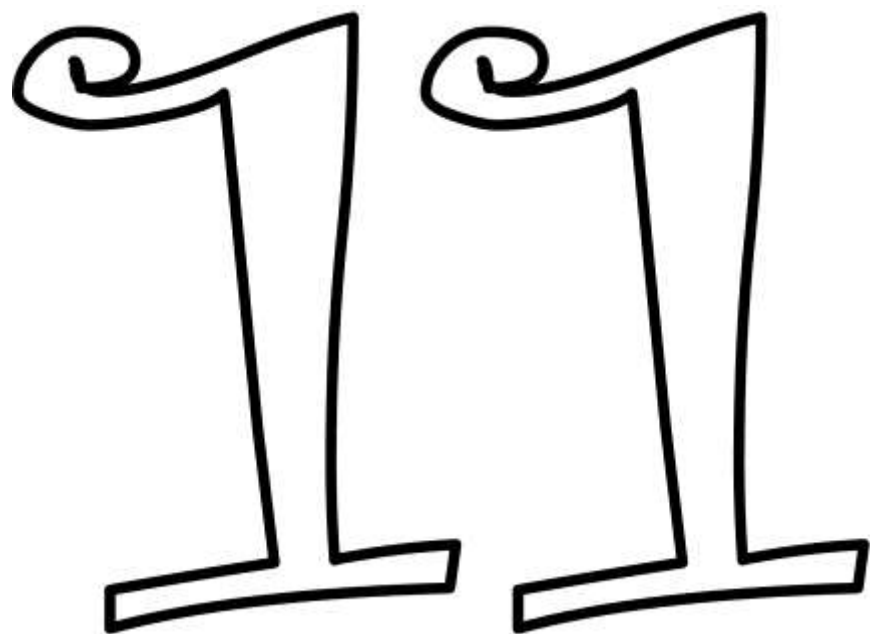
—*Nois. Hi ha una altra cosa que m’agradaria demanar-vos. Al circ jo no sóc l’únic que hi treballa. Amb mi hi ha més micos. I també tigres, elefants i cocodrils. Tots són petits com jo, i mereixen alguna cosa més que viure en un circ ambulat fent espectacles de poble en poble. M’agradaria que m’ajudéssiu a alliberar-los a ells també*, ha demanat en Petit.

—*És clar que sí. Què hem de fer?*, ha preguntat en Pelut.

En poca estona, la Xie-Xie, en Pelut i en Petit han reunit tots els habitants del poble al davant de la gran carpa que acull el “Gran Circ de la Xina” per demanar l’alliberament de tots els animals. El propietari del circ, en veure el rebombori ha sortit a demanar explicacions als veïns del poble. Com a representant dels habitants del poble, la Xie-Xie ha demanat l’alliberament immediat de tots els animals privats d’anar a l’escola com ella.

Tots els nens tenim dret d'anar a l'escola, així com tenim dret al lleure, al joc i a l'amistat. Senyor propietari, li demano sisplau que alliberi els tigres, els elefants, els cocodrils i els micos i els deixi anar a l'escola com hi vaig jo i com hi va el meu amic Pelut.

Després d'uns minuts de negociació, la Xie-Xie, en Pelut i en Petit han aconseguit el que volien i el propietari del circ s'ha compromès a alliberar tots els animals. A més, els ha promès de vendre's el circ i construir una nova escola per a que tots els animals del circ puguin aprendre, com fan la resta de nens. Com fan la Xie-Xie i en Pelut. 📌

↑ La pedra entusiasta

Gemma Ros Galimany

Vet aquí que una vegada, en un camí de terra i pedres d'un lloc qualsevol, hi havia una pedra. Oh, sí, n'estava ple! Però aquella tenia una missió molt concreta: la de fer ensopegar tothom qui passés per allà. I per què ho feia? Us preguntareu. Potser estava avorrida? Era entremaliada i tenia ganes de jugar? Res de tot això, al contrari.

La pedra d'aquest conte —que per cert, es deia Petra— era més vella que cap altra, i totes les pedres li demanaven consell perquè la consideraven molt sàvia. Havia viscut tant, que coneixia pam a pam els camins de la regió i tots els qui havien passat per damunt seu durant anys: homes i dones, nenes i nens, gossos, gats i fins i tot cavalls.

L'únic que volia la Petra era ensenyar a tothom la bellesa de la vida. Amb els anys, la nostra amiga s'havia adonat que la gent caminava sense aturar-se davant un paisatge bonic i, fins i tot, moltes vegades passaven discutint o donant cops de peu a les seves companyes, les altres pedres del camí. Poques persones tenien els ulls lluents i un somriure als llavis, i la Petra s'entristia, per això un bon dia decidí fer-hi alguna cosa.

Un bon dia, a primera hora del matí, va passar el carter que es dirigia al poble que hi havia més enllà del camí. Anava pedalejant damunt una bicicleta amb dues alforges plenes a vessar de cartes. De sobte, va topar amb la Petra que el va fer caure a terra. Enfadat, es va alçar tot

espolsant-se la roba, i en ajupir-se per tornar a agafar la bicicleta, veié que la Petra, aquella que li havia fet caure, estava rient! Enrabiad li digué:

—*Es pot saber de què rius?*

—*De tu*, li va respondre la Petra sense deixar de riure.

—*I per què m'has fet ensopegar? No creus que ja ets massa gran per fer entremaliadures?*

Ella, sense fer-li cas, començà a xiular, tot mirant el cel amb aquells colors tan bonics de l'alba, perquè tot just estava sortint el sol. El carter no va poder evitar la curiositat, i mirà també cap amunt, descobrint de sobte un paisatge preciós. Va seure al costat de la Petra i, sense deixar de contemplar el cel, va xiular amb ella. No s'hi podia estar gaire estona perquè havia d'arribar al poble puntualment, així que respirà a fons amb els ulls tancats i s'alçà per continuar el seu camí, però aquest cop ho va fer amb un somriure, i mentre s'allunyava se sentia una melodia alegre en so de xiulet.

Més tard, quan el sol ja feia estona que brillava, va passar un grup de nenes i nens que anaven d'excursió, amb una motxilla a l'esquena. Els acompanyaven tres monitores i dos monitors que feien gresca i intentaven animar els excursionistes amb cançons. Però ells no paraven de queixar-se perquè deien que estaven cansats de caminar i que la motxilla pesava, i no feien més que preguntar: Falta gaire per arribar? Així que la Petra, en veure'ls venir de lluny, va tenir una idea.

—*Que em podeu donar un cop de mà?*, preguntà a les altres pedres.

—*Tinc un pla però tota sola no el puc dur a terme. M'ajudareu?*

—*I tant que sí! Què vols que fem?,* digueren elles.

La Petra va explicar en què consistia el pla, i totes, entusiasmades, es van posar al seu lloc, preparades per quan sentissin el senyal. Quan els nens i les nenes arribaren, la Petra donà l'avís i... tothom va començar a caure un darrere l'altre, com si fossin fitxes de dòmino! Quin tip de riure es van fer! Tot el grup per terra en un esclat de rialles que no els deixava ni parlar... allò semblava una festa!

Els monitors i les monitores van decidir fer allà mateix una parada per descansar, així que s'asseguren i començaren a treure les cantimplores i els entrepans de l'esmorzar. Mentre reien i comentaven la genial caiguda en cadena, es va sentir algú que baixava pel camí tot xiulant. Era el carter, que tornava de repartir les cartes, més content que un gínjol. En veure tots aquells nens i nenes rient, encara es va alegrar més.

—*Que em podríeu donar una mica d'aigua?,* els va preguntar.

—*Sí, sí! I tant!,* tothom li oferia la seva cantimplora.

—*Moltes gràcies,* digué després de beure. *Veig que esteu molt animats! Que potser heu ensopegat amb alguna pedra?*

Tots els nens i nenes, monitores i monitors, van obrir els ulls com taronges, es miraren els uns als altres, i esclataren a riure com bojos. El carter dirigí una mirada còmplice a la Petra, i ella li va fer l'ullet.

—*Que tingueu un bon viatge!*, cridà enmig d'aquelles rialles mentre saludava amb la mà.

Tot muntant altre cop la seva bicicleta, es va allunyar pedalejant i xiulant, més feliç que a l'arribada, perquè havia compartit la seva alegria.

Una estona més tard, els excursionistes també continuaren el seu camí, engrescats amb les diferents cançons que els monitors els havien ensenyat. Ja no preguntaven si faltava gaire per arribar, perquè s'ho estaven passant la mar de bé.

La Petra estava molt contenta, i va agrair a les seves companyes que l'ajudessin.

—*Però si ens ho hem passat com mai!*, digué una d'elles. *Aquest camí començava a ser massa avorrit, i algunes pedres havíem pensat en marxar i provar un altre lloc.*

—*Sí, afegí una altra, però avui ha canviat alguna cosa. Estem alegres i fem que tothom qui passa per aquest camí també ho estigui. Això és molt divertit, no creieu?*

Totes li van donar la raó, i llavors van ser elles les qui van donar les gràcies a la Petra.

A mesura que s'apropava l'hora de dinar arribava més gent i, tothom, fossin grans o petits, acabaven rient amb una bona ensopegada. Perquè després d'una caiguda tan còmica s'adonaven que no pagava la pena estar tristos ni enfadats, ja que era molt més divertit estar content, riure i fer broma.

Totes les pedres van fer una migdiada. Sempre la fan, perquè els agrada molt dormir, però aquella fou més llar-

ga que la dels altres dies degut al cansament. No estaven acostumades a tant d'enrenou; fins a llavors havien tingut una vida molt tranquil·la, potser fins i tot avorrida. Quan es van despertar, estaven tan contentes que van decidir celebrar-ho: farien una festa aquella mateixa nit.

Van dedicar tota la tarda als preparatius. Convidaven tothom qui passava per allà, alguns les miraven estranyats i seguien el seu camí, però d'altres s'engrescaven davant aquella genial idea de celebrar una festa amb les pedres, i fins i tot s'animaven a ajudar. Una família va anar a casa seva per preparar entrepans, ja que les pedres no mengen, però les persones sí. Uns joves s'encarregaren de comprar begudes i gots de plàstic, i uns altres van pensar en una mica de música per ambientar encara més el que començava a semblar una revetlla.

El grup de nenes i nens d'un esplai van muntar allà mateix un taller de decoració, transformant aquell camí en un carrer de festa major, ple de garlandes fetes amb fulles i flors, i un munt de serpentines de colors, algunes trenades i penjades entre les branques de diferents arbres. Els pares i les mares d'aquesta mainada, quan es van asabentar del què passava, es posaren molt contents, perquè feia temps que no veien els seus fills tan entusiasmats. Així que també van voler contribuir amb l'elaboració d'un gran pastís en honor a la Petra, això sí, sense que ella ho sabés.

A poc a poc van anar enllestint els preparatius i, abans que s'amagués el sol, ja estava tot a punt. Aleshores, tothom va fer silenci, esperant atentament, fins a que la Petra va exclamar:

—*Que comenci la festa!*

—*Visca, visca!*, van cridar tots, mentre començaven a omplir els gots i a repartir entrepans al ritme de la música.

Tothom parlava sobre la bona pensada que havien tingut les pedres d'organitzar aquella festa. Van preguntar com se'ls havia pogut ocórrer una cosa així, ja que alguns ho sabien però uns altres no coneixien els motius d'aquella trobada. I elles van relatar, com si d'un conte es tractés, la història que tots coneixem sobre la Petra i les seves ganes de veure content tothom qui passés per aquell camí.

Mentrestant, alguns ja havien començat a ballar. Uns altres jugaven a córrer entre els qui ballaven, procurant no topar amb ningú, perquè si xocaven, perdien. Després d'una bona estona, quan començaven a estar cansats de tant moure's, van decidir participar tots plegats al "Joc dels Disbarats".

Com que hi havia convidats que no sabien en què consistia, entre tres pedres van explicar el funcionament del joc. Una d'elles va començar:

—*A cau d'orella, li has de preguntar a qui està assegut a la teva dreta per a què serveix alguna cosa, i l'altre t'ha de respondre també en secret.*

—*Aquest últim li ha de preguntar al següent per a què serveix una altra cosa, i així fins acabar la rotllana, digué la segona pedra.*

I la tercera va continuar:

—*Tothom ha de recordar què li ha preguntat el de la seva esquerra i què li ha contestat el de la dreta. Aleshores, un cop enllestides les preguntes i respostes, comencen a sortir els disbarats perquè allò que m'haurà preguntat un no tindrà res a veure amb el que m'hagi respost l'altre.*

—*Escolteu! Això sembla molt divertit! Comencem?*, va exclamar una de les mares dels nens de l'esplai.

La Magda li preguntà a en Roger:

—*Per a què serveix un llit?*

—*Per dormir*, li contestà. Llavors ell li va dir a l'Oriol:

—*Per a què serveix un contenidor d'escombraries?*

—*Per a llençar-hi la brossa*, digué l'Oriol.

Quan acabaren la ronda, en Roger va parlar, tot assenyalant a la Magda:

—*Per aquí m'han preguntat que per a què serveix un llit.*

Després, indicant a l'Oriol, afegí:

—*I per aquí m'han contestat que per a llençar-hi la brossa!*

—*Un llit per llençar-hi la brossa?*, digué la Magda mentre tothom reia. *Aquesta sí que és bona! Doncs els meus llençols fan molt bona olor!*

I així, un per un, tothom va dir-hi la seva, creant de vegades autèntics disbarats.

Després d'unes quantes rondes van canviar de joc, però aquesta vegada els pares i les mares que havien preparat el pastís sorpresa van deixar de jugar per anar a en-

endre les espelmes. No era cap aniversari, però van pensar que faria més bonic amb una mica de llum. Quan va estar a punt, una mare avisà amb un senyal els qui encara jugaven, i de sobte van començar a cantar mentre li portaven el pastís a la Petra:

—Perquè és una pedra excel·lent, perquè és una pedra excel·lent, perquè és una pedra excel·lent, i sempre ho serà!

La Petra estava emocionada i molt sorpresa. Bufà les espelmes i tothom va aplaudir mentre reien i comentaven quina bona cara feia aquell dolç. Llavors ella va preguntar:

—I això, per què?

—Perquè fins a avui no ens havíem sentit mai tan bé, contestà una de les pedres.

—I tot gràcies a que encara hi ha pedres que pensen en els altres, encara que no siguin de la seva mateixa espècie.

—És veritat, va dir una altra de les pedres, nosaltres ens queixàvem perquè teníem una vida trista i avorrida, i vèiem que les persones que passaven per aquest camí també estaven ensopides. Però mai vam fer res per posar-hi remei. Tu, en canvi, tan vella com ets, has aconseguit sense gaire esforç que tots acabéssim rient i jugant plegats. Ens has ensenyat una bona lliçó; és per això que t'estem agràides.

Tots els homes i les dones, nenes i nens que hi havia a la festa, van fer que sí amb el cap, ja que mai abans havien tingut tracte amb les pedres, com no fos per llençar-les al riu o enviar-les ben lluny amb un cop de peu. No

s'haurien imaginat de cap de les maneres que un dia les ajudarien a preparar una festa, jugant, ballant, menjant, bevent, parlant i rient tots junts. Perquè, tot i ser diferents, s'havien entès molt bé.

I així va ser com la nostra amiga Petra va complir la seva missió. A partir d'aquell dia, totes les pedres procuraren estar atentes a la gent que passava, no fos cas que algú necessités una bona ensopagada per poder veure la vida d'un altre color. 📌

↑ L'Àngela toca el violoncel

Marta Curto Nàcher

A l'Àngela se li va obrir tot un món nou aquella tarda que va anar a jugar a casa de l'Alba. En sortir de l'escola la mare de l'Alba les va recollir i, com altres vegades, les va portar a casa seva per passar la tarda plegades.

Les nenes es coneixien des de petites. Van anar juntes a la llar d'infants i ara, a punt de fer 8 anys, seguien sent companyes de classe. A l'Alba li agradava molt convidar la seva amiga a casa, perquè l'Àngela tenia molta imaginació i li encantava inventar històries. Amb les nines creaven un món fantàstic de princeses i cavallers. Es podien passar hores inventant diàlegs i històries meravelloses.

Aquella tarda, quan les nenes estaven jugant a l'habitació de l'Alba, l'Àngela va callar i es va quedar escoltant una música que se sentia molt a prop. Li va preguntar a l'Alba què era allò que se sentia i aquesta li va dir que era el seu germà Pau que estava estudiant amb el seu instrument.

—*M'agrada molt com sona. Em podries explicar quin instrument és i com és?*, va dir l'Àngela.

L'Alba li va explicar:

—*Aquest instrument és un violoncel. El Pau el toca des de que tenia 7 anys. Crec que vol ser músic i fer concerts amb una orquestra. Li agrada molt. El violoncel és un instrument de corda i per tocar-lo s'utilitza un arc que es frega a les cordes.*

L'Àngela no havia vist mai cap instrument ja que tenia una discapacitat visual, era cega. En coneixia molts pel seu so, però el violoncel era desconegut per a ella.

—*És molt gran?*, va preguntar l'Àngela.

—*Una mica. Per dir-t'ho d'alguna manera és com si fos el cosí gran del violí, però com és més gran en lloc de tocar-se dret, el violoncel es posa dret a terra i per tocar-lo has d'estar assegut i subjectar-lo al mig de les cames. Però, ...espera un moment, vinc de seguida!*, exclamà l'Alba.

L'Alba va anar a l'habitació del seu germà i li va preguntar si li ensenyaria el violoncel a la seva amiga. El Pau va estar encantat amb la idea.

—*Àngela anem! El Pau t'explicarà com és el violoncel i te'l deixarà tocar*, va dir l'Alba.

L'Alba la va acompanyar fins a l'habitació del Pau. El Pau va acabar de tocar uns acords i de seguida va saludar l'Àngela.

—*Hola Àngela, així que t'ha agradat com sona el meu violoncel?*, va dir el Pau.

—*És que no m'havia fixat mai en el so tan bonic que té. No n'havia sentit mai cap de tan a prop*, comentà l'Àngela.

—*Passa i seu en aquesta cadira que t'aniré explicant com és i tu aniràs tocant les diferents parts de l'instrument. Fins i tot et deixaré l'arc i podràs fregar-lo a les cordes.*

L'Àngela estava molt il·lusionada i al mateix temps nerviosa, però va parar molta atenció a totes les explica-

cions que li feia el Pau, i amb les mans va anar resseguint tot el violoncel, el cos, les cordes, les clavilles, el pont,...

El Pau estava tant il·lusionat com ella, li feia tota mena d'explicacions i li acompanyava la mà per a que pogués tocar i reconèixer cadascuna de les coses que li estava explicant.

L'Alba també va estar amb ells. A l'Alba també li agradava la música. Ella tocava la flauta travessera des de feia un any, però també passava estones escoltant al seu germà quan tocava. Li agradaria poder tocar algun dia alguna peça amb el seu germà.

Va arribar l'hora de marxar i l'Àngela es va acomiadar del Pau.

—Moltes gràcies Pau per ensenyar-me com és el violoncel i deixar-me'l tocar.

—De res, Àngela. Ja ho saps, si algun altre dia véns per casa i el vols tornar a tocar, només cal que m'ho diguis, va dir el Pau.

De tornada cap a casa l'Àngela no feia res més que parlar del violoncel. El seu so l'havia captivat.

Al cap d'uns dies l'Àngela li va preguntar a la seva mare:

—Mare, tu creus que jo podria arribar a tocar el violoncel?

La seva mare es va quedar una mica sorpresa per la pregunta, però al cap d'uns moments li va contestar:

—Jo crec que si un vol una cosa i ho desitja molt, ho pot aconseguir. És possible que a tu et costi una mica

més que a altres persones que hi poden veure, però a l'escola prou que te n'estàs sortint molt bé!

—Si vols parlarem amb el Pau a veure què li sembla i després anirem a l'escola de música a preguntar-ho.

L'Alba havia après a llegir amb el sistema Braille; per tant, la mare de l'Àngela va pensar que possiblement amb aquest codi també es devia poder llegir el llenguatge musical. Ho haurien de preguntar.

Quan van parlar amb el Pau, aquest els va aconsellar que anessin a parlar amb la seva professora de violoncel i que li preguntessin què en pensava ella.

Tant la professora de violoncel com la resta de professorat van reconèixer que mai havien tingut cap alumne amb una discapacitat visual, però que això no havia d'impedir a l'Àngela poder gaudir de la música. Van posar-se en contacte amb altres escoles amb experiències similars i van demanar suport i assessorament a especialistes en codi Braille. Així va ser com l'Àngela es va poder matricular a l'escola de música de la seva ciutat.

I ara, de vegades, quan l'Àngela va a jugar amb la seva amiga Alba, porta el seu violoncel i comparteix estones de música amb els seus companys, l'Alba i el Pau. L'Àngela és feliç tocant el violoncel. 📌

13

↑ Segueixo

Toni Rubio i Nicás

“Era molt petita quant vaig volar per primera vegada i no va ser una decisió meva.”

Mentre el meu cos planejava des del quart pis entre la foscor, creia que estava somniant. Era lliure i em podia moure per tot arreu sense ajut de ningú, sense sentir-ne res. Vaig tocar les estrelles per un moment i m’hagués agradat quedar-me però se’m va apropar la més petita, la més esquifida, la més solitària, la més apagada de totes i em va oferir un tracte.

—*Un tracte?*, vaig preguntar amb cara d’interrogant

—*I... Què és un tracte?*, vaig tornar a preguntar més descaradament.

—*Un tracte és un compromís, un acord un pacte...*

—*Ah, és com una mena de lligam entre tu i jo.*

Jo no acabava d’entendre gaire que és el que estava passant, però m’agradava la idea de tenir lligam amb algú.

“Cada nit, quan entrava a la meva habitació sempre em deia que em llençaria per la finestra i la meva mare mai deia res.”

—*I, quin tracte vols que fem? Quin lligam vols que tinguem entre tu i jo?*

—*Mira, em va dir. Jo et faré d’espurna cada vegada que sentis que estàs sola i tu a canvi, sempre m’hauràs de mantenir encesa.*

—*I que haig de fer per mantenir-te encesa?, vaig preguntar.*

—*Quan arribi el moment ja sabràs com fer-ho, no et preocupis, em va contestar.*

“Només recordo crits i cops. Paraules lletges i despectives. Descontrol i ràbia.”

—*D’acord, però em puc quedar ara amb tu?*

I només recordo un impacte molt fort i una espurna que s’encenia al mateix moment que jo deixava de ser conscient. Però vaig fer un tracte, un compromís, un pacte. Havia creat un lligam i no podia deixar que s’apagués aquella llum que més tard, sabia que era la meua pròpia vida.

“Jo era la seva filla i ofuscat, em va llençar sense que ningú l’aturés, però no es va adonar que qui havia caigut era ell.”

Jo continuo encesa, espurnejant a cada moment i amb cada cosa que faig. 📌

124

↑ Una pedra estrangera

Francesc Pérez Llamas

Hi havia una vegada una pedra perduda en una platja, no era una pedra qualsevol era una pedra que segons una llegenda va arribar d'una altra platja. Aparentment era diferent a les altres pedres que juntament amb ella, formaven una de les platges més boniques de la costa mediterrània, ja que estava envoltada d'arbres, penya-segats i un riu d'aigües llunyanes hi desembocava.

Un bon dia dues gavines se n'adonen d'aquella pedra amb colors i materials diferents de la resta i comencen a parlar d'aquella situació tan curiosa per a elles.

Després d'hores de debat arriben a la conclusió que és molt estrany que aquesta pedra tan diferent pugui estar en aquesta platgeta, que els hi fa mal d'ulls i hi sobra, ja que la platja és majoritàriament de sorreta fina i sauló amb algunes pedres de granit, i aquella roca tan diferent és un còdol aplanat de pissarra negra.

Les gavines que es creien molt llestes i informades varen començar a fer especulacions sobre l'origen de procedència de la pedra. Varen començar a explicar una llegenda que parlava d'un noi que es deia Flop i que tenia la capacitat de fer botar les pedres tirant-les amb força sobre la superfície del mar i fer-les viatjar d'una platja a una altra.

Per tant, segons aquesta història, potser algun dia arribaria aquell marrec anomenat Flop a aquella fantàstica platja, es fixaria en aquella pedra negra i la faria botar

llençant-la amb molta força contra el mar i la tornaria a fer viatjar fins a la seva platja d'origen, allà on li toca.

Ràpidament i per sorpresa, un pop emergeix de sota l'aigua i interromp a les gavines, dient-les que s'equivoquen de mig a mig en moltes coses, ja que en el fons marí d'aquesta platja hi ha moltes altres pedres que són semblants a aquella tan estranya de la superfície i que fins i tot n'hi ha d'altres amb més colors i formes. I que els dies de tempesta, la força de les onades de tant en tant feien empènyer alguna pedra del fons cap a la superfície i a l'inrevés. Per tant aquell còdol aplanat de pissarra negra podria ésser que vingués del fons del mar.

Les gavines ofeses i emprenyades li diuen al pop que calli, ja que segons una altra història, un dia va venir un vaixell ple de pedres indesitjables i diferents i es va enfonsar justament davant de la platja, i és per això que el fons marí, actualment i per desgracia, és així.

El pop els hi diu que no té ganes de discutir, però que fa anys que no veu navegar cap vaixell, és més, mai ha conegut a cap noi que es digui Flop i que és impossible fer botar pedres sobre el mar i enviar-les tan lluny.

Les gavines veient-se derrotades pels arguments del pop comencen a xisclar perquè les paraules del pop quedin tapades pel seguici de renecs i no siguin sentides per la resta d'habitants de la platja, la qual cosa provoca que un esquirol fart de tanta cridòria comenci a assenyalar pedres que són diferents a la majoria de pedres que componen aquella encisadora platja. Llavors assenyala un quars blanc, un roc gris i lleig, una pedra plena de forats, una altra molt esquerdada i de vint colors diferents, cal-

càries, plutòniques, ígnies, metamòrfiques i un veritable catàleg geològic, barrejat amb aquell sauló granític.

Llavors l'esquirol, tot un explorador, comença a explicar que un dia remuntant aquell riu, gràcies a anar d'arbre en arbre, va aconseguir arribar al naixement d'aquest i que durant el trajecte va veure milers i milions de pedres diferents al llit i a les riberes. També les muntanyes del costat eren erosionades pel riu i la seva força portava les pedres d'aquelles muntanyes corrent avall i que les aigües d'aquest gegant fluvial creuaven serralades molt diferents per tant erosionaven pedres molt diferents, de diferent procedència i aspecte.

Ja que aquell riu durant milions d'anys havia dipositat a la platja totes les pedres petites i grans, blanques o negres, més boniques o mes lletges, però totes formaven la mateixa platja. La força dels vents havien generat aquelles dunes, arrossegant la sorra més fina i produint els monticles on els pins van poder arrelar. Al mateix temps la força de les onades havien fet desprendre els originaris penya-segats de granit per deixar l'espai ideal per a la formació d'aquesta platja. Totes aquestes coses, totes aquestes casualitats, fruit de la força de la mare natural, feien única i inigualable aquella platja.

L'esquirol, tot un observador, tot un personatge de món, conclou el seu discurs dient que la platja ahir era una mica diferent, avui és tal com la veiem però demà tornarà a canviar, per poder-la gaudir en tots els seus estats i maneres diferents. Tot canvia, i tots canviem.

Alhora que les gavines comencen a acceptar aquella realitat, un noi, amb una gorra vermella que posa Flop, es

dirigeix xiulant i mirant al terra, com si busqués alguna cosa, i es fixa justament en aquella curiosa pedra de pissarra negra aplanada i la tria, perquè és molt vistosa i brillant, al noi li fa tanta il·lusió que se la guarda a la butxaca i des d'aquell moment es converteix en la pedra que li farà recordar per sempre la bellesa d'aquella platja meravellosa de la costa mediterrània, una platja on curiosament les gavines, els pops i els esquiroles tenien la capacitat de parlar.

Fi. 📌

15

↑ **Amb un somriure d'orella a orella**

Bernat Iglesias Ferrer

“Si vius la vida amb un somriure d'orella a orella la gent que t'estima també viurà la vida amb un somriure d'orella a orella”

Hi havia una vegada un nen que tenia sis anys es deia Joan i vivia amb els seus pares, era molt feliç.

Un dia tota la família se'n va anar al parc d'atraccions, en Joan es va pujar a totes elles: a la nòria, als cavallets i fins i tot a la muntanya russa!!!!

Per dinar, en Joan es va menjar uns espaguetis molt bons.

Al dia següent en Joan i la seva família se'n van anar a Marineland i en Joan es va tirar per tots els tobogans!! Se'n va anar a visitar els dofins i les foques i va quedar meravellat.

Finalment, la família d'en Joan va acabar els dies de vacances anant a Port Aventura.

En Joan va pujar a moltes atraccions i no va pujar en algunes altres ja que li feien molta por i se'n van anar a dinar al restaurant mexicà on cantaven uns “mariachis” que ho feien molt bé i li van agradar molt.

A la tarda, quan estaven a punt de marxar de Port Aventura els pares d'en Joan li van dir que havien decidit separar-se i que aquelles eren les darreres vacances que havien passat junts.

Durant molt de temps en Joan va estar molt trist i cada dia plorava i plorava i no volia jugar amb ningú i cada vegada tenia menys amics.

Però els seus amics sabien perquè estava tan trist i sempre intentaven conversar amb ell perquè deixés d'estar trist i per a això li explicaven històries boniques o contes com el de la caputxeta vermella, però no servia de res i en Joan continuava molt trist sense voler parlar amb ells.

Aleshores, el seu millor amic li va preguntar si podia fer alguna cosa per ell. Finalment, en Joan va acceptar parlar i li va explicar que estava molt trist ja que no podia gaudir dels seus pares com feia abans, però que per una altra banda, tampoc no es volia quedar sense amics.

El seu millor amic li va dir que fes allò que el cor li digués, just abans d'anar-se'n dos mesos a un país molt llunyà.

Durant molt de temps en Joan va estar pensant què volia dir el seu amic. Quan al final, fart de no saber què significava, va decidir preguntar-ho al seu pare i aquest li va contestar:

—Això significa que has de fer sempre el que creguis que serà millor i sempre explicar als qui t'estimen els teus problemes.

Així que en Joan va decidir deixar d'estar trist i explicà allò que li passava als seus pares i va decidir tornar a gaudir dels amics i de la companyia de la seva família.

Al cap d'un temps va veure que els seus pares es tornaven a parlar i tornaven a fer algunes activitats tots tres junts. De fet, un dia se'n van anar a Amèrica a un parc

d'atraccions. Per a en Joan aquell dia va ser molt especial ja que va poder gaudir dels seus pares com mai ho havia fet.

Cada dia en Joan estava més content ja que els seus pares l'estimaven molt i de tant en tant quedaven tots tres per anar al circ, al parc d'atraccions o al cinema.

També en Joan ja va entendre que els seus pares no tornarien a estar junts, però en Joan sap que ell fa que els dos pares estiguin contents entre ells.

En Joan ha après que sempre que tens algun dubte o problema ho has d'explicar.

Imagineu-vos que no hagués explicat al seu amic el seu problema, hores d'ara en Joan estaria molt trist i no hauria pogut anar mai més al circ ni al parc acompanyat dels seus pares.

També ha après que si vius la vida amb un somriure d'orella a orella, la gent que t'estima també viurà la vida amb un somriure d'orella a orella.

Quan l'avi d'en Marc tanca el conte que li ha explicat, en Marc li pregunta si és veritat allò que diu al final del conte?

L'avi d'en Marc, que es deia Joan, li diu que sí i li explica que ell quan era petit els seus pares també es van separar i que ell també estava molt trist, però li diu:

—Un dia el meu pare em va explicar això mateix que diu aquest conte, però jo al final no m'ho creia, però mica en mica vaig anar veient que era cert tot allò que m'havia explicat el meu pare.

En Marc li preguntà al seu avi:

—*Saps si els meus pares també se separaran?*

I l'avi d'en Marc li respongué que ell no ho sabia, però que si passava, recordés aquella frase del conte:

—*“Si vius la vida amb un somriure d'orella a orella la gent que t'estima també viurà la vida amb un somriure d'orella a orella” i recorda que sempre que tinguis algun dubte o problema has d'explicar-ho als qui t'estimen... i ara Marc, a dormir.* ↑

16

↑ Els oblidats

Laia Boadas Gironès

La terra tremolava, no aconseguixo recordar com va passar tot, no aconseguixo recordar com la nostra vida es va enfonsar en un segon. Minuts abans, havíem estat gaudint, tu i jo a la nostra casa, cantant, ballant, vivint, i de sobte... es va acabar, es va acabar tot allò conegut, i va començar tot allò desconegut.

Recordo la foscor, recordo com el pes de la nostra llar es recolzava sobre els meus joves i febles ossos, el pes de la vida a la qual m'aferrava.

Sempre tindrè en ment, el teu blanc, brillant i bell somriure, el tacte de la teva mà a la meva mà, el so de la teva veu dient-me, tractant-me, murmurant-me, que tot tornaria a ser com abans, que res tornaria a ser com ara. I mentrestant, tu t'aferraves a mi, m'agafaves fort però dolçament; i jo besava el sòl o potser que fos el sostre, ja que tot allò era confusió, tot era amargor. Llavors, va ser quan la meva mà va deixar de notar la teva força, llavors, va ser quan tu, tu vas deixar d'aferrar-te a mi, d'aferrar-te a la vida.

Van passar els dies juntament amb les seves nits, i jo estava allà, bevent de les meves llàgrimes, menjant de l'aire que els meus pulmons alliberaven; mentre la foscor, la solitud, m'envaiïen. Jo tan sols estava allà, amb el meu cos, un cos cansat de respirar; i jo, tan sols estava allà, amb la meva ànima, una ànima amb ganes de quedar-se aquí.

De sobte una llum es va obrir entre la runa, entre la solitud, entre la foscor...; mai podré oblidar com aquella llum va encegar als meus ulls de carbó, mai podré oblidar com aquella veu lentament acariciava el meu cabell.

Era Ell, jo no el coneixia, però de cop era com si fos part de mi. Era el meu Salvador. El to de les nostres pells contrarestaven, però entre els seus braços em sentia com si Ell fos el pare que amb prou feines vaig tenir oportunitat de conèixer. El vaig abraçar, va somriure. Pot ser que Ell mai hagués cregut tenir el poder d'una vida a les seves mans, a la seva vida; i jo, mai hagués cregut poder sortir d'allà, amb ànima i cos tot unit. El vaig abraçar fort, no volia desenganxarm'hi, ja que Ell m'havia retornat la vida, havia tornat a néixer.

Em va treure aquells murs, ara reduïts en runa, dels meus peus; em va agafar, traient-me d'aquella presó, una presó en la qual la meva condemna era la pena de mort, una condemna per un delicte no comès. Em va agafar en braços i vam fugir, vam fugir de la meva antiga vida, una vida en la qual m'havien prohibit tornar, un pas sense retorn, una vida a la qual desitjava tornar.

D'allà vam sortim abraçats, i després de nosaltres, venies tu, mama, en un llitet construït amb el que quedava de la nostra porta. Estaves allà, coberta amb una manta, tapada per si tenies fred, però en deuries tenir tant que només van deixar lliure el teu cabell, un cabell que ara era del color del carmesí.

Em van portar allà, a una mena de campament, a un intent de refugi fet amb el que quedava de cases veïnes. Milers d'ulls van començar a observar-me, Ell m'abraçava, no volia que m'espantés ja que unes enlluernadores llums blanques, grogues, intenses, fugaces,... m'il·luminaven. Il·luminaven el meu rostre, els meus ulls dilatats de passar tants dies sota aquells murs; i jo, jo plorava. Mai havia plorat tant, jo només era un nen en un món desconegut, amb ganes de tornar al passat, al món conegut, de tornar amb tu.

Ell em va dir que t'havies anat al cel, però que abans del teu enlairament, abans de la teva partida, li havies dit que m'estimaves i que no havia de plorar, no havia de plorar ni ara ni mai més.

No sé si aquestes paraules eren certes o fruit de la seva imaginació, el fet però és que li hi vaig prometre.

I vaig deixar de plorar, m'ho havies demanat i jo ho havia complert, com totes aquelles promeses que em vas jurar, quan el pare va anar al cel. No recordo com va ser, ni tan sols si va ser real, però en la meva ment gravada estava aquesta imatge. La imatge d'un pare que en prou feines havia conegut, la imatge d'un pare allà enmig del carrer amb un forat al cap. Te'n recordes mama? Te'n recordes d'aquella nit, aquella nit fosca i llarga, fa ja tant temps, fa ja tants anys? Em vas abraçar fort, em vas prometre que quan tinguéssim diners, fugiríem d'aquí, del nostre país, d'aquest perill permanent de mort. Em vas prometre que mai en la meua vida, un forat travessaria el meu jove i in-

fantil cos, que mai tornariem a passar fred, por, gana i que mai ens separariem.

Però tu, tu acabaves de trencar la promesa. T'havies anat sense mi, havies fugit d'allà, sola: però en els meus ulls no hi havia rancor, sinó enyorança. T'estranyava, i sempre t'estranyaré.

Em van donar menjar, aigua i em van netejar la sang de les ferides, i amb elles em van netejar de la meva antiga vida. Ja no em quedava res, ho havia deixat tot allà, la meva casa, el meu llit, la meva mama; una part de mi. El dolor era tan intens que no notava res, no podia menjar, tot em feia mal. Em van obligar a menjar, vaig empassar i se'm va fer un nus a l'estómac. Un nus que mai em trauria després de veure la meva ciutat, els meus carrers, la meva casa, els meus veïns; tot derruït, tot al terra, tot era ruïnes.

Les cases es barrejaven unes amb les altres, els carrers no es distingien, tots els edificis era d'un sol i únic nivell, era tot com un mar de runa. Reconeixia entre tot allò, als meus amics, als meus veïns, als meus desconeguts; tots allà amuntegats enmig de res, allà estirats enmig de tot, allà estirats sense la seva vida.

Els dies van passar, i vaig haver de marxar d'aquell refugi, ja que ja no hi cabíem tants ferits. I Ell ja no hi era allà, Ell havia desaparegut, Ell havia anat a buscar molts altres més ferits, molts altres més cadàvers.

Aquella nit vaig dormir allí, l'endemà allà, i passat més enllà. No tenia casa, no tenia llit, no tenia

mama. Menjava en cuines alienes derruïdes, bevia del terra, dormia en munts d'enderrocs, em banyava... simplement no em banyava, no em netejava.

Un dia van arribar forasters al poble, ens van donar aigua, menjar, protecció, esperança,... però encara així, la gent es tornava boja. Després d'uns dies de pau, la gent va tornar a utilitzar les seves armes, sentia els trets de les seves pistoles que ara es disparaven en cada batec, però ara sí, ara sí que es disparaven per sobreviure, per menjar un sac d'arròs, per beure una ampolla d'aigua, per viure o per morir.

Els forasters van ser molt amables, arribaven amb els seus camions, arribaven amb tot allò que necessitàvem. Quan la gent sentia arribar els camions, s'aixecaven dels seus jaços i corrien amb l'esperança de sobreviure. Per sort, jo solia ser el primer a la cua, suposo que el meu cap embolicat amb venes brutes, marrons; la meva cara desfigurada, la meva cara de nen; solia ajudar-me. Per sort, els meus veïns sentien llàstima per mi, i solien ajudar-me a aconseguir menjar.

Després de dies i nits, la majoria dels forasters van marxar, i el menjar es va acabar, l'aigua va minvar, i ja tornava començar el nostre malson.

El temps passava i la gana podia més que la llàstima, i es van cansar de donar-me menjar gratis. Em rebutjaven tirant-me al terra, ja que pensaven que una boca menys per alimentar, era més menjar per a tots. Tot i així jo no plorava, no, t'ho havia promès i la meva paraula era l'única cosa que encara conservava.

La vida va tornar a ser un infern, un infern trist, pobre i famolenc; però quan pensava que tot havia acabat, va arribar Ell, el meu Salvador. Em va preguntar on vivia ara, on estava tota la meua família, i cap a on m'adreçava. La resposta va ser fugaç, enlloc, al cel, sense rumb. Em va dir, que m'havia estat buscant des de feia setmanes, que no podia anar-se sense mi, que li havia ajudat a veure el món des d'una altra perspectiva, que tenia una part d'Ell en mi i que mai va poder desfer-se d'aquesta part meua encara aferrada a la seva vida, a la seva ànima.

Em va prometre, una llar, un plat calent a taula, un llit, una educació, un lloc on no tenir fred, por, ni gana. Em va prometre una nova família, una nova vida.

Tot eren promeses, promeses d'un món desconegut per a mi, un món desitjat per a tu. Ja res tornaria a ser com abans, ja no estaries al meu costat, però sempre estaries al meu cor. Sense tu, ja res m'unia a aquest lloc, a aquest tràgic país. Desitjava anar-me amb ell, no desenganxar-me dels seus braços, tornar a aferrar-me a la seva vida com ho havia fet aquell dia; tornar a tenir un pare, el qual la vida em va llevar sense prou feines conèixer-el.

Ara tindria un lloc on complir els meus somnis, somnis de nen, innocents i fantàstics, somnis de futur, un futur no gaire llunyà.

Vaig decidir dir-li que sí, que marxava amb ell, però només li vaig demanar una condició, li vaig demanar que em deixés anar a buscar alguna cosa, alguna cosa que em recordés la meua antiga vida; i de se-

guida tornaria cap a ell. Em va dir que m'esperaria allà, a cent metres de la meva antiga casa, que agafés allò que necessités; no s'aniria sense mi.

Enmig del “res” vaig veure on havia estat la nostra casa, la nostra habitació, la nostra vida,... Vaig veure entre els enderrocs, el teu peluix, aquell osset que havies fet amb tot l'amor per a mi. Aquell osset fet amb les teves mans. Aquell osset de peluix, que quan el besava, tu notaves els meus petons.

Vaig córrer a per l'osset, vaig entrar per un forat, el vaig agafar, el vaig abraçar, el vaig besar i tu vas rebre el petó. Per un moment el temps es va paraitzar, era com si hagués tornat al passat, un passat trist, però feliç per la teva companyia.

Quan el passat va començar a convertir-se en present, vaig sortir del forat. Però, de sobte, vaig veure a un veí robant tot allò que quedava de la nostra casa, vaig veure a un amic robant-me els records. Es va sorprendre amb la meva presència, potser que fos vergonya, potser que fos por, o potser que cregués que era un fantasma; però en un atac de pànic, el molt indesitjable va agafar la pistola, l'agafava fort amb la seva mà.

El vaig mirar, el vaig mirar amb els meus ulls de carbó, no parpellejava, i vaig notar una fiblada. Em va fer un forat prop del meu cor, no parpellejava, volia que ell tingués a la seva ment l'última cosa que vaig veure, la seva cara.

La sang freda corria fora del meu jove cos, els meus budells es regiraven en el meu interior. El dolor

era intens, tant, que notava com la vida fluïa, com la meva vida s'anava. Sense voler, vaig embrutar l'osset, ara del color del carmesí, potser també ho vas notar...

Estava allà enmig del carrer, els meus ulls no paraven de mirar els seus, i vaig caure, vaig caure a prop del meu nou futur, a prop de la meva nova família, a prop d'Ell. Sentia veus llunyanes, singlots, no notava res, amb prou feines podia respirar, no podia parlar, vaig abraçar el meu osset, i el vaig besar. Ell va córrer, va venir cap a mi, em va abraçar, i el vaig besar. Enmig del meu carrer, jo i el meu osset, Ell i jo, la meva vella família, la meva nova família.

El somni es va esvair, com el fum a l'arribar al cel, i vaig tancar els meus ulls de carbó, els vaig tancar per sempre.

Mama, la meva història s'acaba aquí, he lluitat massa sense tu. Vaig a agafar aquest bitllet de tan sols d'anada. Aquest bitllet d'anada i no retorn. Vam ser un país oblidat des de sempre per sempre, mai ningú sabia d'on veníem, que fèiem i on anàvem. Els hi era igual si ens matàvem, els hi era igual si no teníem menjar, els hi era igual si vivíem en situacions inhumanes.

No molts, surten del seu confortable llit per dormir en les nostres ruïnoses cases, no molts decideixen deixar-ho tot per ajudar a fer cases alienes més sòlides perquè quan hi hagués un tremolor del terra, com va passar, no succeïssin desastres com aquest. Però mama, jo no els jutjo per això, no sé si jo en la seva situació ho hagués fet.

Però va arribar aquell fatídic dia, i el pitjor malson, el nostre, es va fer realitat, ja que amb un simple tremolor tot ens va caure al damunt, i morts i més morts.

Per als qui com tu, que aquell dia vau marxar, tot havia acabat llavors; però per als qui com jo ens quedàvem aquí, va començar una nova vida.

Una vida sense res, ho havíem perdut tot; però gràcies a tots aquells forasters, per primera vegada a la meua vida havia anat a un metge, gràcies a ells havia menjat més de tot el que m'havia empassat a la meua vida, i no és que a partir d'aquell dia hagués menjat molt, però és que abans no havia provat gairebé res, tan sols el mínim per aguantar en vida.

Però quan encara tot estava per començar, se'n van anar, van escapar de l'infern, es van cansar de nosaltres. Després de tota aquella ajuda, que va ser molta; encara quedava molta per fer. Ja que després de la seva partida, no arribava menjar, ni aigua, ni mantes, ni el que fos per sobreviure; però a més a més, encara no teníem cases, sinó quatre trossos de fusta mal posades; però a més a més, les pluges es van endur l'única cosa que teníem, i ens vam quedar amb més malalties i més pobresa. Vam tornar a ser un país oblidat.

Per què ens ho donàveu tot, si llavors us ho vau emportar? No vèieu que amb vosaltres us vau emportar l'esperança, l'esperança per no tornar a ser uns oblidats, l'esperança per reconstruir-ho tot, l'esperança per ser un país digne on poder viure sense por a

morir? Encara necessitem tota la vostra ajuda per reconstruir el nostre país.

No sé si us vau cansar de nosaltres, o simplement vau voler tornar als vostres llits confortables. Però nosaltres encara estem aquí, nosaltres no podem escapar, aquest és el nostre infern personal. El país sempre va estar derruït, hi havia gana i violència, però des d'aquell dia hi havia més gana i més violència, i al cim ara no hi havia murs amb els quals protegir-nos. Ara moríem.

Tinc por, fred, un forat en el meu cos i encara així no ploro, ja que compliré la teva promesa, i tornarem a estar junts.

Vaig ser un nen oblidat per la gent, una diana fàcil a la qual disparar. Ara, mentrestant Ell, el meu salvador, plorava per la meva anada; la gent passava pel voltant oblidant-se de mi, de la meva curta i fugaç vida. Però no hi ha rancor cap a cap d'ells, ells també són oblidats del món. 📌

17

↑ Ditos, el regne de la felicitat i les tres coses boniques

Diana Segura Ortiz de Urbina

A la ciutat del nord, d'Agrathos, s'organitza una gran festa amb motiu del casament del seu rei, Ditos, amb la deessa del vent, Laianos. Durant la festa, un mag que es fa dir Tropos, vingut de terres llunyanes, li presagia el futur al Gran Ditos. En la seva profecia Ditos haurà de fer un gran viatge a les terres del sud ja que allà hi ha uns indígenes rebels que aviat envairan el regne i mataran a totes les seves dones, incloent Laianos i la filla que espera.

Ditos aterrat li demana alguna manera d'evitar-ho però Tropos es nega a dir-li res més. El gran Ditos, molt enfurismat, decideix fuetejar al mag davant de tot el poble per demostrar el seu poder davant d'aquells que dubtin d'ell.

La seva dona, Laianos li suplica a Ditos que alliberi al mag però el rei no vol fins a que no li digui una solució al seu destí. El mag abans de morir li diu unes paraules a l'orella de Laianos que la fan plorar desconsoladament de pena, Ditos, li demana a Laianos que li digui el que li ha dit el mag però Laianos cau desmaiada a terra. Ditos intenta despertar a Laianos però no pot. Està estranyament adormida.

Passats uns dies, i desesperat, Ditos i cent dels seus millors homes, parteixen en un vaixell cap a les terres del

sud per comprovar si hi ha rebels. Durant el viatge, Ditos i el seu vaixell són víctimes d'infinitats d'infortunis.

Finalment arriben a les terres del sud, desembarquen a una platja de sorra vermella que sembla deshabitada. Decideixen fer una expedició per conèixer aquella terra tan àrida i sola.

Passen el dies i no hi troben cap rastre dels indígenes ni de ningú. Ditos comença a dubtar de les paraules de Tropos. Els seus homes estan cansats i afamats i comencen a barallar-se pel menjar. Ditos no pot aturar-los i acaben matant-se entre ells. Ditos és l'únic supervivent.

A la nit, mentre Ditos intenta trobar alguna cosa per menjar se li apareix l'esperit de Tropos. Ditos creu que està al·lucinant i és burla d'ell. Tropos ordena una tempesta de llamps que fereix a Ditos. L'esperit de Tropos li diu a Ditos que els cent millors homes, els de la seva màxima confiança, eren precisament els qui anaven a conspirar contra ell i a matar a Laianos per arravatar-li el tro del regne. Ara ja podia tornar a casa. Ditos li pregunta a Tropos com pot mantenir el regne segur d'infidels i com pot despertar a Laianos. Tropos li respon que l'única manera d'aconseguir l'amor dels altres era donar a cada persona tres coses boniques cada dia.

Finalment Ditos, torna a casa i desperta a Laianos amb un somriure, després amb una abraçada i finalment amb un petó.

Ditos explica a tot el seu poble l'experiència del mag Tropos i demana a cada ciutadà que per mantenir el regne segur s'han de donar els uns als altres tres coses boniques cada dia. 📌

18

↑ El somni de Mireia

Joan Dueñas Ferrándiz

La Mireia no treia els ulls de la partitura. Una vegada i una altra, asseguda al piano, tornava a tocar aquelles notes que no li acabaven de sortir.

—*Que, no et surt?*, li preguntava la mare, *potser tens els dits massa curts, espera que creixin una mica més i ja veuràs com t'acabarà sortint.*

La mare sempre l'animava. Sabia que la Mireia tenia molta voluntat d'aprendre, perquè volia arribar a tocar el piano tan bé com el tocava el seu pare.

El pare era un famós director d'orquestra. Pianista, cantant, concertista i no sé quantes coses més. Ell estava molt orgullós de la seva filla. Somiava que arribaria el dia que farien un concert a quatre mans a un famós teatre de Barcelona, potser al Liceu o al Palau de la música.... ai, sí, ell i la seva filla tocant davant d'un públic emocionat que els aplaudiria fins a que les mans els hi fessin mal.

—*Quina ximpleria, dir a la nostra filla que té els dits massa curts*, deia el pare replicant a la mare que intentava encoratjar a la Mireia... *el que has de fer, va dir dirigint-se a la Mireia, és practicar, practicar molt: esforç i voluntat, no ho oblidis mai, només així arribaràs a ser una gran pianista.*

La mare volia que la Mireia gaudís tocant el piano, el pare deia que, per arribar a gaudir, primer havia de patir. Un dia, mentre la Mireia tocava el piano, que estava

col·locat davant de la finestra del saló de casa seva, va veure com un ocell ferit va xocar contra el vidre i va caure estabornit. La Mireia va sortir al jardí, va recollir el pobre ocell, el va embolicar amb un mocador i el va posar sobre el piano mentre ella seguia estudiant aquella peça que se li resistia. L'ocell no deia res, es va quedar immòbil dins d'aquell mocador que l'enrotllava com si fos un canaló.

Quan el pare va entrar al saló on estudiava la Mireia, va veure aquell ocell embolicat damunt del piano i va posar el crit al cel.

—*Que fa aquest “ocellot” damunt del meu piano?*, va bramar.

—*No es un “ocellot”, va replicar la Mireia, està ferit i l'he posat aquí perquè no tingui fred.*

—*No vull cap bestiola damunt del meu piano, treu-lo d'aquí ara mateix.*

La Mireia va agafar l'ocell i, amb molta cura, el va desenrotllar del seu l'embolcall. L'ocell es va incorporar, va refilar i va sortir volant per la finestra, però un cop a l'exterior, no va ser capaç d'agafar prou alçada i va tornar a caure al terra. La Mireia va sortir corrents a buscar-lo, el va agafar i el va tornar a embolcallar, però aquesta vegada el va dur a la seva habitació.

A l'endemà, la seva mare va acompanyar la Mireia i l'ocell a un centre de recuperació d'animals ferits que hi havia prop de casa seva. Els va rebre la veterinària, una noia molt simpàtica que va agafar l'ocell amb molta cura, com si fos de vidre i s'anés a trencar en qualsevol moment, i el va examinar durant una bona estona.

—*I bé?*, va fer la mare de la Mireia, interessant-se per l'estat de salut de l'ocell.

—*Està molt dèbil, fa dies que no menja i té una ala tocada, potser es va escapar d'algun depredador. I dius que ahir encarà va tenir forces per sortir volant per la finestra?*, va preguntar a la Mireia.

—*Sí*, va dir.

—*Doncs no sé d'on deuria treure les forces per fer-ho... en fi, es quedarà aquí fins a que es recuperi i després ja podrà tornar a volar com abans*

De tornada a casa la mare explicava les bondats d'aquest tipus de centre: que si és un lloc on tracten molt bé als animals, que si es nota que el personal que hi ha li agrada la seva feina, que si fan una tasca molt bona pel que fa a la recuperació de la fauna, que si contribueixen a preservar espècies amenaçades... però Mireia estava capficada en el comentari de la veterinària del centre de recuperació, quan va dir que no sabia d'on havia tret les forces per sortir volant per la finestra. Amb el run run de fons de la mare explicant les virtuts del centre de recuperació i els pensaments de la Mireia, van arribar a casa.

Durant el dinar la Mireia va seguir donant-hi voltes a tot el que havia passat en relació a l'ocell ferit. Tot plegat havia estat molt emocionant i aquells fets no la van deixar indiferent.

Amb el temps, Mireia va anar perfeccionant la tècnica i les seves execucions cada cop eren més perfectes. El seu pare, sovint es posava al seu costat i, mentre l'escoltava, tancava els ulls i s'hi imaginava tocant, orgullós amb la seva filla, davant d'un auditori entregat i entusias-

ta. Veient els ràpids avenços de la seva filla, va decidir inscriure-la a un concurs per a joves promeses que organitzava una cadena de televisió. Estava segur que, aquesta, era l'oportunitat que necessitava per donar-li l'empenya definitiva.

A l'hora del sopar, la Mireia va trobar damunt del seu plat un sobre que el seu pare havia posat per donar-li una sorpresa. El va obrir i va treure un paper on hi havia escrit el seu nom seguit del següent text: “queda convocada a les proves d'admissió que es faran el proper dissabte dia 11 a les 8.30h”

—*Què és això?*, va preguntar la Mireia mirant, sorpresa, al seu pare.

—*No ho veus?*, va dir orgullós, *és una convocatòria per participar a un concurs de talents a la televisió.*

La Mireia es volia fondre, no hi volia anar pas a un concurs de la televisió. Quina vergonya.... però el seu pare estava tan il·lusionat. Va fer una mena de ganyota de compromís que semblava un somriure i se'n va anar a la seva habitació.

Aquella nit, la Mireia no va poder dormir. Tota l'estona pensava en aquell maleït paper. Per què el seu pare va haver de decidir una cosa així sense consultar-la? Qui li havia dit que volia anar a un concurs de televisió? No sabia com dir-li que no li feia cap il·lusió participar en aquell concurs. Va pensar que, quan arribés el dia, s'inventaria alguna excusa, com ara que li feia mal la panxa o que estava marejada... ja se li acudiria alguna cosa.

L'endemà, a l'escola, la mestra va demanar silenci a tota la classe per anunciar que la Mireia es presentaria a

un concurs de Televisió. Un cop va dir la notícia, tots els companys la van aplaudir i li van donar molts ànims. La Mireia va anar lliscant per la cadira fins a quasi bé desaparèixer per sota la taula... el seu pare no se'n va poder estar de dir-ho a tothom.

La Mireia estava molt contrariada, ella sempre volia passar desapercebuda, no li agradava ser el centre d'atenció, fins i tot l'incomodava quan, pel seu aniversari, tothom estava pendent d'ella en el moment de bufar les espelmes del pastís.

Havia d'actuar amb rapidesa, aquella mateixa nit li havia de dir al seu pare que no hi volia anar. A l'hora del sopar, la Mireia, dirigint-se al seu pare, va dir:

—*Avui tota la classe m'ha felicitat per allò del concurs, has estat tu qui els hi ha dit?*

—*És clar que si, filla, va dir el seu pare que no hi cabia a la pell.*

—*I no podies esperar a que els hi digués jo? No, és clar, va continuar sense esperar la resposta del seu pare, tu ho has de fer tot per a mi, igual que apuntar-me a un concurs sense preguntar-me si hi vull anar.*

La Mireia va explotar, estava enfurismada. D'una revolada es va aixecar de la taula i va marxar corrents a la seva habitació. El pare, es va quedar mut, no entenia res. Ell pensava que el seu somni de veure a la Mireia convertida amb una pianista d'èxit, era compartit. Que a qualsevol persona li agradaria sortir per la televisió i que tot el país veiés el seu talent.

Això és por escènica, segur, es va dir a ell mateix, després d'un parell d'assaigs, quan es trobi més segura, ja no tindrà por d'anar a la televisió.

El pare de la Mireia, un cop més, no va escoltar a la seva filla, es va entossudir a pensar que no era possible que no volgués accedir a un concurs de televisió, quan tothom sabia que era un passaport segur cap a l'èxit...

—*I qui no vol l'èxit?*, es demanava.

La Mireia ho havia decidit. No aniria a aquell maleït concurs. Li era ben bé igual el que digués el seu pare. Aquella mateixa nit, ho havia de comunicar. Primer li diria a la seva mare, buscant alguna complicitat. Ella s'havia mantingut al marge, encara no havia dit res sobre aquest assumpte i, aquest detall, li semblava molt positiu a la Mireia. Normalment quan la mare coincidia amb el pare, ella sempre ficava cullerada i repetia, fil per randa, tot el que el pare deia. Però en aquesta ocasió, no va dir res. Segurament no estaria d'acord en tot allò del concurs.

Per la tarda, tornant de l'escola, la Mireia va entrar a casa seva i es va trobar als seus pares molt atents a l'aparell de televisió.

—*Hola, ja sóc a casa...*

—*Shiiiiis!*, va fer el seu pare, interrompent-la, sense desviar els ulls ni les orelles del televisor.

—*Què passa?*, va fer la Mireia.

—*Estant anunciant el concurs.*

—*Quin concurs?*, va preguntar la Mireia, sabent perfectament a quin concurs es referia. Volia guanyar temps per pensar-se la resposta.

—*El teu.*

—*El meu? Jo no en tinc cap de concurs*, va dir satisfeta, li semblava una resposta força original.

—*Vull dir el que et presentaràs tu*, va dir el pare.

La Mireia va canviar el to, es va posar seriosa i, amb tota rotunditat va dir:

—*Jo no em presentaré a cap concurs.*

El pare la va mirar i va somriure com se somriu quan un nen petit vol dir una paraula i no li surt, o com quan fas una broma i el més innocent del grup se la creu de totes totes. Això va enfurismar encara més la Mireia perquè va comprendre que el seu pare no es prenia seriosament les seves paraules. Llavors va repetir (aquesta vegada cridant):

—*Jo no em presentaré a cap concurs*, va marxar d'una revolada, es va tancar a la seva habitació, es va deixar caure damunt del llit i es va posar a plorar desconsoladament.

Mitja hora més tard (mitja hora és el temps just que la mare de la Mireia considerava que calia perquè la seva filla es desbravés) va sonar la porta de la seva habitació. Van ser tres cops secs. La Mireia, sense incorporar-se dels llit on s'havia ajagut, va dir:

—*No penso anar a cap concurs, no cal que vingueu a intentar convèncer-me*

—*Mireia obre, sóc la mare. No et vull convèncer, només vull parlar amb tu.*

La Mireia es va incorporar de cop. Era la veu de la mare. Això era una novetat. Fins a llavors la mare no havia obert la boca. Que voldria dir-li? Donaria suport als plans del pare o es posaria de la seva part? Sense esperar el permís de la Mireia, la mare va entrar a la seva habitació i es va asseure al seu llit acaronent-li els cabells. No li va dir res, només l'acaronava. La Mireia es va anar tranquil·litant i li va demanar si ella també pensava que havia de presentar-se al concurs.

—*Jo el que vull és que tinguis molt d'èxit com a pianista, va dir la mare sense deixar d'acaronar-li el cabells.*

—*Ja hi som, va respondre la Mireia, tu també vols que em presenti oi?*

—*No, jo no he dit això. Jo he dit que vull que tinguis molt d'èxit i l'èxit no vol dir sortir a la televisió i que tothom et conegui, l'èxit l'aconsegueixes quan assoleixes fer allò que somies.* Li va besar el front i va sortir de l'habitació.

Les paraules de la mare la van consolar, no sabia ben bé perquè, però la van consolar. Ella volia tocar el piano, i volia trobar alguna utilitat a aquella habilitat que havia desenvolupat, però el seu somni no passava per omplir sales de concert, ni aguantar dempeus els ensordidors aplaudiments del públic mentre doblegava una vegada i una altra l'esquena en senyal d'agraïment.

La Mireia va passar la seva segona nit sense dormir des de que va esclatar aquest assumpte del concurs, però aquesta vegada no va ser en va. Havia estat rumiant les

paraules de la seva mare i, tot just, quan va sortir el sol, es va il·luminar la seva ment, al mateix temps que els carrers del seu barri. Sense esmorzar ni pentinar-se, de bon matí va sortir de casa.

El centre de recuperació d'animals encara restava tancat al públic. La Mireia pitjava una vegada i una altra el botó del timbre de l'entrada fins a que va obrir un home malcarat que, sense donar-li temps a que la Mireia digués res, li va cridar:

—*Obrim d'aquí mitja hora, i va tancar la porta.*

Mitja hora després va aparèixer la veterinària que la va atendre quan va portar l'ocellet ferit. Aquella que va dir que no entenia com aquell ocell havia tingut forces per sortir volant per la finestra. Quan la noia va veure a la Mireia la va reconèixer de seguida.

—*Que em portes un altre ocell?, va dir.*

—*Ja sé d'on va treure les forces, va dir la Mireia, ignorant la pregunta de la noia.*

La noia va fer un gest d'incomprensió i la Mireia va continuar:

—*Sí, l'ocell que vaig portar, ja sé d'on va treure les forces: de la música. La música pot curar i aquell ocell es va refer damunt del meu piano mentre jo tocava.*

La noia se l'escoltava entre perplexa i encuriosida, però no va dir res, no podia, la Mireia no parava de parlar.

—*Ja se quina es la meva vocació, si us plau, deixeu-me treballar amb vosaltres. Jo puc tocar per als ocells del centre, segur que es recuperaran més ràpidament.*

La noia li va dir que s'esperés, va anar a parlar amb el director del centre i, després d'una llarga conversa, la Mireia es va convertir en la primera pianista d'un centre de recuperació d'animals.

Així és, doncs, com la Mireia va decidir trobar l'èxit tocant per a un públic que mai l'aplaudiria, que no l'afalagaria que, ni tan sols, li agrairia el que la Mireia feia per ells, fugint dels escenaris, dels focus i de les portades dels diaris. Amb l'evident decepció del seu pare i l'íntima satisfacció de la seva mare. 📌

19

↑ El somni d'en Josep

Lídia Puigvert Vilert

Vet aquí un nen molt i molt espavilat que es diu Josep. En Josep ha canviat de població i ara, que comença l'escola, es demana si farà amiguets i amiguetes nous amb qui poder jugar i divertir-se. Ell ho desitja molt i molt, amb tot el seu cor.

Quan va al llit a dormir, l'últim que té al cap són aquests pensaments. Queda adormit profundament i comença a somiar. En el seu somni, en Josep es veu rodejat de nens i nenes que plegats volen jugar amb ell. És per això que en Josep i els seus amiguets i amiguetes s'ho passen d'allò més bé. Juguen a passar-se la pilota, al joc del telèfon, al mocador... riuen, canten, juguen. Fantàstic!, es fa amic de la Paula, la Sheila, en Pol, en Ferran, l'Àfrica, la Judith, l'Eloi, la Ivette... Bé, en realitat de tota la classe.

Desperta amb molta alegria i dona les gràcies per aquest somni tan meravellós, i després encara se sent més feliç.

La seva mare, després de donar-li el petó de bon dia, com que el veu tan content li diu:

—*Josep, sempre et despertes molt content, però avui t'hi veig encara més, com és això?*

—*Mama, diu en Josep, els somnis es fan realitat?*

I la seva mare li contesta:

—*Si ho desitges molt i molt i molt, i tant que sí!*

—Doncs així estic content perquè sé que tinc molts i molts amiguets i amiguetes amb qui jugar i divertir-me.

I vet aquí un gos i vet aquí un gat que aquest conte ja s'ha acabat, i vet aquí un gat i vet aquí un gos que aquest conte ja s'ha fos.

Recordeu, si desitgeu tenir molts i molts amiguets i amiguetes i ho feu amb totes les vostres forces, i amb tot el cor, us passarà com a en Josep, que el vostre somni es farà realitat!, podeu estar-ne ben segurs. 📌

↑ **Història a una fira medieval d'un poble empordanès....**

Pep Plana Farré

Un dia assolellat d'estiu, amb un tendal, un cartró gran amb dibuixos i un punter, un xerraire que sembla cec, explica una auca tot cridant.

Em dic Duris Carajontes i Raucenys fill de Ribelles i us vull contar una història. Me la van explicar una nit d'estiu i mai he sabut si era veritat.

Si us serveix, penseu en ella i deixeu-me, en acabar, algun diner per anar fent camí

Amb posat seriós començà en Duris:

Un dia, sota un gran roure, descansava un que es feia dir Sidru Rajacontes i Cruanyes.

En Sidru era rabassut i molsudet, d'edat indeterminada, vermell de cara i força pelut. S'amagava bé i feia becaines prop d'una cova volcànica. Fumava tabac del bo en una pipa de boix i bevia ratafia.

Mentre descansava, passaven pel seu cap imatges de la llunyana platja de Sa Torreta on sempre feia peu o del Grau Sa Didorta prop de la Balma del Corneta on havia fet tantes trapelleries, a vegades picants, amb les seves amigues les dones d'aigua del Brull.

En Sidru era un domador d'històries, caminava pels paratges cercant aventures i facècies per després contar-les a qui les volgués escoltar.

Només demanava atenció i... si a algú li venia de gust, algun present brillant.

Ell apreciava molt les pedretes de platja, les cargolines ratllades i... no cal dir-ho, també les monedes lluent, que li permetien anar vivint quan s'acostava a les ciutats.

Quan es despertava, s'acostava allà on hi havia soroll, no sé pas dir-vos com hi anava. Sovint topava amb gent que el volia escoltar.

Un dia, tot passejant, va anar a parar a Rocablanca, prop d'un riu on molts nens i nenes s'estaven banyant en un gorg proper. Amb els anys, es cansava i sovint li feien mal els ossos.

La seva amiga, la trementinaira de Font Tornadissa, li havia preparat un ungüent per guarir el dolor i assegut, prop d'on volia xerrar, aprofitava per posar-se'l.

La tarda anava avançant, però com que era estiu la gent seguia banyant-se al gorg d'aigua batuda aliens a l'entorn.

Es posava l'ungüent ara al peu dret, ara al turmell esquerra. Solia cantussejar o xiular suaument.

Quan es posava el remei, el cap se li espavilava, la gola se li aclaria i els peus tenien ganes de ballar, aleshores, els contes per a infants i grans començaven a fluir com dolls d'aigua fresca

Per això, va creure, fa temps, que es faria dir Rajacontes de cognom i així l'adoptà com qui agafa una capa vella que el fa sentir diferent.

De veritat no es deia Sidru i crec, que tampoc Cruanyes... la fira s'anava omplint de públic i en Duris continuà la història:

Quan acabava de posar-se l'ungüent ja estava a punt: la gola aclarida, els peus adobats i els contes ja preparats per rajar .

Es ficà la mà a la butxaca i en tragué un estri fet amb pell de gat mesquer i os de guilla i tot estirant-ne un fil, amb hàbils moviments, en sortí un so semblant al crit de les guatlles, però amb una magnitud enorme, que feu que tots els banyistes deixessin els seus jocs i capbussons per anar a trobar al nostre amic.

Ell seguí sonant l'instrument mentre la intensitat del crit anava baixant i la gent s'hi anava acostant.

Es va fer un cercle. Les mares van quedar parades, no entenien com els seus fills preferien escoltar aquell rodamón a banyar-se al gorg.

Tothom s'anava acomodant al voltant d'en Sidru. Els petits, molt a prop, asseguts a terra, a les segones i terceres files els infants més grans i darrera els adolescents, pendants també d'altres coses.

Drets, els pares i les mares joves que vigilaven i en rocs i troncs els pares cansats, les mares atuïdes per la calor i les àvies abatudes pel pas del temps.

Aquella tarda hi havia al públic nens amb por, pares desanimats per l'atur, mares maltractades per una vida injusta i també gent feliç.

Els temps s'havien convertit en difícils i havien omplert la contrada amb gent que no podia marxar de vacances.

En Sidru pensava que la seva tasca estava amb aquella gent que era capaç de sobreviure als atzucacs de la vi-

da amb banys de baix cost en paratges ancestrals. No havien estat banquers, ni financers, ni tampoc petulants creguts que, tot i ser miserables, haguessin refregat als altres els seus mesquins negocis piramidals.

En Sidru considerava que el temps posava a cadascú al seu lloc i ell era allà per ajudar.

Com us deia, cridava en Duris al seus oients, embadalits entre formatges i lluites medievals.

Després d'endregar el reclam de cuir i os en una bossa de roba vermella, va estendre un barret vell al terra i va començar tot dient:

“Hi havia una vegada, perquè així es com comencen els contes que a mi m'agraden.....”

Es deslligà la màgia i s'alçà el teló de la imaginació.

Cada espectador sentia el conte que li calia, un conte màgic i personal. Cada persona esdevenia única en un cúmul de móns paral·lels on ningú era capaç d'entendre-ho ni tant sols d'adonar-se'n.

Aquell dia, a Rocablanca, hi havia un nen atemorit. En Joan, que temps enrere, els pares havien picat enfonsats en vapors d'alcohol i drogues.

En Joan sentí com en Sidru començava dient. Qui té por?

En Joan al·lucinava, aquell personatge grassonet, cara vermell i pelut semblava que parlava només amb ell i endevinava ben bé el què li passava.

En Sidru va començar a explicar i en Joan estava convençut que només el mirava a ell.

“Un nen vivia fora de casa i s’estava en un lloc que anomenava centre. Els caps de setmana anava a passar-los amb els pares a Olot.

Recordava una nit que els pares es picaven i es feien mal.

Havia vingut la policia i a ell el van fer aixecar del llit i l’havien fet anar a un edifici gran on hi havia altres nens i nenes que el van rebre fent-li costat. També hi havia uns adults que s’anomenaven educadors que el van acollir.

En Joan estava desorientat, tenia molta por i se sentia culpable.

Estimava els pares, però sabia que havien d’arreglar coses. Els educadors que treballaven al centre li havien explicat que ell no en tenia la culpa del que passava i que s’estaria allà un temps que en tindrien cura i el protegrien. També li van explicar que ell tenia drets i havia de ser feliç.

Tenia por de que els pares no arreglessin les coses, de que no pogués tornar mai més, de que el pare begués massa o de que la mare no es prengués la medicació”.

En Joan escoltava mentre en Sidru li explicava que existia un sabó màgic. Un sabó que netejava la por.

En Sidru rebuscà a les butxaques i va aparèixer una pastilla quadrada, petita, verda i que deixava passar la llum.

En Sidru va dir a en Joan -sense que ningú ho sentís- que si tenia por, havia de fer-la servir. Que aquella petita pastilla aniria desapareixent a mesura que la por marxés i

que si algun dia li tornava ella sola es refaria per ajudar-lo. Era màgica !

De cop, en Joan se la va trobar amagada, com un petit hámster, dintre d'un plec del banyador. Era relliscosa, brillant i amb olor de menta.

En Joan pensà que aquella peça de sabó era de mal portar i que quan es mullés, faria un bon merder i que fins i tot podria semblar que s'havia pixat i va preguntar a en Sidru com s'havia d'endreçar.

En Sidru, que esperava la pregunta, li va respondre:

—Joan, com t'he dit, aquest sabó és màgic i tu el pots endreçar allà on vulguis i fer-lo servir quan et calgui.

El noi arrufà el nas i pensatiu va respondre:

—Ja ho sé, el posaré en una capsa màgica i el guardaré dintre del meu cap, allà al costat dels pensaments dolents i quan tingui por, el faré servir.

—Sí noi sí, veig que ho has entès. La por està dins del teu cap i els educadors, els pares i tu mateix heu de fer-la sortir per a que faci vogada.

En Joan aplaudí fortament el conte que li havia explicat en Sidru i la idea que li havia donat. Va veure, al seu voltant, que tothom aplaudia i que tothom demanava un altre conte.

En Sidru, molt cansat, i esperant que alguna cosa lluent caigués al barret, va agrair l'atenció i va començar a recollir. Havia après que no és bo abusar de la màgia.

En Joan buscà la seva roba i dintre d'una sabata va trobar una pedreta blanca i brillant que posà al barret del

vagabund. Brillava molt i li va explicar a en Sidru que l'havia trobat cabussant-se al gorg.

En Joan veié com la gent anava posant coses brillants al barret d'en Sidru: monedes, un clauer daurat, una clau lluent i fins i tot un botó metal·litzat.

Va veure com els seus pares hi posaven un vidre verd d'una ampolla de vi barat.

Quan se n'adonaren el Sidru ja no hi era, havia marxat desapareixent pel camí que porta a les Olletes.

L'endemà en Joan tornà al centre molt content.

Quan tothom dormia va explicar a l'educador de nit que els pares s'havien fet un petó i que li semblava que començaven a arreglar les coses. Emocionat li va dir que ja no tenia tanta por.

L'educador, l'Aleix, amb veu tranquil·la, pausada i dolça li digué:

—*Si Joan, és el teu dret. Has de tenir esperança, sentir-te estimat i ser feliç!*

En Joan continuà:

—*Saps ? Ahir quan estàvem a Rocablanca amb els pares i els cosins, un tal Sidru ens va explicar un conte i em va semblar que només me l'explicava a mi.*

—*Si noi, això passa quan ens agrada el que ens expliquen.*

—*Aleix, que el coneixes en Sidru?*

—*No, no n'he sentit a parlar mai.*

—*És una passada !!!!*

Així, de manera relaxada, després d'un got d'aigua, va continuar la conversa fins a que la son vencé en Joan i

es va adormir tranquil sentint-se protegit i estimat. No va desvetllar a l'Aleix el secret del sabó que treu la por.

Ja al despatx, l'educador, va aixecar la persiana i mirant el cel va clavar la mirada en un grup d'estels que envoltaven la Lluna i va pensar:

“Gràcies Sidru, amic meu” tot llençant un confit brillant que va desaparèixer a la foscor institucional.

L'Aleix sabia que en Sidru, o com es digués, seguiria protegint els nens i nenes que viuen a tots els centres el món de la malvada por.

A la fira medieval d'un poble Empordanès un vagabund acaba l'auca dient:

“Conte contat, aquest relat s'ha acabat. Penseu que la por viu al nostre cap i només nosaltres la podem vèncer. Els petits en tenen molta i els pares cal que els protegim donant-los-hi eines per lluitar. El nostre sabó serà fet d'acompanyament, petons i abraçades”

I afegí ...

*... “aquí l'auca s'ha acabat,
esquitxeu si us ha agradat
i... sinó, no sé perquè us heu quedat,
feu-ne via
i, potser, ens veurem un altre dia.”*

Es va treure les ulleres fumades, recollí el tendal, el gran cartró i el punter. Va buscar una pipa de boix clar a la butxaca i amb tabac del bo feu una bona fumarola.

Mentrestant, es posava unguent al turmell dret.

Quan el públic se n'adonà, en Duris, ja no hi era, havia marxat pels camins que menen cap a la cova de Ses Ermites al Cap Norfeu.

Alguns vells de la contrada diuen que en Duris, home rabassut i molsudet, d'edat indeterminada, vermell de cara i força pelut és un bruixot i que a la cova hi té el jaç ple de tresors brillants.

També expliquen, que la nit de Sant Joan —tot i que ningú ho ha vist— es pot llegir, si hi ha prou claror, en una paret de la balma, un enigmàtic escrit que comença dient amb lletra clara:

“Hi havia una vegada....” i acaba, gairebé il·legible, “porteu sempre alguna cosa brillant i una capsa màgica si voleu posar un sabó que tregui la por, signat Sidru Rajacontes i Cruanyes també anomenat pel barreig de lletres Duris Carajontes i Raucenys” ↑

↑ El club dels valents i valentes

Text: Eva Mª Fernández Marín

Il·lustracions: Mireia Gasull i Casanova

Hi havia una vegada un nen anomenat Miquel que vivia en un vaixell molt especial. En Miquel vivia amb els seus pares i tres animalets. Aquests animalets eren els seus millors amics, ja que no tenia cap nen o nena amb qui jugar.

En Miquel estimava la mar, la natura i els animals. Li agradava anar d'illa en illa buscant animals que volguessin ser amics d'ell i tresors que estiguessin ben amagats, com els tresors que busquen els pirates.

El pare d'en Miquel era mariner i es deia Quimet, es passava moltes hores tripulant el vaixell anomenat

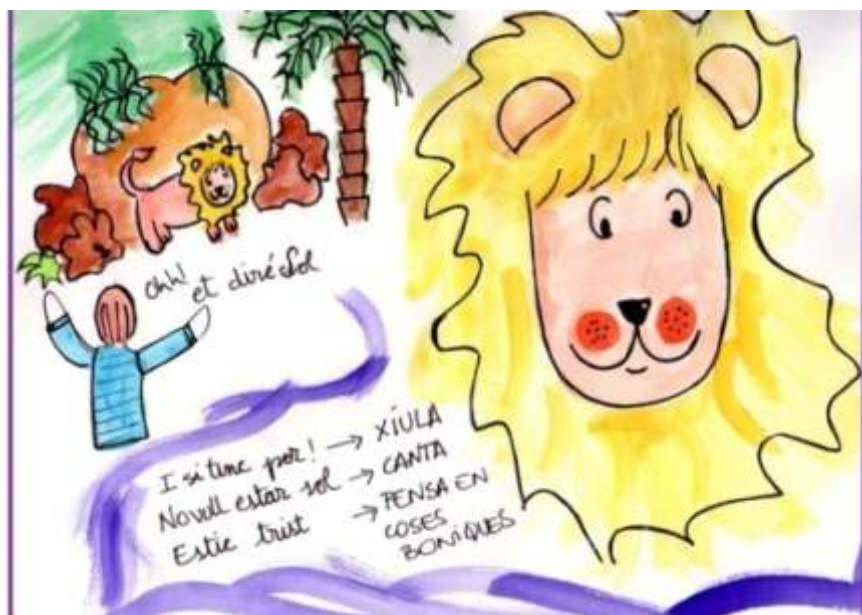

AMISTAT, li havia posat aquest nom perquè l'amistat era molt important per a ell, valorava molt ajudar als demés i intentar que tothom estigués content, de fet, sempre que podia explicava contes o acudits per fer riure els altres.

La mare d'en Miquel es deia Marina perquè li encantava la mar des de molt petita, i per això, tenia aquest nom tan mariner. La Marina era durant el dia una dona encantadora, i a les nits es feia sirena i es banyava a la mar i orientava el vaixell de l'AMISTAT.

En Miquel, era un nen molt simpàtic i molt poruc, i li donava molta ràbia tenir tantes pors, i per això, desitjava ser valent com els pirates i somiava en disfressar-se de pirata i jugar amb altres nens i nenes.

Ell sempre volia fer amics i com moltes vegades no trobava nens a les illes que visitava amb la seva família,

va decidir fer-se amics dels animals i convidar-los al seu vaixell AMISTAT.

La primera illa que va visitar en Miquel va jugar a buscar un tresor de pirates. - I sabeu que va trobar?.... Es va trobar amagat en una cova el seu primer gran tresor, es tractava d'un cadell de lleó, era tant petit i tant bufó... Des d'aquell dia en Miquel i el lleó mai es van separar, i es van fer força amics. En Miquel, no sabia com anomenar al seu primer amic i li va posar Sol, perquè era igual de groc i radiant.

El lleó li va ensenyar moltes coses a en Miquel, però el més important és que li va ensenyar a ser valent davant de situacions que li donessin por.

El lleó li va explicar que la por només és bona per adonar-nos que hem d'aprendre a afrontar-nos a elles. Li va ensenyar a xiular quan tenia por a les fosques, a cantar

quan se sentia massa sol en algun lloc, i a pensar en coses boniques quan estava trist.

A la segona illa que va visitar en Miquel, va tornar a jugar al tresor, i es va trobar sota un arbre molt gran, el seu segon amic, un mico molt divertit i juganer anomenat Tiko. Aquest amic també li va ensenyar moltes coses a en Miquel, li va dir que al davant de moments tristos hem de treure les ganes de jugar, de riure i de divertir-se per així perdre molt poc temps enfadats o tristos.

A la tercera illa, en Miquel es va trobar en un riu la seva amiga granota que es deia Carlota, era tan petita quan va trobar-la, que encara no li havien sortit totes les potes.

La Carlota li va ensenyar a en Miquel a confiar en ell mateix, li va explicar que tots som especials, encara que siguis gran o petit, encara que siguis blanc, groc, verd....

o de qualsevol altre color. I que tots tenim coses maques per sentir-nos orgullosos. La Carlota se sentia molt orgullosa dels seus ulls negres tan intensos com quan a la nit no surten les estrelles, i en Miquel reconeixia que tenia molta raó.

En Miquel des de molt petit volia ser pirata, però no qualsevol pirata sinó dels bons, dels que són forts i valents. Però, no sabia com havia de fer-ho, així que va preguntar al seu amic lleó com havia de comportar-se per ser valent, i al mico Tiko li va preguntar com semblar fort i no tenir cara malcarada, i a la granota Carlota com hauria de ser un pirata bo.

El lleó Sol li va respondre que per ser pirata no tenia perquè fer mal, ni fer por, ni ser malcarat. Li va explicar que la valentia consistia en tot el contrari, i que moltes vegades els nens que es comporten així no són gaire va-

lents, sinó que per a ells és molt més fàcil fer mal que no estimar i donar abraçades.

El mico Tico li va explicar que ser amable i simpàtic li donaria forces per estar content i afrontar tots els dies amb molta il·lusió.

La granota Carlota li va explicar que no caldria ser pirata per ser especial, que era especial tal com era, però si volia es podia disfressar si així era més feliç i se sentia més valent.

En Miquel va quedar convençut de les respostes que li van donar els seus tres grans amics, però li mancava el més important, la disfressa. En Miquel, va demanar com sempre abans de adormir-se un desig:

- *Vull una disfressa de pirata i nens per jugar amb mi.*

Aquella mateixa nit va aparèixer una fada preciosa a la seva habitació anomenada Cinta, que li va preguntar què volia i per què? En Miquel li va explicar que volia ser per un dia un pirata per lluitar contra les seves pors.

- *Quines pors?*, li va preguntar la fada Cinta.

En Miquel va respondre:

-*Tinc por a la foscor, a les alçades, i a dormir a la meva habitació...*

Li va dir la fada:

- *D'acord et donaré la disfressa però m'has de prometre que una vegada hakis provat anar a les fosques, dormir a la teva habitació, i pujar al punt més alt del vaixell, et tornaràs una altra vegada en nen i et faràs d'un club que s'anomenarà EL CLUB DELS VALENTS*

En Miquel va respondre molt entusiasmat:

-D'acord, en Miquel el Valent, sí, sí !!!, va exclamar.

Al dia següent en Miquel va despertar vestit de pirata i es va trobar a dos nens i una nena a la seva habitació. Quina va ser la seva sorpresa, no s'ho podia creure, uns nens per jugar, va anar a buscar ràpidament els seus animalets per explicar-els-hi, però, havien desaparegut.

Així doncs, va començar aquell dia tan desitjat per a en Miquel. Era un dia preciós, assolellat, la nena li va preguntar si podia jugar amb ell a pirates, en Miquel li va dir:

- Val!!!... porto molt de temps esperant aquest moment.

La nena li va comentar que ella seria una sirena i l'hauria de trobar amb el vaixell, hi van jugar una bona estona.

Al migdia, un dels nens volia trepar a un pal molt alt del vaixell per observar una estona la mar, en Miquel el va acompanyar trepant amb ell, i tots dos van contemplar la mar i quatre dofins que nedaven.

Quan va començar a fer-se de nit, un dels nens li va dir que tenia por al soroll de la mar i si el podia acompanyar a un lloc més segur del vaixell. En Miquel el va acompanyar a la seva habitació, però allà era molt fosc, el va agafar de la mà i li va començar a cantar una cançó per tranquil·litzar-lo a mesura que buscava una espelma per encendre-la, la cançó que cantava li havia ensenyat el seu amic Sol per a no tenir por a la foscor, i era una cançó que parlava del somni d'un nen que volia ser pirata, però un pirata legal, que en comptes de raptar donzelles o robar fortunes, regalés estrelles de mar. Un pirata sense

canons que guanyés els combats amb un somriure i que segrestés els malsons a canvi de res... (*Escolteu la cançó Vull ser pirata de Les tres bessones*)

En Miquel, per ajudar aquell nen a no tenir por, també li va explicar una història molt maca sobre un tresor que ell havia deixat amagat en una illa que havia visitat per a que molts nens poguessin jugar a pirates, sirenes, i fades....., i a més li va explicar molts acudits per a que no tingués por. Sense adonar-se'n tots quatre es van quedar adormits a l'habitació d'en Miquel.

Al dia següent en Miquel es va despertar amb tots els seus amics animalets a la seva habitació i sense la disfressa de pirata, tots quatre van riure junts una bona estona i es van posar el nom del CLUB DELS VALENTS, ja que en Miquel havia complert la promesa de la fada Cin-ta. Sense saber-ho, en Miquel, va estar acompanyat dels

seus millors amics que la fada els havia convertit en nens per jugar amb ell. De seguida tots quatre (en Miquel, el lleó Sol, el mico Tiko i la granota Carlota) es van animar a cantar la cançó dels pirates...

Conte contat amb molta amistat s'ha acabat!!!

Bona nit club dels valents i valentes 🏠

↑ Annex

CONVENCIÓ SOBRE ELS DRETS DE L'INFANT

Nacions Unides, el 20 de novembre de 1989

PREÀMBUL

Els estats membres d'aquesta Convenció,

Considerant que, d'acord amb els principis proclamats a la Carta de les Nacions Unides, el reconeixement de la dignitat inherent i dels drets iguals i inalienables de tots els membres de la família humana són el fonament de la llibertat, la justícia i la pau del món,

Tenint present que els pobles de les Nacions Unides, a la Carta, han reafirmat la seva fe en els drets humans fonamentals i en la dignitat de promoure el progrés social i elevar el nivell de vida dins d'un concepte més ampli de llibertat.

Reconeixent que les Nacions Unides, en la Declaració Universal dels Drets Humans, han proclamat i acordat que tothom té tots els drets i llibertats que hi són enunciats sense cap classe de distinció per raó de raça, color, sexe, llengua, religió, opinió política o d'altra mena, d'origen nacional o social, posició econòmica, naixement o qualsevol altra condició.

Recordant que, a la Declaració Universal dels Drets Humans. Les Nacions Unides han proclamat que la infància té dret a una assistència i atenció especials.

Amb el convenciment que la família, com a grup fonamental de la societat i com a medi natural per al creixement i el benestar de tots els seus membres, i particularment dels infants, ha de rebre la protecció i l'assistència necessàries per poder assumir plenament les seves responsabilitats dins de la comunitat.

Reconeixent que l'infant, per a aconseguir un desenvolupament ple i harmoniós de la seva personalitat, ha de créixer en un medi familiar, en una atmosfera de felicitat, amor i comprensió.

Considerant que l'infant ha de ser preparat per viure una vida individual en la societat i educat en l'esperit dels ideals proclamats a la Carta de les Nacions Unides, i especialment en un esperit de pau, tolerància, dignitat, llibertat, igualtat i solidaritat.

Tenint present que la necessitat de prestar atenció especial a l'infant ha estat estatuïda a la Declaració dels Drets de l'Infant de Ginebra de 1924 i a la Declaració de Drets de l'Infant adoptada per les Nacions Unides el 1959, i reconeguda a la Declaració Universal dels Drets Humans, al Pacte Internacional sobre Drets Civils i Polítics (particularment els articles 23 i 24), al Pacte Internacional sobre Drets Econòmics, Socials i Culturals (especialment al article 10) i als estatuts i normatives de les institucions especialitzades i de les organitzacions internacionals relacionades amb el benestar dels infants.

Tenint present que, tal com assenyala la Declaració dels Drets de l'Infant adoptada per l'Assemblea General de les Nacions Unides de 20 de novembre de 1959, "l'infant, per raó de la seva immaduresa mental i física, necessita atenció i salvaguarda especials, i protecció legal adequada, tant abans del seu naixement com després.

Recordant les disposicions de la Declaració sobre els principis legals i socials referits a la protecció i el benestar de l'infant, amb especial referència al acolliment i a l'adopció nacional i internacional (resolució 41/85 de l'Assemblea General de 3 de desembre de 1986); les Normes mínimes de les Nacions Unides per a l'administració de la justícia de Menors ("Normes de Beijing") (resolució 40/33 de l'Assemblea General de 14 de desembre de 1975); Declaració sobre la protecció de la dona i l'infant en estats de emergència o de conflicte armat (resolució 3318(XXIX) de l'Assemblea General de 14 de desembre de 1975.

Reconeixent que a tots els països del món hi ha infants que viuen en condicions excepcionalment difícils i que aquest infants necessiten una consideració especial.

Valorant degudament la importància de les tradicions i dels valors culturals de cada poble per a la protecció i el desenvolupament harmoniosos de l'infant.

Reconeixent la importància de la cooperació internacional per a millorar les condicions de vida dels infants a tots els països, i particularment als països en vies de desenvolupament.

Han acordat el que segueix:

PART I

Article 1 Pel que fa a aquesta Convenció, s'entén per infant tot ésser humà menor de 18 anys, tret que en virtut de la llei que li sigui aplicable, hagi assolit la majoria d'edat abans.

Article 2

1. Els Estats membres han de respectar els drets enunciats en aquesta Convenció i assegurar-los a tots els infants sota la seva jurisdicció sense cap mena de discriminació, independentment de la raça, el color, el sexe, la llengua, la religió, l'opinió política o d'altra mena, l'origen nacional, ètnic o social, la posició econòmica, la incapacitat física, el naixement o qualsevol altra condició de l'infant, dels seus pares, o dels seus tutors legals.

2. Els Estats membres prendran totes les mesures adequades per assegurar que l'infant estigui protegit contra tota classe de discriminació o càstig per mor de la condició, les activitats, les opinions expressades o de les creences dels seus pares, tutors legals o familiars de l'infant.

Article 3

1. En totes les accions que concerneixen l'infant, tant si són portades a terme per institucions de benestar social públiques o privades, tribunals de justícia, autoritats administratives o cossos legislatius, la consideració principal ha de ser l'interès primordial de l'infant.

2. Els Estats membres es comprometen a assegurar als infants tota la protecció i atenció necessàries per a llur benestar, tenint en compte els drets i els deures del seus pares, tutors legals o d'altres persones que en tinguin la responsabilitat legal i, amb aquest fi, han de prendre totes les mesures legislatives i administratives adequades.

3. Els Estats membres han d'assegurar que les institucions, els serveis i el equipaments responsables de l'atenció o la protecció dels infants compleixin les normes establertes per l'autoritat competent, especialment pel que fa a la seguretat, la salubritat, el nombre i la competència del personal, i també que hi hagi supervisió professional.

Article 4

Els Estats membres han d'adoptar totes les mesures legislatives, administratives i d'altres d'adequades per fer efectius els drets reconeguts en aquesta Convenció. Pel que fa als drets econòmics, socials i culturals, els Estats membres han de prendre aquestes mesures tant com els ho permetin els seus recursos i, si fos necessari, dins del marc de la cooperació internacional.

Article 5

Els estats membres han de respectar les responsabilitats, els drets i els deures dels pares i, si fos el cas, els dels membres de la família extensa o de la comunitat d'acord amb els usos locals, dels tutors legals o altres persones que en tinguin la responsabilitat i d'acord amb el desenvolupament de les capacitats de l'infant donar-li la direcció i la guia adequades perquè pugui exercir els drets reconeguts en aquesta Convenció.

Article 6

1. Els Estats membres reconeixen que tot infant té el dret intrínsec a la vida.
2. Els Estats membres han d'assegurar al màxim possible la supervivència i el desenvolupament de l'infant.

Article 7

1. L'infant ha de ser enregistrar immediatament després del seu naixement i des d'aquest moment té dret a un nom, a tenir una nacionalitat i, fins on sigui possible, el dret a conèixer els seus pares i a ser pujat per ells.
2. Els Estats membres han d'assegurar l'efectivitat d'aquests drets d'acord amb la seva legislació nacional i les obligacions concretes en virtut dels acords internacionals en aquest camp, especialment quan altrament l'infant mancaria de nacionalitat.

Article 8

1. Els Estats membres es comprometen a respectar el dret de l'infant a preservar la seva identitat, incloent-hi la nacionalitat, el nom i el parentiu familiar, d'acord amb la llei i sense interferències il·lícites.
2. Si un infant fos privat il·legalment d'algun dels elements de la seva identitat, o de tots, els Estats membres li prestaran l'assistència i la protecció adequades amb la finalitat de restablir ràpidament la seva identitat.

Article 9

1. Els Estats membres vetllaran perquè l'infant no sigui separat dels seus pares contra llur voluntat, tret de quan les autoritats competents, d'acord amb la legislació i els procediments aplicables, decideixin que aquesta separació és necessària per a l'interès primordial de l'infant. Aquesta decisió pot ser necessària en casos especials, com quan els pares maltracten o abandonen l'infant o quan els pares viuen separats i s'ha de prendre una decisió sobre el lloc de residència de l'infant.

2. En qualsevol procediment relatiu al paràgraf 1, totes les parts interessades han de tenir l'oportunitat de participar-hi i de donar a conèixer la seva opinió.

3. Els Estats membres han de respectar el dret de l'infant separat d'un dels seus pares o d'ambdós de tenir relacions personals i contacte directe amb tots dos regularment, tret de si això va contra el seu interès primordial.

4. Quan aquesta separació sigui el resultat d'una mesura presa per un Estat membre, com ara la detenció, l'empresonament, l'exili, la deportació o la mort (inclosa la mort per qualsevol causa mentre la persona estigui sota la custòdia de l'Estat), d'un dels pares de l'infant o de tots dos, o de l'infant, l'Estat membre, quan li ho demanin, ha de donar la informació essencial sobre el lloc on es troben el membre o els membres absents de la família a l'infant, als pares o, si convé, a un altre membre de la família, tret que amb això l'infant pogués resultar perjudicat. A més, els Estats membres s'han d'assegurar que la presentació d'aquesta petició no comporti conseqüències adverses per a la persona o les persones implicades.

Article 10

1. D'acord amb l'obligació dels Estats membres segons l'article 9, paràgraf 1, tota sol·licitud feta per un infant o pels seus pares per entrar en un Estat membre o sortir-ne amb l'objectiu de reunificar la família, han de ser tramitades pels Estats membres positivament, humanament i expeditivament. A més, els Estats membres han d'assegurar que la presentació d'aquesta sol·licitud no tingui conseqüències adverses per als sol·licitants ni per als seus familiars.

2. Un infant els pares del qual visquin en Estats diferents té el dret de tenir relacions personals i contactes directes amb tots dos progenitors amb regularitat, tret de circumstàncies excepcionals. Amb aquesta finalitat, i d'acord amb el deures dels Estats membres establerts a l'article 9, paràgraf 2, els Estats membres han de respectar el dret de l'infant i dels seus pares a sortir de qualsevol país, fins i tot del propi, i d'entrar al seu propi país. El dret a sortir de qualsevol país solament estarà subjecte a les restriccions legals i

que siguin necessàries per a protegir la seguretat nacional, l'ordre públic, la salut o la moral públiques o els drets i les llibertats d'altres persones, i en consonància amb els altres drets reconeguts en aquesta Convenció.

Article 11

1. Els Estats membres han de prendre mesures per evitar el trasllat il·lícit d'infants a l'estranger i que siguin retinguts il·lícitament.
2. Amb aquesta finalitat, els Estats membres han de promoure l'establiment d'acords bilaterals o multilaterals, o l'adhesió als acords existents.

Article 12

1. Els Estats membres han d'assegurar a l'infant amb capacitat de formar un judici propi el dret a manifestar la seva opinió en tots els afers que l'afectin. Les opinions de l'infant han de ser tingudes en compte segons la seva edat i maduresa.
2. Amb aquesta finalitat, l'infant han de tenir especialment l'oportunitat de ser escoltat en qualsevol procediment judicial o administratiu que l'afecti, bé directament, bé per mitjà d'un representant o d'una institució adequada, d'acord amb les normes de procediment de la legislació.

Article 13

1. L'infant té el dret a la llibertat d'expressió; aquest dret inclou el dret a cercar, rebre, i difondre informació i idees de tota mena, sense consideració de fronteres, sigui oralment, per escrit, o impreses en forma d'art o per qualsevol altre mitjà triat per l'infant.
2. L'exercici d'aquest dret pot estar subjecte a algunes restriccions, que seran només les que prevegi la llei i que siguin necessàries: a) per respecte als drets o a la reputació d'altri; o b) per a la protecció de la seguretat nacional, de l'ordre públic o de la salut o la moral públiques.

Article 14

1. Els Estats membres han de respectar el dret de l'infant a la llibertat de pensament, de consciència i de religió.
2. Els Estats membres han de respectar els drets i els deures dels pares i, si convé, dels tutors legals, a dirigir l'infant en l'exercici del seu dret d'acord amb el desenvolupament de les seves facultats.
3. La llibertat a manifestar la pròpia religió o les pròpies creences només pot tenir les limitacions legals necessàries per a protegir la seguretat, l'ordre, la salut o la moral públiques, i els drets i les llibertats fonamentals dels altres.

Article 15

1. Els Estats membres reconeixen els drets de l'infant a la llibertat d'associació i a la llibertat de reunió pacífica.
2. En l'exercici d'aquests drets no hi ha d'haver més restriccions que les establertes de conformitat amb la llei i que siguin necessàries en una societat democràtica en interès de la seguretat nacional o pública, l'ordre públic, la protecció de la salut o la moral públiques, o la protecció dels drets i les llibertats dels altres.

Article 16

1. Cap infant no pot ser subjecte d'interferències arbitràries o il·legals en la seva vida privada, la seva família, domicili o correspondència, ni d'atacs il·legals al seu honor i reputació.
2. L'infant té dret a la protecció de la llei contra aquestes interferències o atacs.

Article 17

Els Estats membres reconeixen la importància de la funció dels mitjans de comunicació i han de vetllar perquè l'infant tingui accés a informacions i materials informatius procedents de diverses fons nacionals i internacionals, especialment les que tenen per finalitat promoure el seu benestar social, espiritual i moral, i la seva salut física i mental. Amb aquesta finalitat, els Estats membres:

1. Han d'encoratjar els mitjans de comunicació social a difondre informació i materials informatius que siguin beneficiosos socialment i culturalment per a l'infant d'acord amb l'esperit de l'article 29;
2. Han de promoure la cooperació internacional en la producció, l'intercanvi i la difusió d'aquesta informació i d'aquest material informatiu procedent de diverses fons nacionals i internacionals;
3. Han d'encoratjar la producció i la difusió de llibres infantils;
4. Han d'encoratjar els mitjans de comunicació a tenir una atenció especial a les necessitats lingüístiques de l'infant que pertany a un grup minoritari o que sigui indígena;
5. Han de promoure el desenvolupament de la normativa adequada per a protegir l'infant de la informació o del material informatiu perjudicial per al seu benestar tenint en compte les disposicions dels articles 13 i 18.

Article 18

1. Els Estats membres han d'esmerçar els seus millors esforços a assegurar el reconeixement del principi que el pare i la mate tenen responsabilitats comunes en l'educació i el desenvolupament de l'infant. Els pares o, si falten, els tutors legals, tenen la responsabilitat primordial de l'educació i el desenvolupament de l'infant. L'ur preocupació fonamental ha de ser l'interès primordial de l'infant.
2. Amb la finalitat de promoure i garantir els drets enunciats en aquesta Convenció, els Estats membres han de donar l'ajut oportú als pares i tutors perquè puguin acomplir les seves responsabilitats d'educar l'infant i han d'assegurar la creació d'institucions, equipaments i serveis per a l'atenció dels infants.
3. Els Estats membres han de prendre totes les mesures apropiades perquè els infants de pares que treballen es beneficiïn dels serveis i equipaments de guarda d'infants a què tinguin dret.

Article 19

1. Els Estats membres han de prendre totes les mesures legislatives, administratives, socials i educatives apropiades per a protegir l'infant contra totes les formes de violència física o mental, lesions, abusos, abandonament o tracte negligent, maltractament o explotació, inclosos els abusos sexuals, físics o mentals, mentre està sota la tutela dels seus pares, tutors legals o de qualsevol altra persona que en tingui la tutela.

2. Aquestes mesures protectores, si cal, han d'incloure procediments efectius per a l'establiment de programes socials, amb la finalitat de donar el suport necessari a l'infant i als que en tenen la tutela, i també per a d'altres maneres de prevenir, detectar, informar, derivar, investigar, tractar i seguir els casos de maltractaments descrits més amunt, a més de les actuacions judicials, si fossin necessàries.

Article 20

1. Un infant privat temporalment o permanentment del seu entorn familiar o quan per al seu interès primordial no es pugui permetre que hi romanguí, té dret a la protecció i l'ajuda especials de l'estat.

2. Els Estats membres, d'acord amb les seves legislacions nacionals, han d'assegurar una atenció alternativa a aquest infant.

3. Aquesta atenció pot comprendre, entre d'altres, l'acolliment familiar, la Kafala de la llei islàmica, l'adopció o, si fos necessari, la col·locació en institucions apropiades per a l'atenció de l'infant. En considerar lesa solucions s'ha de prestar una especial atenció al fet que és desitjable que l'infant continuï la seva educació en el seu propi medi ètnic, religiós, cultural i lingüístic.

Article 21

Els Estats membres que reconeixen o permeten l'adopció han d'assegurar que la consideració principal sigui l'interès primordial de l'infant i:

1. Han de vetllar perquè l'adopció de l'infant només sigui autoritzada per les autoritats competents, les quals han de determinar,

d'acord amb la llei i les normatives aplicables, i tota la informació pertinent i fidedigna, que l'adopció es pot permetre en vista de la situació jurídica de l'infant en relació amb els seus pares, parents o tutors legals, i que, si n'és un requisit, les persones implicades hagin donat el consentiment informat per a l'adopció amb tot l'assessorament que pugui ser necessari;

2. Han de reconèixer que is l'infant no pot ser col·locat en una família d'acolliment oi adoptiva, o no hi ha manera adequada d'atendre'l en el seu país d'origen, l'adopció entre països pot ser considerada com un mitjà alternatiu de l'atenció a la infància;

3. Han de prendre totes les mesures convenients per assegurar que l'infant objecte d'adopció entre països gaudeixi de totes les salvaguardes i garanties equivalents a les de l'adopció nacional;

4. En l'adopció entre països han de prendre totes les mesures necessàries per assegurar que l'adopció no proporcioni guanys econòmics indeguts als qui hi participin;

5. Quan escaigui, han de promoure els objectius d'aquest article pactant acords o convenis bilaterals o multilaterals i s'han d'esforçar a assegurar que la col·locació de l'infant en un altre país és duta a terme pels òrgans o les autoritats competents.

Article 22

1. Els Estats membres han de prendre les mesures apropiades perquè un infant que demana estatut de refugiat o que sigui considerat refugiat d'acord amb la llei i els procediments nacionals o internacionals, tant si va acompanyat pels seus pares com per un altra persona, rebi la protecció necessària i una assistència humanitària, i que gaudeixi dels drets aplicables enunciats en aquesta Convenció i en d'altres normatives de drets humans o de caràcter humanitari a què aquests Estats s'hagin adherit.

2. Amb aquesta finalitat, els Estats membres, si ho consideren convenients, han de cooperar en qualsevol esforç fet per les Nacions Unides per protegir i ajudar aquest infant a torbar els seus pares o d'altres membres de la família, o de qualssevol infant refugiat

per obtenir la informació necessària perquè es reuneixi amb la seva família. Quan ni el pares ni els altres membres de la família puguin ser localitzats, l'infant ha de tenir la mateixa protecció que qualsevol altre infant privat temporalment o definitivament del seu medi familiar pel motiu que sigui, tal com s'enuncia en aquesta Convenció.

Article 23

1. Els Estats membres reconeixen que l'infant disminuït físicament o mentalment ha de gaudir d'una vida plena i respectable en condicions que li assegurin dignitat, que li permetin d'arribar a valdre's per ell mateix i que li faciliten la participació activa en la comunitat.

2. Els Estats membres reconeixen el dret de l'infant disminuït a rebre atencions especials i vetllaran perquè, d'acord amb els recursos disponibles, es presti a l'infant beneficiari i als qui tinguin la responsabilitat de la seva cura l'ajuda sol·licitada, i que aquesta sigui l'adequada a la situació de l'infant i dels pares o d'altres persones que en tinguin cura.

3. En consideració a les necessitats especials de l'infant disminuït, l'ajuda donada d'acord amb el paràgraf 2 ha de ser gratuïta sempre que sigui possible, tenint en compte els recursos econòmics dels seus pares o de les altres persones que en tinguin cura, i ha d'anar destinada a assegurar que l'infant disminuït tingui accés efectiu a l'educació, la formació, els serveis d'atenció a la salut, la preparació per al treball, i les oportunitats d'esplai, i que rebi aquests serveis de manera adequada per a aconseguir la màxima integració social i desenvolupament individual possibles, inclòs el desenvolupament cultural, i espiritual.

4. Els Estats membres han de promoure, amb esperit de cooperació internacional, l'intercanvi d'informació adequada en el camp de l'atenció preventiva de la salut i del tractament mèdic, psicològic i funcional dels infants disminuïts, i la difusió d'informació concorrent als mètodes de rehabilitació i als serveis d'ensenyament i de formació professional, i l'accés a aquesta informació, amb l'objectiu

tiu que els Estats membres puguin millorar llur capacitat i coneixements i ampliar llur experiència en aquest camp. En aquest aspecte, s'han de tenir especialment en compte els països en vies de desenvolupament.

Article 24

1. Els Estats membres reconeixen el dret de l'infant a gaudir del nivell de salut més alt possible i d'equipaments de tractament de les malalties i de restabliment de la salut. Els Estats integrants s'han d'esforçar a assegurar que cap infant no sigui privat del seu dret a accedir a aquests serveis.

2. Els Estats membres han d'assegurar la plena aplicació d'aquest dret i, especialment., han de prendre les mesures següents:

- a) Reduir la mortalitat dels nadons i dels infants.
- b) Assegurar la prestació de l'assistència mèdica i l'atenció a la salut que siguin necessàries a tots els infants, posant l'èmfasi en el desenvolupament de l'atenció primària de la salut.
- c) En el marc de l'atenció primària de la salut, combatre les malalties i la desnutrició mitjançant, entre d'altres coses, l'aplicació de la tecnologia de què es disposi i el subministrament d'aliments nutritius adequats i d'aigua potable neta, prenent en consideració els perills i els riscos de pol·lució ambiental.
- d) Assegurar atenció sanitària prenatal i postnatal a les mares.
- e) Vetllar perquè tots els sectors de la societat, i especialment els pares i els infants, estiguin informats, tinguin accés a l'educació i rebin suport en l'ús dels coneixements bàsics sobre la salut i la nutrició dels infants, els avantatges de l'alletament matern, la higiene i la sanitat ambiental, i la prevenció d'accidents.
- f) Desenvolupar l'atenció sanitària preventiva, l'orientació dels pares i l'educació i els serveis de planificació familiar.

3. Els Estats membres han de prendre totes les mesures apropiades eficaces per bandejar les pràctiques tradicionals perjudicials per a la salut dels infants.

4. Els Estats membres es comprometen a promoure i encoratjar la cooperació internacional per aconseguir progressivament la realització plena dels drets reconeguts en aquest article. Respecte a això, s'han de tenir en compte especialment les necessitats dels països en desenvolupament.

Article 25

Els Estats membres reconeixen el dret de l'infant que ha estat internat o bé col·locat en una família d'acolliment per les autoritats competents, amb la finalitat d'atendre, protegir o tractar la seva salut física o mental, a una revisió periòdica del tractament que rep i totes les altres circumstàncies rellevants en aquest internament o acolliment familiar.

Article 26

1. Els estats membres han de reconèixer el dret de tots els infants a ser beneficiaris de la seguretat social i de les prestacions socials, i han de prendre les mesures necessàries per aconseguir la plena realització d'aquest dret d'acord amb la legislació nacional.

2. Les prestacions s'haurien de concedir, si fos el cas, tenint en compte els recursos i les circumstàncies de l'infant i de les persones que tinguin la responsabilitat del seu manteniment, i també tota altra consideració pertinent en una sol·licitat feta per l'infant o en nom seu.

Article 27

1. Els Estats membres reconeixen el dret de tots els infants a un nivell de vida adequat al seu desenvolupament físic, mental, espiritual, moral i social.

2. Els pares o altres persones responsables de l'infant tenen l'obligació primordial d'assegurar, dins de les seves possibilitats econòmiques, les condicions de vida necessàries per al desenvolupament de l'infant.

3. Els Estats membres, d'acord amb les condicions nacionals i segons els seus mitjans, han de prendre les mesures apropiades per ajudar els pares i les altres persones responsables de l'infant a fer efectiu aquest dret i, en cas de necessitat, han de donar ajut material i programes de suport, principalment pel que fa a la nutrició, el vestit i l'habitatge.

4. Els Estats membres han de prendre les mesures pertinents per assegurar que els pares o altres persones que en tinguin la responsabilitat financera, satisfacin la pensió per a la manutenció i l'allotjament de l'infant, tant si viuen a l'Estat integrant com a l'estranger. Especialment, si la persona que té la responsabilitat financera de l'infant viu en un Estat diferent d'aquell on viu l'infant, els Estats integrants han de promoure l'adhesió als acords internacionals o la signatura d'aquests acords, a més de fer tota altra gestió pertinent.

Article 28

1. Els estats membres reconeixen el dret de l'infant a l'educació, i amb l'objectiu d'aconseguir aquest dret progressivament i basant-se en la igualtat d'oportunitats, especialment han de:

- a) Implantar l'ensenyament primari obligatori i gratuït per a tothom;
- b) Fomentar el desenvolupament de formes diferents de l'ensenyament secundari, inclòs l'ensenyament general i el professional, i posar-lo a l'abast de tots els infants prenent les mesures pertinents, com ara implantat l'ensenyament gratuït i oferint ajut econòmic en cas de necessitat;
- c) Mitjançant qualsevol mitjà adequat, fer que l'ensenyament superior sigui accessible a tothom, segons la capacitat de cadascú.
- d) Posar a l'abast de tots els infants informació i orientació sobre les qüestions referents a l'educació i professionals.
- e) Prendre mesures per a encoratjar l'assistència regular a l'escola i reduir les taxes d'abandonament escolar.

2. Els Estats membres han de prendre totes les mesures adequades per assegurar que la disciplina escolar sigui administrada de mane-

ra compatible amb la dignitat humana de l'infant i de conformitat amb aquesta Convenció

3. Els Estats membres han de fomentar i encoratjar la cooperació internacional pel que fa a l'educació, especialment amb l'objectiu de contribuir a eliminar la ignorància i l'analfabetisme del món, i facilitar l'accés als coneixements científics i tècnics i als mètodes d'ensenyament moderns. En aquest aspecte, s'ha de tenir en compte especialment les necessitats dels països en desenvolupament.

Article 29

1. Els Estats membres convenen que l'educació de l'infant ha d'anar adreçada a:

- a) Desenvolupar tant com es pugui la personalitat, el talent i la capacitat mental i física de l'infant;
- b) Infondre en l'infant el respecte envers els seus pares, la seva pròpia identitat cultural, llengua i valors, i envers els valors nacionals del país on viu, del país d'on podria procedir i envers les civilitzacions diferents de la seva.
- c) Preparar l'infant a una vida responsable en una societat lliure, amb esperit de comprensió, pau, tolerància, igualtat entre els sexes i amistat entre tots els pobles, grups ètnics, nacionals i religiosos i persones d'origen indígena.
- d) Infondre en l'infant el respecte a l'entorn natural.

2. Cap punt d'aquest article o de l'article 28 ha de ser interpretat de manera que restringeixi la llibertat dels individus i de les entitats per establir i dirigir institucions d'ensenyament, sempre que siguin respectats els principis del paràgraf 1 d'aquest article, i que l'educació donada en aquestes institucions s'ajusti a les normes mínimes de l'Estat.

Article 30

Als Estats on hi hagi minories ètniques, religioses o lingüístiques, o persones d'origen indígena, a l'infant que pertanyi a una minoria o que sigui indígena no se li pot negar mai, en comunitat amb els altres membres del seu grup, el dret a gaudir de la seva pròpia cul-

tura, a professar i practicar la seva pròpia religió i a utilitzar la seva pròpia llengua.

Article 31

1. Els Estats membres reconeixen el dret de l'infant al descans i a l'esplai, al joc i a les activitats d'esbarjo adequades a la seva edat, i a participar lliurement en la vida cultural i les arts.

2. Els Estats membres han de respectar i promoure el dret de l'infant a participar plenament en la vida cultural i artística i han d'afavorir oportunitats de participació en activitats culturals, artístiques, recreatives i d'esplai.

Article 32

1. Els Estats membres reconeixen el dret de l'infant a ser protegit contra l'explotació econòmica, i a fer qualsevol treball que pugui ser perillós o entorpir la seva educació, o que sigui perjudicial per a la seva salut o el seu desenvolupament físic, mental, espiritual, moral o social.

2. Els Estats membres han de prendre mesures legislatives, administratives, socials i educatives per assegurar l'aplicació d'aquest article. Amb aquesta finalitat, i tenint en compte les disposicions pertinents i les normes internacionals, els Estats integrants, en especial:

- a) Han de regular l'edat o les edats mínimes per començar a treballar;
- b) Han de regular l'horari i les condicions de treball; i
- c) Han d'estipular les multes apropiades i d'altres sancions encaminades a assegurar el compliment efectiu d'aquest article.

Article 33

Els Estats membres han de prendre totes les mesures apropiades, fins i tot mesures legislatives, socials i educatives, per protegir els infants de l'ús il·lícit dels estupefaents i les substàncies psicotròpiques enumerades en els tractats internacionals pertinents, i per im-

pedir que els infants siguin utilitzats en la producció il·lícita i en el tràfic d'aquestes substàncies.

Article 34

Els Estats membres es comprometen a protegir l'infant de totes les maneres d'explotació i d'abús sexual. Amb aquesta finalitat, els Estats integrants, en particular, han de prendre totes les mesures nacionals, bilaterals i multilaterals necessàries per impedir:

- a) La inducció i la coacció a un infant perquè participi en qualsevol activitat sexual il·legal;
- b) L'explotació d'infants en la prostitució o en d'altres pràctiques sexuals il·legals;
- c) L'explotació d'infants en espectacles i en material pornogràfic.

Article 35

Els Estats membres han de prendre totes les mesures nacionals, bilaterals i multilaterals convenients per impedir el segrest, la venda o el tràfic d'infants per qualsevol motiu i de qualsevol manera.

Article 36

Els Estats membres han de protegir l'infant contra tota altra mena d'explotació que pugui perjudicar qualsevol aspecte del seu benestar.

Article 37

Els Estats membres han de vetllar que:

- a) Cap infant no sigui sotmès a tortura o cap altre tractament o càstig cruel, inhumà o degradant. Especialment, no s'ha d'imposar la pena capital ni la de presó perpètua sense la possibilitat d'excarceració pels delictes comesos per menors de 18 anys.
- b) Cap infant no sigui privat de la seva llibertat il·legalment o arbitràriament. La detenció o l'empresonament d'un infant només pot portar-se a terme d'acord amb la llei i només

com a última mesura, i durant el període de temps més curt possible que correspongui.

- c) Tot infant privat de llibertat ha de ser tractat amb la humanitat i respecte a la dignitat i herent a la persona humana i tenint en compte les necessitats d'una persona de la seva edat. Especialment, un infant privat de llibertat ha d'estar separat dels adults, tret que es considerés convenient per a l'interès primordial de l'infant, i ha de tenir dret a mantenir el contacte amb la seva família per mitjà de correspondència o visites, tret de circumstàncies excepcionals;
- d) d) Tot infant privat de la seva llibertat ha de tenir dret a un accés ràpid a l'assistència legal o d'altra que sigui adequada i a recusar la legalitat de la seva privació de llibertat davant d'un tribunal o d'una altra autoritat competent, independent i imparcial i a una resolució ràpida de l'actuació.

Article 38

1. En els conflictes armats que afectin un infant, els Estats membres es comprometen a respectar i vetllar perquè es respectin les normes de la legislació internacional humanitària que li sigui aplicable.
2. Els Estats membres han de prendre totes les mesures possibles per evitar que les persones que no hagin complert 15 anys no prenguin part directament en les hostilitats.
3. Els Estats membres, en les seves forces armades, s'han d'abstenir de reclutar qualsevol persona menor de 15 anys. Quan es faci un reclutament entre persones que hagin complert 15 anys, però menors de 18, els Estats membres han de procurar donar prioritat als de més edat.
4. D'acord amb les obligacions emanades de la legislació humanitària internacional de protegir la població civil durant els conflictes armats, els Estats membres han de prendre totes les mesures possibles per assegurar la protecció i l'atenció dels infants afectats per un conflicte armat.

Article 39

Els Estats membres han de prendre totes les mesures adequades per promoure la recuperació física i psicològica, i la reinserció social d'un infant víctima de qualsevol forma d'abandó, explotació, abús, tortura o qualsevol altra forma de tractament o càstig cruel, inhumà o degradant; o conflictes armats. Aquesta recuperació i reinserció ha de tenir lloc en un ambient que protegeixi la salut, l'autoestima i la dignitat de l'infant.

Article 40

1. Els Estats membres reconeixen el dret de tot infant de qui s'al·legui que ha infringit la llei penal, o a qui se n'acusi o en sigui declarat culpable, de ser tractat d'una manera que promogui el seu sentit de dignitat i vàlua, i que reforci el seu respecte pels drets humans i les llibertats fonamentals dels altres; i tenint en compte la seva edat i la importància de promoure que l'infant es reinsereixi en la societat i que hi assumeixi una funció constructiva.

2. Amb aquesta finalitat, i tenint en compte les disposicions pertinents de les normatives internacionals, els Estats membres han d'assegurar especialment:

- a) Que no s'al·legui que cap infant ha infringit la llei penal, ni se l'acusi o se'l declari culpable per actes o omissions que no eren prohibits a la legislació nacional o internacional quan van ser comesos;
- b) Que tot infant de qui s'al·legui que ha infringit la llei penal o se l'acusi d'haver-ho fet, tingui almenys les següents garanties:
 - I. ser considerat innocent mentre no se'n provi la culpabilitat d'acord amb la llei;
 - II. ser informat amb promptitud dels càrrecs que se li imputen, directament o a través dels seus pares o tutor legal, i tenir l'assistència legal o d'altra d'apropiada en la preparació i en la presentació de la seva defensa;
 - I. que la causa sigui dirimida sense demora per una autoritat competent, independent i imparcial, o per un cos

judicial en una audiència equitativa d'acord amb la llei i en presència d'un assessor jurídic o d'altre d'adequat, tret que es considerés negatiu per als interessos primordials de l'infant, tenint en compte especialment la seva edat i situació i la dels seus pares o tutors legals;

- II. a no ser obligat a donar testimoni o a confessar-se culpable; interrogar o haver interrogat els testimonis contraris i obtenir la participació i l'interrogatori de testimonis de descàrrec o almenys en condicions d'igualtat;
- III. en el cas que es consideri que ha infringit la llei penal, que aquesta decisió i qualsevol mesura imposada en conseqüència, sigui revisada per una autoritat o un òrgan judicial superior competent, independent i imparcial;
- IV. tenir assistència gratuïta d'un intèrpret si l'infant no comprèn o no parla l'idioma utilitzat;
- V. que la seva vida privada sigui respectada plenament en totes les fases del procediment.

3. Els Estats membres han de promoure l'establiment de lleis, procediments, autoritats i institucions específiques aplicables a infants de qui es presumeix que han infringit la llei penal, se'ls acusa d'haver-ho fet o se n'han declarat culpables, i especialment:

- a) Establir una edat mínima per sota de la qual s'ha de considerar que l'infant no té la capacitat d'infringir la llei;
- b) Si és adequat i desitjable, establir mesures apropiades per tractar aquests infants sense utilitzar procediments judicials, sempre que siguin respectats plenament els drets humans i les garanties legals.

4. Disposar diverses mesures, com ara ordres de protecció, orientació i supervisió, assessorament, llibertat a prova, acolliment familiar, programes educatius i de formació professional, i d'altres alternatives a l'internament en institucions per assegurar que els infants són tractats de manera apropiada tant a les seves circumstàncies com a la infracció penal.

Article 41

Res d'aquesta Convenció no afectarà cap disposició que sigui millor per a la realització dels drets de l'infant i que formi part de: a) la legislació d'un Estat membre; o b) la legislació internacional vigent en aquest Estat.

PART II

Article 42

Els Estats membres es comprometen a donar a conèixer àmpliament els principis i les disposicions d'aquesta Convenció per mitjans eficaços i adequats, tant a infants com a adults.

Article 43

1. Amb la finalitat d'examinar els progressos fets pels Estats membres per aconseguir el compliment de les obligacions concretes en aquesta Convenció, s'establirà un Comitè dels Drets de l'Infant, que durà a terme les funcions que s'ordenen a continuació.

2. El comitè estarà format per deu experts de gran integritat moral i competència reconeguda en el camp propi d'aquesta Convenció. Els membres del Comitè han de ser elegits pels Estats membres d'entre els seus ciutadans i han d'exercir les seves funcions a títol personal. Es tindrà en compte una distribució equitativa i també els principals sistemes legals.

3. Els membres del Comitè han de ser elegits mitjançant votació secreta d'una llista de persones designades pels Estats membres. Cada Estat membre ha de nomenar una persona d'entre els seus ciutadans.

4. L'elecció inicial del Comitè tindrà lloc pel cap alt sis mesos després de l'entrada en vigor d'aquesta Convenció i després cada dos anys. Almenys quatre mesos abans de la data de cada elecció, el Secretari General de les Nacions Unides ha d'enviar una carta als

Estats membres invitant-los a presentar els seus candidats en el termini de dos mesos. Després, el Secretari General prepararà una llista per ordre alfabètic de les persones designades, indicant els Estats membres que les han designades, i la presentarà als Estats membres en aquesta Convenció.

5. Les eleccions se celebraran en una reunió dels Estats membres convocada pel Secretari General a la seu central de les Nacions Unides. En aquesta reunió, el quòrum de la qual seran els dos terços dels Estats membres, les persones elegides per formar part del Comitè seran les que obtinguin el nombre més alt de vots i la majoria absoluta dels vots dels representants dels Estats membres votants presents.

6. Els membres del Comitè seran elegits per un termini de quatre anys. Podran ser reelegits si se'n torna a presentar la candidatura. El mandat de cinc dels membres elegits en la primera elecció expirarà al cap de dos anys; immediatament després de la primera elecció, el president de la reunió elegirà per sorteig els noms d'aquests cinc membres.

7. Si un membre del Comitè morís, presentés la dimissió o declarés que per qualsevol causa noi pot continuar exercint les seves funcions en el Comitè, l'Estat membre que el va designar designarà un altre expert d'entre els seus ciutadans per servir durant la resta del termini, si és aprovat pel Comitè.

8. El Comitè ha d'establir les seves pròpies normes de procediment.

9. El Comitè ha d'elegir els seus funcionaris per un període de dos anys.

10. Normalment, les reunions del Comitè tindran lloc a la seu central de les Nacions Unides o en qualsevol altre lloc convenient determinat pel mateix Comitè. El Comitè s'ha de reunir en sessió ordinària un cop al any. La duració de les reunions serà determinada i revisada, si és procedent, en una reunió dels Estats membres en

aquesta Convenció i subjecta a l'aprovació de l'Assemblea General.

11. El Secretari General de les Nacions Unides proporcionarà el personal i els equipaments necessaris per a l'execució de les funcions del Comitè segons aquesta Convenció.

12. Amb l'aprovació de l'Assemblea General, els membres del Comitè establerts d'acord amb aquesta Convenció rebran emoluments dels recursos de les Nacions Unides en els termes i les condicions que estableixi l'Assemblea.

Article 44

1. Els Estats membres es comprometen a presentar al Comitè, a través del Secretari General de les Nacions Unides, informes sobre les mesures adoptades per fer efectius els drets reconeguts en aquest document i sobre el progrés fet en l'ús d'aquests drets: a) Al cap de dos anys de l'entrada en vigor de la Convenció en cada Estat membre. b) En endavant, cada cinc anys.

2. Els informes fets d'acord amb aquest article han de mencionar la situació real i les dificultats, si n'hi ha, que afectin al grau de compliment de les obligacions provinents d'aquesta convenció. També han de contenir prou informació perquè el Comitè es pugui fer càrrec clarament del nivell d'acompliment de la Convenció en el país de què es tracti.

3. Els Estats membres que hagin presentat al Comitè un informe inicial complet, en els informes subsegüents presentats d'acord amb el paràgraf b) no hauran de repetir la informació bàsica donada prèviament.

4. El Comitè pot demanar als Estats membres informació complementària relativa a l'acompliment de la Convenció.

5. Cada dos anys, per conducte del Consell Econòmic i Social, el Comitè ha de presentar un informe de les seves activitats a l'assemblea General de les Nacions Unides.

6. Els Estats membres difondran àmpliament els informes presentats.

Article 45

Amb l'objectiu de promoure l'aplicació efectiva de la Convenció i de fomentar la cooperació internacional en tot allò que propugna la Convenció:

- a) Les institucions especialitzades, la UNICEF i els altres òrgans de les Nacions Unides, tenen el dret de ser representades en l'estudi del compliment de les disposicions d'aquesta Convenció que siguin de la seva competència. El Comitè pot invitar les institucions especialitzades, la UNICEF i d'altres organismes competents que consideri apropiats, a aportar assessorament especialitzat sobre l'aplicació de la Convenció en les matèries de llur competència. El Comitè pot invitar les institucions especialitzades, la UNICEF i d'altres òrgans de les Nacions Unides, a presentar informes sobre l'acompliment de la Convenció en matèria de llur competència.
- b) Si ho considera convenient, el Comitè trametrà a les institucions especialitzades (la UNICEF i d'altres de competents), qualsevol informe dels Estats membres que contingui una demanda o que indiqui una necessitat d'assessorament o assistència tècnics, a més de les possibles observacions i dels suggeriments del Comitè en relació amb aquestes demandes.
- c) El Comitè pot recomanar a l'Assemblea General de demanar al Secretari General que en representació seva porti a terme estudis d'assumpes específics relatius als drets de l'infant.
- d) El Comitè pot fer suggeriments i recomanacions generals basades en la informació rebuda d'acord amb els articles 44 i 45 d'aquesta Convenció. Aquests suggeriments i recomanacions generals han de ser trameses a qualsevol Estat membre implicat i presentats en un informe a l'Assemblea General junt amb els comentaris que hi hagin fet els Estats membres.

PART III

Article 46

Aquesta Convenció pot ser signada per tots el Estats.

Article 47

Aquesta Convenció ha de ser ratificada. Les escriptures de ratificació seran dipositades a la Secretaria General de les Nacions Unides.

Article 48

Aquesta Convenció estarà oberta a l'adhesió de qualsevol Estat. Els documents d'adhesió seran dipositats a la Secretaria General de les Nacions Unides.

Article 49

1. Aquesta Convenció entrarà en vigor al trentè dia a comptar des de l'endemà de la data en què el vintè acord de ratificació o adhesió hagi estat dipositat a la Secretaria General de les Nacions Unides.

2. Per a cada Estat que ratifiqui la convenció o s'hi adhereixi, després d'haver estat dipositat el vintè document de ratificació o d'adhesió, la Convenció entrarà en vigor al trentè dia després que aquest Estat hagi dipositat el seu document de ratificació o d'adhesió.

Article 50

1. Qualsevol Estat membre hi pot proposar una esmena i registrar-la a la Secretaria General de les Nacions Unides. El Secretari General haurà de comunicar l'esmena proposada als Estats membres indicant si està a favor de convocar una conferència dels Estats membres per poder considerar i votar les propostes. Si en l'espai de quatre mesos des de la data de la comunicació almenys un terç dels Estats membres estan a favor de la conferència, el Secretari General haurà de convocar la conferència sota els auspicis de les Nacions Unides. Qualsevol esmena que sigui adoptada per una majoria

dels Estats membres presents a la conferència, i que l'hagin votada, haurà de ser presentada a l'Assemblea General de les Nacions Unides per a ser aprovada.

2. Tota esmena adoptada d'acord amb el paràgraf 1 d'aquest article entrarà en vigor quan hagi estat aprovada per l'Assemblea General i acceptada per dos terços dels Estats membres.

3. Quan una esmena entri en vigor serà preceptiva per als Estats membres que l'han acceptada, mentre que els altres Estats membres continuaran estant obligats per les disposicions d'aquesta Convenció i per les anteriors esmenes que hagin acceptat.

Article 51

1. El Secretari General de les Nacions Unides ha de rebre el text de les reserves fetes pels Estats en el moment de la seva ratificació o adhesió i enviar-les a tots els Estats.

2. No serà admesa cap reserva incompatible amb l'objecte i el propòsit d'aquesta Convenció.

3. Les reserves poden ser anul·lades en qualsevol moment mitjançant una notificació expressa adreçada al Secretari General de les Nacions Unides, el qual n'haurà d'informar a tots els Estats. Aquesta notificació tindrà efecte a partir de la data en què sigui rebuda pel Secretari General.

Article 52

Un Estat membre pot denunciar aquesta Convenció mitjançant un escrit tramès al Secretari General de les Nacions Unides. La denúncia esdevindrà efectiva un any després de la data en què hagi estat rebuda la notificació.

Article 53 El Secretari General de les Nacions Unides és designat dipositari d'aquesta Convenció.

Article 54 L'original d'aquesta Convenció, els textos àrab, xinès, anglès, francès i castellà de la qual són igualment autèntics, seran dipositats a la Secretaria General de les Nacions Unides. El testi-

moni, els plenipotenciaris sotasignats degudament autoritzats pels respectius governs, signen aquesta Convenció.

Nacions Unides, novembre de 1989